ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 81]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

Δύο γάμους ἔχομεν νὰ ναγγείλωμεν συγχρόνως. Τὸν γάμον τῆς Μαργαρίτας μὲ τὸν κ. Πῖκον καὶ... τίνος ἄλλου νομίζετε; τοῦ ἐρωτευμένου φίλου μας, τοῦ μαθητοῦ τοῦ κ. Πολυκαλᾶ, ὁ ὁποῖος ἀπελπισθείς, ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ νυμφευθῇ καὶ αὐτὸς μίαν κόρην, ὀνομαζομένην Μαριγώ, μεγαλητέραν του κατὰ τὴν ἡλικίαν καί, καθὼς ἔλεγαν, πεπροικισμένην μ' ἔκτακτον θέλησιν.

Ἀφίνομεν τὰς εὐφυολογίας τοῦ κόσμου διὰ τὸν γάμον αὐτὸν καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν Μαργαρίταν. Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἦτο ὠχρὰ καὶ κακοδιάθετος. Ἐλυπεῖτο, — καὶ ἦτο πολὺ φυσικόν, — ὅτι ἀπεχωρίζετο τὴν θυγατέρα της· ἀλλὰ δὲν ἐλυποθύμησε οὔτε τὴν ἡμέραν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου, οὔτε τὴν ἡμέραν τῆς τελετῆς, ὅταν μάλιστα ἀπέφυγε νὰ ριφθῇ δραματικῶς, — ὅπως τὸ ἔκαμαν ἄλλαι μητέρες — εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Μαργαρίτας. Εἶχε διατηρήσῃ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τὴν αὐτὴν ἤρεμον καὶ γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν, ὅπως καὶ τὴν ψυχραιμίαν μετὰ τῆς ὁποίας ἐσκέφθη, προέβλεψε καὶ διωργάνωσε τὰ πάντα. Καὶ ὅταν τὸ νεαρὸν ζεῦγος ἀνεχώρησε νὰ διέλθῃ ἕνα μῆνα εἰς Παρισίους, ἡ κυρία Εὐλαμπίδου δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἀναλάβῃ τὴν συνήθη κανονικήν της ζωήν. Ἤξευρε νὰ κρύπτῃ τὴν λύπην, τὴν ὁποίαν ἀφεύκτως ἠσθάνετο ὡς μήτηρ.

« ΤΟΝ ΕΔΕΣΕΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΡΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΙΝΙΟΝ ΤΟΥ ΚΩΔΩΝΟΣ » (Σελ. 99)

Ἐν τούτοις ἡ ἀναχώρησις τῆς Μαργαρίτας συνέσφιγξεν ἔτι μᾶλλον τοὺς τόσῳ στενοὺς καὶ τρυφεροὺς δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας. « Τί εἰμπορῶ ἄρά γε νὰ κάμω διὰ νὰ παρηγορήσω τὴν μητέρα; » ἐρωτᾷ ἑαυτὸν κάθε στιγμὴν ὁ Γιαννάκης. Ἡ θερμὴ ἐπιθυμία νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν μητέρα του, τὸν κάμνει τώρα νὰ ὑπερνικᾷ ὅλας τὰς δυσκολίας καὶ ὅλην τὴν πλῆξιν, τὴν ὁποίαν τῷ προξενοῦν τὰ λατινικὰ ὀνόματα. Ὁ κ. Ἐλευθερίου εἶνε ὡς ἐκ τούτου κατευχαριστημένος καὶ ὁμιλεῖ μὲ μεγάλον ἐνθουσιασμὸν περὶ τοῦ μικροῦ του μαθητοῦ. Ὁ Γιαννάκης σηκόνεται τὸ πρωΐ εἰς τὰς ἕξ καὶ κοιμᾶται τὸ βράδυ εἰς τὰς ἐννέα. Εἶνε τόσῳ εὐσυνείδητος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ ὑποστῇ μίαν μεγάλην θυσίαν, νὰ μὴ πηγαίνῃ πλέον εἰς τὴν συναναστροφὴν τῆς Κυριακῆς, ὥστε

νὰ ἔχῃ περισσότερον καιρὸν διὰ τὴν μελέτην του. Ἡ μήτηρ του τὸν ἄφησεν ἐλεύθερον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ—ἀλλ' ἐκεῖνος ἐνέμεινεν εἰς τὴν ἀπόφασίν του. Ὁ μπάρμπα Γιάννης, μαθὼν τὰ κατὰ τὴν ἡρωϊκήν του ἐπιμονήν, εἶπεν ὅτι αὐτὸ εἶνε ἄξιον κάποιας ἀνταμοιβῆς. Ἀλλ' ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τὸν βεβαιόνει ὅτι εἶνε καλλίτερον διὰ τὸν Γιαννάκην νὰ μείνῃ μὲ μόνην τὴν ἱκανοποίησιν, τὴν ὁποίαν ἐνδομύχως θὰ αἰσθάνεται ὁ ἴδιος διὰ τὴν διαγωγήν του καὶ ὅτι ἀργότερα ἠμποροῦσαν νὰ του κάμουν μερικὰ δῶρα, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι θέλουν νὰ πληρώσουν τὴν θυσίαν του.

«Ναί» εἶπε συμφωνότατος καὶ ὁ μπάρμπα Γιάννης, «θυσία πληρωμένη δὲν εἶνε πλέον θυσία.»

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα, πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ Γιαννάκη, ὁ νουνός του ἀναλαμβάνει ἐπισήμως νὰ τὸν διδάξῃ ἱππασίαν καὶ ξιφομαχίαν.

Κάθε φορὰν ποῦ ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ Λύκειον τοῦ κ. Ἐλευθερίου, ὁ Γιαννάκης ἔχει χίλια πράγματα νὰ διηγηθῇ. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου καὶ ἡ Μάρθα γνωρίζουν τὴν ἀνεκδοτικὴν ἱστορίαν τοῦ Λυκείου αὐτοῦ πολὺ καλλίτερα ἀπὸ τὸν κ. Ἐλευθερίου. Εἰξεύρουν, παραδείγματος χάριν, ὅτι ὁ μαθητὴς Τογκίνης ἐρωτηθεὶς μίαν ἡμέραν πῶς κάμνει ἡ γενικὴ τοῦ *unus* ἀπήντησεν *uni*, διὰ τὸ ὁποῖον πολὺ ἐθύμωσεν ὁ διδάσκαλος (Καὶ δικαίως, — δὲν εἶν' ἔτσι ;). Ὅτι ὁ μαθητὴς Ῥουσάκος εἶπεν ἀπέξω, χωρὶς νὰ κάμῃ οὔτε ἕνα λάθος, τὰς καταλήξεις καὶ τῶν πέντε Λατινικῶν κλίσεων (πρᾶγμα πολὺ εὐχάριστον διὰ τοὺς γονεῖς τοῦ Ρουσάκου, —δὲν εἶν' ἔτσι ;) ὅτι ἕνας ἄλλας πιάνει τὲς μυῖγες καὶ ταις κολλᾷ οὐρὲς ἀπὸ χαρτὶ (ἀστειότης ποῦ θὰ ταις προξενῇ πολὺν πόνον, —δὲν εἶν' ἔτσι ;).

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ ἀνακοινώσεις αὗται ἀποβάλλουσι τὸν ἀφελῆ αὐτῶν χαρακτῆρα, χωρὶς ὅμως νὰ παύσουν νὰ εἶνε εἰλικρινεῖς. Ὁ Γιαννάκης δὲν ἀπασχολεῖται πλέον ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτοῦ καὶ ἀσήμαντα ἐπεισόδια. Πολὺ περισσότερον τοῦ κάμνουν ἐντύπωσιν τώρα τὰ νέα πράγματα τὰ ὁποῖα μανθάνει ἐκ τῆς μεταφράσεως τῶν κλασικῶν κειμένων. Ἤρχισεν ἤδη νὰ συζητῇ σοβαρῶς μὲ τὴν ἀδελφήν του περὶ τῆς ἀξίας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος. Μὲ τὴν μητέρα του συζητεῖ περὶ τῶν κατακτητῶν. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ὀλίγον ὑπολήπτεται τοὺς κατακτητάς, οἱ ὁποῖοι μόνον κατακτηταὶ ὑπῆρξαν, μὴ δίδουσα δὲ σημασίαν εἰς τὰς κατ' ἐπίφανσιν ἀρετὰς καὶ εἰς τὰς ἠχηρὰς λέξεις, προσπαθεῖ νὰ ποκαθιστᾷ εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἀξίαν πολλὰ πράγματα ἐκ τῆς ἱστορίας, τὰ ὁποῖα ἐθαύμαζαν συνήθως οἱ μαθηταί. Ἔκπληκτος ὁ Γιαννάκης ἐκ τῶν ὁμιλιῶν τῆς μητρός του ἐφώναζε συχνά: «Τί περίεργον πρᾶγμα! λατινικὰ δὲν ἐμάθατε καὶ ὅμως λέτε τὰ ἴδια πράγματα μὲ τὸν κ. Ἐλευθερίου!»

Τακτικὰς συζητήσεις ὁ Γιαννάκης κάμνει καὶ μὲ τὴν ὑπηρέτριαν Σταμάταν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ μέλανος ζωμοῦ. Ἡ Σταμάτα, ἐν ὀνόματι τῶν αἰωνίων ἀρχῶν τῆς μαγειρικῆς, καταδικάζει τὸ ἄθλιον καὶ βρωμερὸν ἐκεῖνο φαγητόν, ὁ δὲ Γιαννάκης ἐφεσιβάλλει τὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν μητέρα του, ἡ ὁποία τῷ λέγει ὅτι, ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τῆς μαγειρικῆς, ἡ Σταμάτα εἶνε αὐθεντία ἀναμφισβήτητος καὶ ὅτι ὀφείλει νὰ παραδέχηται τὴν γνώμην της. Ἐκ τῆς ἀστειότητος αὐτῆς ὁ Γιαννάκης μανθάνει ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτῶμεν καθένα περὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα εἰξεύρει καλλίτερα καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὁμιλῶμεν ἢ περὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἠξεύρομεν καλά.

Διὰ τοῦτο ὁ Γιαννάκης τὸν νουνόν του ἐρωτᾷ πάντοτε περὶ τῶν πολεμικῶν. Καμμίαν φορὰν ὁ Μπάρμπα Γιάννης δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἀπὸ τὰς περιγραφὰς μερικῶν συγγραφέων καὶ ἀμφιβάλλει μήπως αὐτοὶ δὲν ἦσαν παρ' ἁπλοῖ πολῖται οἱ ὁποῖοι ἐτόλμησαν νὰ πραγματευθῶσι θέματα στρατιωτικά. Ἐννοεῖ πολὺ καλὰ τὰς περιγραφὰς τοῦ Καίσαρος, (ἐν μεταφράσει ἐννοεῖται) ἀλλ' ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν γέφυραν τὴν ὁποίαν ὁ Καῖσαρ κατεσκεύασεν ἐπὶ τοῦ Ῥήνου, εἰς τὸ IV Βιβλίον τῶν Ἀπομνημονευμάτων· «Ὦ, εἶπεν, αὐτὸ εἶνε δουλειὰ τῶν μηχανικῶν!» Ὁ δὲ Γιαννάκης ἐρωτᾷ τὸν κ. Πίκον, ὁ ὁποῖος εἶνε τώρα ὁ καλλίτερός του φίλος. Ὁ μηχανικὸς μελετᾷ εὐχαρίστως τὸ χωρίον ἐκεῖνο τοῦ Καίσαρος καὶ σχεδιάζει διὰ τὸν Γιαννάκην τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος γέφυραν. Ὁ Γιαννάκης τὴν φυλάσσει καὶ αὐτὴν εἰς τὴν συλλογήν του ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο ὑδατογραφίας τῆς Μάρθας, ἀπὸ δύο γραμμάτια Λαχείων κληρωμένων καὶ μερικὰς ἄλλας χρωμολιθογραφίας.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῷ Λυκείῳ Ἐλευθερίου διαμονῆς του, ὁ Γιαννάκης ὑπῆρξεν εὐτυχής, ὡς οἱ λαοὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἱστορίαν. Ἡ ζωή του διέρρεε κανονικὴ καὶ ὁμοιόμορφος, ὀλίγον ποικιλομένη ὑπὸ ἐπεισοδίων, πότε εὐχαρίστων καὶ πότε λυπηρῶν. Ἐκ τῶν ἐπεισοδίων αὐτῶν θὰ σημειώσωμεν τὰς ἐπισκέψεις του εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Μαργαρίτας, δέκα λεπτὰ μακρὰν τῆς πόλεως· τὴν βαρεῖαν ἀσθένειαν τοῦ συμμαθητοῦ του Ρουσάκου, τὸν ὁποῖον οἱ γονεῖς του ὡδήγησαν εἰς μίαν παραθαλασσίαν ἐξοχήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐπιστρέψῃ. Τὴν φοβερὰν ὀργὴν τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Ἐλευθερίου κατὰ τοῦ μαθητοῦ Ἀγγελίδου ὁ ὁποῖος εἶχε παρασύρῃ ἕνα σκύλον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Σχολείου καὶ τὸν ἔδεσεν ἀπὸ τὴν οὐρὰν εἰς τὸ σχοινίον τοῦ κώδωνος, καὶ τὸν θάνατον τοῦ κ. Τακούμη τὸν ὁποῖον ὀλίγον κατόπιν ἐπηκολούθησε καὶ ὁ τῆς κ. Τακούμη, ἐν ᾧ δὲν ἔπαυσαν κυκλοφοροῦσαι κακαὶ περὶ τοῦ Σωτήρη Τα-

κούμη φῆμαι. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔκαμε πολλὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Γιαννάκην. Ὅταν ἦτο μικρός, πολὺ μικρός, ἐνθυμεῖται ὅτι ὁ Σωτήρης τῷ ἐφαίνετο εὐφυής, κομψὸς καὶ καθὼς πρέπει νέος, καὶ ὅτι ἐνδομύχως ἠύχετο νὰ τῷ ὁμοιάσῃ. Καὶ ἰδοὺ ὅτι σήμερον ὡμίλουν περὶ αὐτοῦ μὲ τόσην περιφρόνησιν! Ὅταν ὁ Σωτήρης ἦλθε δι' ὀλίγας ἡμέρας, νὰ κανονίσῃ τὸ ζήτημα τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἀνθρώπου ἐγωϊστοῦ, ὑπερηφάνου καὶ ἀκαταδέκτου· διὰ τοῦτο ὀλίγοι τὸν ἐλυπήθησαν ὅταν ἔφυγε πάλιν.

Πόσον εὐτυχεῖς ἐσπέρας διήρχετο τότε ἡ οἰκογένεια Εὐλαμπίδου. Ἡ Μάρθα καὶ ἡ μητέρα εἰργάζοντο συνήθως σιωπηλαί, ὁ δὲ πατέρας ἀνεγίνωσκε τὴν ἐφημερίδα του σιωπηλὸς καὶ αὐτός, ἐκτὸς ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀναγνώσῃ εἰς ἐπήκοον καμμίαν εἴδησιν ἐνδιαφέρουσαν ἢ νὰ ἐπικρίνῃ τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ ὁ Γιαννάκης ἐνησχολημένος μὲ καμμίαν μετάφρασιν ἢ κανὲν θέμα, ᾐσθάνετο ἀορίστως ὅτι ἦτο εὐτυχής, καὶ ὅτι δι' ὅλον τὸν κόσμον δὲν θὰ ἠλλαζε τὴν ζωὴν τὴν ὁποίαν ἔζη τώρα!

Συνέβη καὶ ἓν ἄλλο ἐπεισόδιον. Ἄνθρωποί τινες μυστηριώδεις, οἱ ὁποῖοι προφανῶς δὲν εἶχαν ἄλλην ἐργασίαν, ἦλθον εἰς τὴν πόλιν μὲ σκοπὸν νὰ ἐξεγείρωσι τοὺς ἐργάτας κατὰ τῶν κεφαλαιούχων, ἐξοδεύοντες χρήματα καὶ ὁμιλοῦντες πρὸς αὐτοὺς πάντοτε περὶ τῶν δικαιωμάτων των καὶ ποτὲ περὶ τῶν καθηκόντων των. Μεταξὺ τῶν ἀποστόλων αὐτῶν τῶν κοινωνιστῶν ἢ σοσιαλιστῶν ἦλθε καὶ εἷς νέος ὑψηλός, εὔσωμος, φαιδρός, ἐνδεδυμένος ὡς ἐργάτης ὅστις ἐπαρουσιάζετο καὶ ὡμίλει εἰς κάθε ἐργατικὴν συνάθροισιν μὲ θάρρος καὶ μ' ἐνθουσιασμόν, ὅστις ἔκαμνε πολλὴν ἐντύπωσιν. Εἰς μίαν τῶν συναθροίσεων τούτων παρευρέθη καὶ ὁ κύριος Πολυκαλᾶς. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ξένος ἐφάνη εἰς τὸ βῆμα, ὁ ὁπλοδιδάσκαλος ἔτριψε τὰ μάτια του ὡς ἐὰν ἐφοβήθη μὴ γίνεται θῦμα ὀπτικῆς ἀπάτης. Ἀλλ' ὅταν ἐκεῖνος ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ, εἰς τὸν κ. Πολυκαλᾶν δὲν ἔμεινεν ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία. Τὸν ἤκουσε κατ' ἀρχὰς μὲ μεγάλην ὑπομονὴν διὰ νὰ ἴδῃ ποῦ ἤθελε νὰ καταλήξῃ. Ἀλλ' ὅταν ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν ἐργατῶν ὡς περὶ ἀδελφῶν καὶ νὰ ὀνομάζῃ κοινὰς καὶ ἰδικάς του τὰς ἐλπίδας των καὶ τὰ παθήματά των, τότε πλέον ὁ ὁπλοδιδάσκαλος δὲν ἐκρατήθη καὶ ἀνέκραξε :

«Βρὲ σὺ Μιχάλη! Καὶ ἀπὸ πότε ἔγινες ἐργάτης, νὰ σε χαρῶ, παιδί μου! Ἔλα τώρα 'ς τὸ Θεό σου, πάψε νὰ λὲς σάλια!»

Ἡ ὁμήγυρις συνεταράχθη ἀλλ' ὁ κ. Πολυκαλᾶς ἀπέμεινεν ἐκεῖ ἥρεμος καὶ μειδιῶν. Ὁ ῥήτωρ, κατάπληκτος ὁ δυστυχής, δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ, ὅταν ὁ κ. Πολυκαλᾶς τοῦ ἔθεσε τὸ ἑξῆς δίλημμα:

«Ἢ κατεβαίνεις ἀπ' αὐτοῦ γρήγορα, ἢ τώρ' ἀμέσως σὲ ξεσκεπάζω 'ς τὸν κόσμο, κατέργαρε!»

Ἔμφοβος ὁ ῥήτωρ ἔκαμεν ἓν κίνημα ὅμοιον μὲ βούτηγμα κολυμβητοῦ καὶ ἐξηφανίσθη ἐν μέσῳ τῶν γελώτων καὶ των γιουχαϊσμῶν τοῦ πλήθους.

Ὁ σοσιαλιστὴς αὐτὸς δὲν ἦτο ἄλλος ἢ ὁ βαπτιστικὸς τοῦ κ. Πολυκαλᾶ, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς βαπτίσεως τοῦ Γιαννάκη, ἂν ἐνθυμεῖσθε, εἶχε νὰ ἴδῃ εἰκοσιπέντε ἔτη. Ἔκτοτε εἶχεν ἔλθῃ πολλάκις, ρακενδύτης καὶ ἐλεεινός, ζητῶν πάντοτε χρήματα, ἕως οὗ ὁ κ. Πολυκαλᾶς τὸν ἐξεδίωξε, μαθὼν ὅτι εἰς τὸ Παρίσι ἔπαιζε συχαμένο ρόλο, ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰ ἐργατικὰ κινήματα, χωρὶς νὰ εἶνε ἐργάτης, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ὠφελῆται αὐτός.

«Ὁ παληάνθρωπος» ἔλεγεν ὁ κ. Πολυκαλᾶς. «Πῆρε τὰ μοῦτρά του καὶ ἦλθε 'δῶ γιατὶ μ' ἐνόμιζε 'ς τὴν ἐξοχή. Ὁ τυχοδιώκτης!» Τὸ μικρὸν τοῦτο ἐπεισόδιον ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐργάτας νὰ σκεφθοῦν λογικώτερα περὶ τῶν ἀγυρτῶν, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐκμεταλλεύονται χάριν ἀτομικῶν συμφερόντων, εἰς δὲ τὸν Γιαννάκην νὰ θεωρήσῃ τὸν κ. Πολυκαλᾶν ἥρωα ἀληθῆ.

Τὴν ἑπομένην Κυριακὴν παρεκάλεσε τὸν μπάρμπα Γιάννην νὰ τὸν παραλάβῃ μαζί του εἰς τὴν ἐξοχήν, διὰ νὰ θαυμάσῃ ἐκεῖ τὸν μεγάλον ἄνδρα, τὸ πρότυπον τοῦ θάρρους καὶ της ἀνδρείας. Πρὸς μεγάλην του ὅμως ἔκπληξιν, ὁ μέγας ἀνήρ, μὲ ἀνασηκωμένα μανίκια, ἐπότιζε τὰ λαχανικά του. Πολὺ ἐξεπλάγη ὅτι τὸ περιστατικόν του ἔκαμε τόσον θόρυβον καὶ ἀπεποιήθη μετριοφρόνως τὸ δίπλωμα τοῦ ἡρωϊσμοῦ, τὸ ὁποῖον τῷ προσέφερεν ὁ θαυμασμὸς τοῦ Γιαννάκη.

«Ἂν θέλῃς νὰ μου 'πῇς γι' αὐτόν, μάλιστα!» εἶπε πρὸς τὸν Γιαννάκην, δεικνύων τὸν μπάρμπα Γιάννην, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀναλάβῃ τὸ ποτιστήριον, «νὰ ἕνας ἀληθινὸς ἥρως!»

Καὶ τῷ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ ὑπολοχαγοῦ Ταράνη, μὲ μίαν λεπτομέρειαν τὴν ὁποίαν παρέλειψεν ὁ πρῶτος, ὁ ὁποῖος τού τὴν ἐδιηγήθη... δηλαδὴ ὅτι αὐτὸς ὁ μπάρμπα Γιάννης ἐνετάλη, ὡς ὁ καλλίτερος τῶν συναδέλφων του, νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ταράνην ἐκεῖνο που εἰξεύρομεν.

Ἰδοὺ ἐν τούτοις αἱ πρόοδοι τοῦ Γιαννάκη. Ἤξευρεν ἤδη ἀρκετὰ ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ—δηλαδὴ ἀναγιγνώσκῃ καὶ ὁπωσδήποτε νὰ διακρίνῃ τὸν Ὀβίδιον ἀπὸ τὸν Βιργίλιον καὶ νὰ ἠξεύρῃ ὅτι ἡ Κύρου Παιδεία εἶνε ἓν μυθιστόρημα πολὺ ὡραῖον, ἀληθὲς δὲ ἀριστούργημα ἡ Κύρου Ἀνάβασις. Ἐκτὸς τούτων εἶχε καὶ ἀρκετὰς γνώσεις ἱστορίας καὶ γεωγραφίας.

Ὁ Γιαννάκης εἶχεν ἀνάστημα ὡραῖον, ὑψηλὸν καὶ εὐλύγιστον, πρόσωπον δὲ ὠχρόν, συμπαθητικόν. Τοιοῦτος ἠθικῶς καὶ σωματικῶς ἦτο ὁ νέος μαθητὴς τὸν ὁποῖον ἡ κυρία Εὐλαμπίδου παρουσίασεν

εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Λυκείου, τοῦ δημοσίου πλέον, εἰς τὸ ὁποῖον τὰν κατέτοξεν. Ὁ κ. Διευθυντὴς δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἴδῃ μὲ εὐνοϊκὸν ὄμμα τὸν μαθητὴν αὐτόν, προῖὸν ἐ λ ε υ θ ε ρ ί ο υ ἀγωγῆς· ἀλλ' οὔτε πάλιν μὲ δυσμενὲς τὸν κληρονόμον μιᾶς τῶν πλουσιωτέρων οἰκογενειῶν τοῦ τόπου. Παρεδέχθη λοιπὸν ἕνα μέσον ὅρον καὶ ἠτένισε τὸν Γιαννάκην μὲ ὄμμα ἀξιοπρεπὲς καὶ ψυχρόν.

Ὅταν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τῷ εἶπεν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. Ἐλευθερίου ὁ υἱός της ἦτο καλὸς διὰ τὴν δευτέραν τάξιν, ὁ κ. διευθυντὴς ἐμειδίασε δυσπίστως· ἀλλ' ὅταν ἀπηύθυνε μερικὰς ἐρωτήσεις εἰς τὸν ὑποψήφιον, ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ κ. Ἐλευθερίου εἶχε δίκαιον.

«Ἂν καὶ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μας ἐκπλήσσῃ· εἶπε μετά τινα δευτερόλεπτα σκέψεως ὁ κ. Ἐλευθερίου ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους μ ο υ καθηγητάς.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡ ΘΩΜΑ

Ἡ οἰκογένεια τοῦ κῦρ Θωμᾶ ἦτο πολυάριθμος. Ἀγόρια μικρὰ καὶ μεγάλα, κορίτσια μεγάλα καὶ μικρά· εἶχεν ἐννέα παιδιά, ὅλα πολὺ καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν των, παχουλά ὅπως εἰξεύρωμεν, καὶ εὔθυμα.

Ἀξιοσημείωτος ἦτο πρὸ πάντων ἡ ὄρεξίς των. Τὸ συνειθέστερον της οἰκογενείας φαγητὸν ἦτο σούπα λάχανο, τὴν ὁποίαν, ἀπὸ τοῦ πατρὸς μέχρι τοῦ μπεμπέ, ἠγάπων ὅλοι μέχρι τρέλας. Τὸ καλὸν ἦτο ὅτι τὸ φαγητὸν αὐτὸ ἦτο εὐθηνόν, ἀδιάφορον ἂν ἐμύριζεν ὕστερα ὅλο τὸ σπίτι, τοῦ ὁποίου ἐκτὸς τῆς αἰθούσης τῆς ὁπλασκίας, ὅλα τἆλλα δωμάτια συνεκοινώνουν καὶ ἐδέχοντο ἰσάκις τ' ἀρώματα ἐκ τοῦ μαγειρείου, μηδ' αὐτῆς τῆς τριγωνικῆς αἰθούσης ἐξαιρουμένης. «Ἔτσι» ἔλεγεν ὁ κῦρ Θωμᾶς τρίβων τὰς χεῖρας, «κανένα δωμάτιο δὲν ἔχει παράπονο».

«Δὲν ἐγνωρίζουνταν τὸ σπίτι», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς κυρίας Πολυκαλᾶ, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν νέων ἐνοικιαστῶν. Καὶ εἶνε δυνατόν, σᾶς παρακαλῶ, νὰ γνωρίζεται ἕνα σπίτι ποῦ ἐκατοικεῖτο πρὶν ἀπὸ δύο μόνον, ὅταν κατοικεῖται τώρα ἀπὸ ἑνδεκα; Ἀλλ' ὑπῆρχον καὶ μερικὰ ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀντετίθεντο πολὺ εἰς τὰς περὶ καθαριότητος καὶ τάξεως ἰδέας τῆς ἀγαθῆς γυναικός. Ἐὰν οἱ ἐνοικιασταί της ἦσαν ἄλλοι, δὲν θὰ παρέλειπε βέβαια νὰ τους εἴπῃ ὅτι τὰ χαρτιὰ τοῦ τοίχου δὲν ἔγιναν οὔτε διὰ νὰ γράφουν ἐπάνω τὰ ὀνόματά των, οὔτε διὰ νὰ τα μουντζουρόνουν, οὔτε διὰ νὰ τα σχίζουν τὰ παιδιά· ὅτι τὰ κάγκελα τῆς σκάλας δὲν ἔγιναν διὰ νὰ τα καβαλικεύουν· ὅτι τὰ βάθρα τῶν παραθύρων δὲν εἶνε διὰ ν' ἀπλόνουν ἀσπρόρρουχα καὶ ὅτι τὰ σαλόνια (τριγωνικὰ ἢ μὴ) δὲν εἶνε ν' ἀφίνουν μέσα νὰ γυρίζουν τρία γουρουνάκια ἄγρια καὶ πολὺ ὀλίγον καθαρά... Αὐτὰ θὰ παρετήρει ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἐὰν ἦσαν ἄλλοι οἱ ἐνοικιασταί της· ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ κρατηθῇ τώρα, ὅσον νευρικὴ καὶ ἂν ἦτο, ἀφ' οὗ ἐκείνη ἐζήτησε μὲ τόσην ἐπιμονὴν νὰ τους εὐεργετήσῃ;

«Ἡ καϊμένη ἡ γυναῖκα» ἔλεγε περὶ τῆς κυρίας Θωμᾶ, «τί θέλεις νὰ σου πρωτοκάμῃ; Ἔχει 'στὴ ράχη της τόσα παιδιά!» Καὶ μὲ τὴν σκέψιν αὐτὴν παρηγορεῖτο δι' ὅ,τι ἔβλεπε ὁσάκις ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν.

Τὴν πρωΐαν τῆς ἰδίας ἐκείνης ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἐνέγραψε τὸν υἱόν της εἰς τὸ Λύκειον, ὁ κῦρ Θωμᾶς ἐπανῆρχετο φαιδρὸς ἀπὸ κάποιαν ἐκδρομὴν καὶ μάλιστα ἐπέσπευσε τὸ βῆμα, ἅμα εἶδεν εἰς τὸ ὡρολόγιον τοῦ Ἁγίου Παύλου ὅτι ἐπλησίαζε μεσημέρι. Ἀπεῖχεν ἀκόμη περὶ τὰ εἴκοσι βήματα ἀπὸ τὴν μικρὰν πρασίνην θύραν τῆς οἰκίας του, ὅταν γνώριμος καὶ εὐχάριστος εὐωδία, τὸν ἔκαμε νὰ διαστείλῃ τοὺς ρώθωνας. Πλήρης ὀρέξεως ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν ἔτρεξεν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν τραπεζαρίαν.

«Αὐτὴ ἡ σούπα πρέπει νὰ εἶνε πολὺ καλή», εἶπεν ἀφαιρῶν τὸ σκέπασμα τῆς χύτρας, «φανταοθῆτε ὅτι ἄκουσα τὴ μυρουδιά της ἐδῶ καὶ 'ς τὸ φαρμακεῖο!»

Τὰ μικρὰ ἐξέπεμψαν φωνὰς ἐνθουσιασμοῦ, ἐν ᾧ τὰ μεγαλείτερα ἠρκέσθησαν νὰ μειδιάσουν. Καθ' ὅλον τὸ πρῶτον αὐτὸ μέρος τοῦ συμποσίου δὲν εἶπαν πολλὰ πράγματα μεταξύ των· μόνον τὰ σιδηρᾶ κοχλιάρια ὠμίλουν, κροτοῦντα ἐν συναυλίᾳ ζωηρᾷ ἐντὸς τῶν πινακίων. Καὶ μόνον ἓν ἐπεισόδιον συνέβη. Ὁ ἀριθμὸς 5 (ἕνεκα τῆς μεγάλης πληθύος οἱ ἀριθμοὶ ἀντικαθιστοῦν τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν) ὁ ἀριθμὸς 5, ἀπαντῶν εἰς μίαν παρατήρησιν πολὺ ὀλίγον εὐγενῆ τοῦ ἀριθμοῦ 4, τῷ ἔχυσε μίαν χουλιαριὰν σούπαν μέσα εἰς τὸν λαιμόν του. Ὁ ἀριθμὸς 4 (ἕνα κοριστάκι) ἤρχισε νὰ ξεφωνίζῃ, καὶ δὲν θὰ ἔπαυε ἐὰν ἡ μητέρα του δὲν τῷ ἔλεγε ὅτι τὰ κορίτσια ποῦ κλαῖνε δὲν παντρεύουνται.

«Τί ἄλλο ἔχουμε;» ἠρώτησεν ὁ κῦρ Θωμᾶς, βλέπων τὴν σύζυγόν του εἰσερχομένην εἰς τὸ μαγειρεῖον. Τότε ὁ ἀριθμὸς 8 (ἕνα κοριτσάκι) ἐκόλλησε τὰ χειλάκια του εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ μπαμπᾶ καὶ τῷ εἶπεν ὡς μυστικὸν τάχα ὅτι εἶχαν καὶ λουκάνικα. Ὁ ἀριθμὸς 9 (ἓν ἀγόρι) ἤκουσε τὴν μυστικὴν αὐτὴν λέξιν καὶ ἐξεσφενδόνισε τὸ ξύλινόν του πινάκιον εἰς σημεῖον χαρᾶς. Ὁ δὲ ἀριθμὸς 1, ἄλλως λεγόμενος Γεῶργος, ὁ διάδοχος τοῦ κ. Πολυκαλᾶ, σηκόνει τότε ἀπὸ κάτω τὸ πινάκιον καὶ τα δίδει εἰς τὸν μικρὸν μ' ἓν φίλημα ἠχηρόν, διὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ, χωρὶς ἄλλο, ὥστε ἄλλην φορὰν νὰ πετᾷ τὸ πιάτο του ἀπὸ τὸ παράθυρον.

Φθάνουν τέλος πάντων τὰ λουκάνικα, τὰ ὁποῖα ἀχνίζουν ὀρεκτικώτατα, καὶ ὁ κῦρ Θωμᾶς ἀρχίζει

τὴν διανομήν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ γουρουνάκια ἕνα, δύο, τρία, ξεμυτίζουν ἀπὸ τὴν μισοανοικτὴν θύραν καὶ ἐμβαίνουν ὅλα μέσα, ὅπου γυρίζουν γύρω εἰς τὸ τραπέζι, τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ὅλοι χειροκροτοῦν εἰς τὸ περίεργον θέαμα· ἐκεῖνα δὲ ἐπτοημένα φεύγουν καὶ ἀφίνουν τὴν θύραν ὀλάνοικτην. Εἰς τὸν διάδρομον τότε διαγράφεται ἡ σκιαγραφία ἑνὸς κουνελιοῦ μεγάλου κιτρίνου, μὲ τὸ ἓν αὐτὶ κάτω καὶ το ἄλλο ἐπάνω, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ ἅμα παρετήρησε ὅτι παρετηρεῖτο ἔφυγε πρὸς τὴν αὐλὴν μὲ σκιρτήματα.

Τὸ γεῦμα εὑρίσκεται περὶ τὸ τέλος. Ὁ ἀριθμὸς 9 ἀπάγεται ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 8 καὶ βγαίνουν ἔξω νὰ ἰδοῦν τὸ κίτρινο κουνέλι. Ὁ ἀριθμὸς 7 ναναρίζει ἕνα κομμάτι ξύλο διπλωμένον μὲ πανί, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει κοῦκλάν του, διασκεδάζει δὲ μὲ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἦτο κοῦκλα ἀληθινή. Οἱ ἀριθμοὶ 6 καὶ 5 ἀνταλάσσουν μερικὲς κλωτσιὲς καὶ πηγαίνουν ὕστερα κάτω, φίλοι περισσότερον παρά ποτέ, νὰ πετάξουν ἕνα χάρτινον ἀετόν. Ὁ δὲ ἀριθμὸς 4 (ἕνα κοριτσάκι) σηκόνει μὲ μεγάλην του εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ πιάτα καὶ τὰ μαχαιροπήρουνα.

Ὁ κῦρ Θωμᾶς στηρίζει τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀνάπτει τὴν πίπαν του καὶ τρίβει τὰς χεῖρας, εὔθυμος ὡς πάντοτε καὶ χορτάτος. Κατόπιν, μὲ ὕφος μυστηριῶδες, ἀπευθύνει τὸν λόγον πρὸς τὸν δεύτερόν του υἱόν:

«Δέν μου λές, Κωστῆ, ξεύρεις τί πάει νὰ φέρῃ τώρα ἡ μητέρα;

— Κρασί!» ἀποκρίνεται μειδιῶν ὁ ἀριθμὸς 2.

Γενικὴ ἔκπληξις διαδέχεται τοὺς λόγους αὐτούς. Ἡ εὐχάριστος εἴδησις κυκλοφορεῖ ἀπὸ ἀριθμοῦ εἰς ἀριθμὸν καὶ ἰδοὺ μετ' ὀλίγον ἡ τράπεζα πάλιν πλήρης. Ἤδη καὶ αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς 9 ἔτεινε τὸ ποτήριόν του καὶ ἐφώναζε: «Καὶ μένα! καὶ μένα!»

Ἡ κυρία Θωμᾶ ἔφερε τὴν φιάλην μὲ τὸ κρασί. Θέτουσα δὲ τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συζύγου της,

«Τρέχει λοιπὸν τίποτα, ποῦ εἶσαι ἔτσι χαρούμενος;» τὸν ἠρώτησε.

«Ὄχι... ὄχι... δηλαδὴ ναί, ναί. Κάτι τρέχει Ἀλλὰ νὰ γίνω χίλια κομμάτια ἂν θά το 'πῶ πρὶν κεράσῃς.»

Ὅταν τὰ ποτήρια ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὸ ἰδικόν του μέχρι τοῦ μπεμπέ,

«Εἰς ὑγείαν τοῦ κ. Εὐλαμπίδου!» εἶπεν ὁ δικαστικὸς κλητήρ, ἐγείρων τὸ ποτήριόν του.

Ἔπιον ὅλοι μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς ὑγείαν τοῦ κυρίου Εὐλαμπίδου, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ μερικοὶ καὶ τῆς κυρίας.

«Εἰς ὑγείαν τοῦ Κωστῆ!»

Ὅλοι οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν μετ' ἐκπλήξεως πρὸς τὸν ἀριθμὸν 2, ὁ ὁποῖος εἶχε κοκκινίσῃ, καὶ ἔπιον πάλιν εἰς ὑγείαν τοῦ Κωστῆ.

«Γιατί πίνομεν εἰς ὑγείαν τοῦ Κωστῆ;» ἠρώτησεν ὁ πατήρ.

«Ναί, γιατί;» ἐπανέλαβεν ὁ χορὸς τῶν ἀριθμῶν.

«Λοιπόν, παιδιά μου, μάθετέ το τώρα. Ὁ κύριος Εὐλαμπίδης μοῦ ἐπρότεινε νὰ πάρῃ τὸν Κωστῆ εἰς τὸ Γραφεῖό του μὲ ἑκατὸ δραχμὰς τὸ μῆνα μισθὸ 's τὴν ἀρχή. Ἂν ὁ Κωστῆς φανῇ καλὸς υἱὸς καὶ ἀδελφὸς σὰν τὸ Γιῶργό μας καὶ σκεφθῇ τὰ μικρά, ποῦ ἔρχονται κατόπιν του, περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του, ἰδοὺ τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα τῆς οἰκογενείας μας λυμένον! Τὰ μικρά μας θὰ ἠμπορέσουν νὰ ἐξακολουθήσουν τὰς σπουδάς των εἰς τὸ Σχολεῖον, πρᾶγμα ποῦ τα ἠθέλησα πάντοτε καὶ το ἤλπισα, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἠξεύρω ἀπὸ ποῖον ἀριθμὸν ἔμελλε νἀρχίσῃ. Μιὰ φορὰ νὰ πᾶν 's τὸ Σχολεῖο καὶ δὲν ἔχουν παρὰ νἀκολουθήσουν τὸ δρόμο τους γιὰ νὰ γίνουν γιατροὶ ἢ δικηγόροι ἢ ὅτι ἄλλο θέλουν.»

Ὁ Κωστῆς διεκήρυξεν ὅτι εἶχε δίκαιον ὁ πατήρ του νὰ στηρίζεται εἰς αὐτὸν καὶ ὅτι πάσῃ δυνάμει ἤθελε δοθῇ εἰς τὸ ἔργον διὰ νὰ μή τον διαψεύσῃ καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ μέλλον τῶν μικρῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ἐδόξαζαν τὴν οἰκογένειαν. Μετὰ τὰς συντόμους αὐτὰς προσλαλιάς, οἱ ἀριθμοὶ ἀνευφήμησαν ζωηρῶς καὶ ἔτρεξαν νἀνακοινώσουν τὴν καλὴν εἴδησιν εἰς τὰ γουρουνάκια, τὰ ὁποῖα ὅμως μὲ τὴν ἀγριότητα ποῦ εἶχαν δὲν ἠθέλησαν νἀκούσουν τίποτε. Μόνον τὸ κίτρινον κουνέλι ἔδωσεν εὐγενῆ προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀριθμῶν· ὅταν εἰς ἐξ αὐτῶν μὴ ἔχων διόλου καθαρὰν ἰδέαν περὶ τῆς μακροβιότητος τοῦ κονίκλου οὔτε τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ στομάχου του, τῷ ὑπεσχέθη ὅτι ὅταν θὰ ἐγίνετο ἰατρός, θὰ το ἐκύτταζε δωρεὰν κάθε φορὰν ποῦ θἀρρωτοῦσε, καὶ θὰ το ἔτρεφε μὲ λουκάνικα, ὅταν θὰ ἦταν καλά. «Ἀφ' οὗ αὐτὸς θὰ γίνῃ γιατρός, ἐγὼ θὰ γίνω δικηγόρος» εἶπεν εἰς ἄλλος ἀριθμὸς πρὸς τὸ κουνέλι· «ὥστε μή σε μέλῃ, ποτὲ δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ πᾷς 's τὴ φυλακή!»

Τὸ κουνέλι δὲν ἀπαντοῦσε εἰς ὅλα αὐτὰ παρὰ μὲ κινήματα τῶν αὐτιῶν. Ἐὰν τὸ δυστυχισμένον ἠμποροῦσε νὰ ὁμιλήσῃ, θά τους ἔλεγε βεβαίως ὅτι οἱ ἐνδείξεις αὐταὶ τῆς ἀγάπης πολὺ τὸ ἠνώχλουν καὶ ὅτι θὰ ἔδιδεν ὅλας τὰς ὑποσχέσεις περὶ τοῦ μέλλοντος, ἐὰν εἶχε τώρα δύο φύλλα λαχάνου καὶ πέντε λεπτὰ ἡσυχίας!

Οἱ πτωχοὶ ἄνθρωποι δὲν εὑρίσκουν καιρὸν ἀπὸ τὰς ἀσχολίας των οὔτε νὰ χαροῦν οὔτε νὰ λυπηθοῦν. Εὐθὺς μετὰ τὴν τόσῳ εὐχάριστον ἀναγγελίαν ἡ κυρία Θωμᾶ ἔτρεξε κάτω εἰς τὴν αὐλὴν νὰ ὀνειροπωλήσῃ ἐκεῖ ἐν ἡσυχίᾳ, μὲ τὰς χεῖρας χωμένας μέχρις ἀγκῶνος καὶ ἀκόμη ὑψηλότερα μέσα εἰς μίαν μεγάλην σκάφην, γεμάτην σαπουνάδαν. Ὁ Γεῶργος ἡτοιμάσθη νὰ δεχθῇ «τοὺς κυρίους του» δηλαδὴ τοὺς μαθητάς του. Ὁ κῦρ Θω-

μᾶς 'πῆρε μαζί του τὸν Κωστῆν νά τον παρουσιάσῃ εἰς τὸν κύριον Εὐλαμπίδην, ὑπέδειξε δὲ ὡς ἐκ περισσοῦ εἰς τὸν Παῦλον, προβιβασθέντα ἀμέσως εἰς γραμματέα τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος, τί θὰ ἔκαμνε κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Τὰ κοριτσάκια ἄρχισαν νὰ τρίβουν τὰ μαχαιροπήρουνα, ὁ δὲ μέλλων δικηγόρος καὶ ὁ ἰατρὸς ἀπῆλθον εἰς τὸ Σχολεῖον.

Ὁ ἀριθμὸς Θ, ὁ μόνος ὀκνηρὸς καὶ ἀργὸς τῆς οἰκίας ἀφέθη ἐλεύθερος νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ καὶ ἀφ' οὗ ἐκουράσθη τρέχων ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ ἀνεβοκατεβαίνων, ἀπεκοιμήθη ἡσύχως εἰς τὴν πρώτην τυχοῦσαν γωνίαν. Ἤδη εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἤκουες ἄλλον θόρυβον ἀπὸ τὸ τὶκ-τὰκ τοῦ ὡρολογίου καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν κωδωνίσκον τῆς θύρας, τὴν ὁποίαν ἐσυχνάνοιγαν οἱ μαθηταί. Προσθέσατε εἰς αὐτὰ τὸν βόμβον τῶν πολυπληθῶν μυιῶν καὶ πλανωμένην ἐφ' ὅλων μίαν ὀσμὴν πολὺ ὀλίγον ἀριστοκρατικὴν ἀπὸ πίπαν καὶ λαχανόσουπαν ὀσμὴν ἐξασθενουμένην βαθμηδὸν ὡς ἡ ἀνάμνησις ὡραίου ὀνείρου — καὶ θὰ ἐννοήσετε διατί ἡ κυρία Πολυκαλᾶ ἔλεγεν ὅτι τὸ σπίτι της δὲν ἐγνωρίζουνταν πειά».

Ἐν τούτοις ἐγνωρίζετο ἀπὸ μίαν ἀρκετὰ σημαντικὴν ἰδιότητα: ὅτι καὶ τώρα ὅπως καὶ πρῶτα, ἐξηκολούθει νὰ κατοικῆται ἀπὸ εὐτυχεῖς καὶ καλοὺς ἀνθρώπους...

Τί ἐσκέπτετο ἄρά γε ἡ κυρία Θωμᾶ, ἐνῷ ἔκαμνε τὴν σαπουνάδα της ναφρίζῃ; Ἄρά γε ὅτι ἡ ζωή της θὰ ἦτο εἰς τὸ ἑξῆς ἀνετωτέρα καὶ εὐτυχεστέρα; Διόλου, οὔτε κἂν τὸ ἐσυλλογίζετο αὐτὸ ἡ εὐτυχής. Ἐν τῇ ἀφελείᾳ της ἐθαύμαζε τὰ παιδάκια της, τὰ παχουλὰ καὶ εὔθυμα, ὅπως ἦσαν πρὸ ὀλίγου μαζευμένα εἰς τὸ τραπέζι, ὅσον καὶ ἡ κυρία Κοδράτου ἠμποροῦσε νὰ θαυμάσῃ τὸν Μιχάλην ὅταν τον ἔβλεπεν ἔφιππον. Ἐνθυμουμένη ὅλα τὰ νέλπιστα κέρδη καὶ τὰς εὐτυχίας τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἔλεγεν, ἁπλῆ πάντοτε καὶ εὐγνώμων, ὅτι ὁ Θεὸς προστατεύει τὰς πολυαρίθμους οἰκογενείας.

Ἂν εἶνε αὐτὸ ἀληθές, ποία ἄλλη οἰκογένεια μέσα εἰς τὴν πόλιν ἦτο ἀξία τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ περισσότερον ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ κῦρ Θωμᾶ;

[Ἕπεται συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ J. GIRARDIN

Ο ΤΑΧΥΔΑΚΤΥΛΟΥΡΓΟΣ

[Μονόλογος πρὸς ἀπαγγελιαν ἐν σχολικαῖς ἢ οἰκογενειακαῖς ἑορταῖς]

Ο ΝΙΚΟΣ μόνος.

Προχθὲς ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μὲ ἐπῆγαν νὰ ἴδω ἕνα περίφημον ταχυδακτυλουργὸν ποῦ ἐπέρασε ἀπὸ τὴν πόλιν μας. Ἡ παράστασις ἐβάσταξε μιάμισιν ὥρα. Εἶδα πράγματα ποῦ ἔμεινα ἐκστατικός, πράγματα ποῦ δὲν θὰ τα 'πίστευα, ἂν δὲν τἄβλεπα· ἀλλὰ τὰ εἶδα, τὰ εἶδε καὶ ὁ πατέρας, τὰ εἶδε καὶ ἡ μητέρα, τὰ εἶδαν τόσοι ἄνθρωποι ἐκεῖ.

Κατ' ἀρχὰς ἔβγαλε ἕνα μικρὸν λόγον· εἶπε ὅτι εὐχαριστεῖ τὰς κυρίας καὶ τοὺς κυρίους διότι τῷ ἔκαμαν τὴν τιμὴν νὰ ὑπάγουν νά τον ἴδουν· καὶ διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν μεγάλην του εὐχαριστησιν ἤθελε νὰ προσφέρῃ κἄτι εἰς τὸν καθένα.

Ἀλλὰ θά το πιστεύσετε; Μὲ τὴν ἴδια φιάλην ἔχυνεν εἰς τὸν ἕνα βοῦμι, εἰς τὸν ἄλλον κονιάκ, εἰς τὸν παραπέρα μαστίχα. Ἐγὼ ἐζήτησα *ἀνιζέτ* . . . μ' ἀρέσει τὸ ἀνιζέτ· πίνω τὸν χρόνον μία φορὰ ὅταν ἑορτάζῃ ἡ νουνά μου . . . Λοιπὸν μοῦ ἔδωκε ἀληθινὸ ἀνιζέτ. . . ὅλο ἀπὸ τὴν ἴδια φιάλην!

Ἔπειτα ἐπῆρε μία κασετίνα, τὴν ἤνοιξε, καὶ μοῦ εἶπε νὰ ἴδω μέσα. — Τὴν ἔκλεισε καὶ μοῦ εἶπε νά την κρατῶ ἐπάνω εἰς τὰ γόνατά μου· ἔβαλα τὰ δύο χέρια μου ἐπάνω, καὶ εἶμαι βέβαιος, ναὶ βεβαιότατος ὅτι κανεὶς δὲν την ἤγγισε. Τότε ἔβγαλε ἕνα καναρίνι ἀπὸ ἕνα κλουβί, τὸ ἔκλεισε μέσα εἰς ἕνα χάρτινο χωνί, ἔπειτα ἔβαλε τὸ χωνὶ εἰς τὸ στόμα ἑνὸς πιστολιοῦ καὶ ἐτράβηξε. — Τὸ χάρτινο χωνὶ ἔγινε κομμάτια, δὲν εἶδα ὅμως τί ἀπέγινε τὸ πουλάκι.

Τότε μοῦ εἶπε ν' ἀνοίξω σιγὰ τὴν κασετίνα. Τὴν ἤνοιξα . . . καὶ τί νὰ ἴδω; τὸ κανάρι ἦτο μέσα. — Δὲν ἐπέταξε, ἴσως διότι ἦτο παραζαλισμένο· ἀλλὰ πῶς εἶχεν ἐμβῇ ἐκεῖ μέσα; — Παρετήρησα τὴν κασετίνα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη· πουθενὰ τρύπα. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν εἶχεν ἐμβῇ;

Ἔπειτα ὁ ταχυδακτυλουργὸς ἐζήτησε ἕνα μανδῆλι· μία κυρία τοῦ ἔδωκε τὸ ἰδικόν της. — Ἂν ἤξευρε τί το ἤθελε; — Τὸ ἐξέσχισε εἰς δύο, τέσσαρα, ὀκτὼ κομμάτια, καὶ ἀκόμη μικρότερα· ἐπὶ τέλους εἰς κομμάτια ἴσα μὲ πεντάραν. Τότε μᾶς εἶπε πῶς θά το διορθώσῃ, εἰς τρόπον ποῦ νὰ μὴ φαίνεται τίποτε· ἀλλὰ ἀντὶ νὰ πάρῃ βελόνην καὶ κλωστήν, ἔκαυσε τὰ κομμάτια, ἔρριψε τὴν στάκτην εἰς ἕνα γουδί,

καὶ ἄρχισε νά την κτυπᾷ μὲ ἕνα γουδοχέρι· τὴν ἐκτυποῦσε δυνατά, ὅσον ἠμποροῦσε. Ἔπειτα ἔβαλε τὸ γουδοχέρι ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, καὶ ἀπὸ τὸ γουδὶ ἔβγαλε ἕνα ὡραῖον μανδῆλι· τὸ μανδῆλι τῆς κυρίας. — Ἡ μητέρα ποῦ ξεύρει τόσον ἀπὸ ῥάψιμο καὶ διόρθωμα δὲν ἠμπόρεσε νὰ μοῦ εἰπῇ πῶς το κατώρθωσεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

Ὅταν ἔπειτα εἶπε πως θὰ κάμῃ ὁμελέταν εἰς ἕνα καπέλλον, κανεὶς δὲν εἶπε μέσα του: ἀμὴ δέ; Παρεκάλεσε νά του δώσωμεν ἕνα καπέλλον· ἐδανείζετο ὅ,τι εἶχεν ἀνάγκην. — Καθὼς εἶδα ποῦ ἔσπαζε πραγματικῶς αὐγὰ μέσα εἰς τὸ καπέλλον, εἶπα εἰς τὸν πατέρα μου. — Τί καλὰ ποῦ δὲν ἐζήτησε τὸ 'δικό σου! Ὁ ταχυδακτυλουργὸς μὲ ἤκουσε κ' ἐγύρισε καὶ μὲ εἶδε· ἐντράπηκα κ' ἔγινα κατακόκκινος. — Ἀφ' οὗ ἔσπασε τ' αὐγά, ἔβαλε τὸ καπέλλο ἐπάνω ἀπὸ τὴν φλόγα ἑνὸς κηριοῦ, τὸ ἐκράτησε ὀλίγον, ἔπειτα τὸ ἀναποδογύρισεν εἰς ἓν πιάτον καὶ ἔπεσε μία ὡραία ὁμελέττα ζεστὴ καὶ ὀρεκτική. Ἔδωκε εἰς ὅλους νά την δοκιμάσουν· ἐγεύθηκα κ' ἐγὼ ὀλίγον· ἦτο πολὺ καλή.

Ὡς τόσον ἤμην περίεργος νὰ ἴδω εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκετο τὸ καπέλλον. Ἀκριβῶς τὴν ἰδίαν στιγμὴν ὁ ταχυδακτυλουργὸς μοί το ἔδωκεν, νά το δώσω εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν ὁποῖον το εἶχε πάρῃ. — Ἦτο πολὺ καθαρόν. Ἀλλὰ μόλις εἶδα μέσα μοῦ τὸ ἐπῆρε καὶ μοῦ εἶπε: — Τί ἐβάλατε λοιπὸν μέσα; — Τίποτε, κύριε. — Ὤ, τίποτε! . . . Ἰδέτε κύριοι, ἂν λέγῃ ἀλήθειαν ὁ μικρὸς αὐτὸς κύριος. Καὶ βγάζει μέσα ἀπὸ τὸ καπέλλο μίαν τόση δὰ περρούκαν καὶ ὅλοι ἐξεκαρδίσθησαν 'ς τὰ γέλια. — Τότε μετενόησα ποῦ ἔφαγα ἀπὸ τὴν ὁμελέττα του. — Ἔπειτα ἔβγαλε ἕνα μεγάλο μανδῆλι μὲ τετράγωνα, ἕνα μπαλόνι ἀπὸ καουτσούκ, κ' ἕνα ἄλλο, κ' ἕνα τρίτο καὶ ἕνα τέταρτο, καὶ τελειωμὸ δὲν εἶχαν· ἔπειτα ἀπὸ τὸ ἴδιον καπέλλο βγάζει ἕνα ζευγάρι γάντια, μία θήκη ματογυαλιῶν, μία ταμβακέρα, ἕνα βαμβακερὸ σκοῦφο καὶ ἕνα κουνέλι . . . ζωντανό! — Μοῦ ἔδωκε καὶ πάλιν τὸ καπέλλο· μὰ δὲν ἠθέλησα νά το πάρω! δὲν εἶμαι δὰ τόσο κουτός· μήπως ἤξευρα τί ἠμποροῦσε νἄχῃ μέσα!

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ὁ ταχυδακτυλουργός, ποῦ εἶχε ἐν τῷ μεταξὺ μαλώσῃ μὲ τὸν ὑπηρέτην του, μᾶς ἔδειξε ἕνα πελώριο σπαθὶ καὶ μᾶς εἶπε ὅτι θά του κόψῃ τὸ κεφάλι, ἀλλὰ ὅτι θὰ τοῦ το κόψῃ μὲ τόσην ἐπιτηδειότητα, ποῦ ὁ ὑπηρέτης θὰ εἶνε ἀκόμη ζωντανὸς καὶ θά μας ἀπαντᾷ ἂν τον ἐρωτῶμεν. — Κατέβασαν τὴν αὐλαίαν. Δὲν διεσκέδαζα πλέον· ἐφοβούμην· ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἐπερίμενα νὰ βάλῃ τὲς φωνὲς ὁ ὑπηρέτης. Ἐγώ, ἂν ἤθελε κανεὶς νά μου κόψῃ τὸ κεφάλι μου, θὰ 'χαλοῦσα τὸν κόσμο ἀπὸ τὲς φωνές . . . Ἀλλὰ δὲν ἤκουσα τίποτε· καὶ ὅταν ἐσηκώθη πάλιν ἡ αὐλαία. . . ἡ κεφαλὴ τοῦ ὑπηρέτου ἦτο ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι! . . ἔκλεισα τὰ μάτια μου, καὶ ἤκουσα ὅτι τῆς ὡμιλοῦσαν καὶ ἡ κεφαλὴ ἀπεκρίνετο, καὶ ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ ὑπηρέτου!

Ὁ πατέρας μοῦ εἶπε νὰ ἐρωτήσω κ' ἐγώ· κατ' ἀρχὰς δὲν ἤθελα· ἐπὶ τέλους ἠρώτησα μὲ τρεμουλιαστὴν φωνὴν ἂν ἐπονοῦσε. — Ἡ κεφαλὴ ἤρχισε νὰ γελᾷ καὶ μου ἀπεκρίθη ὄχι. — Ὅταν ἀνεχωρήσαμεν ἀπὸ τὸ θέατρον εἶδα πάλιν τὸν ὑπηρέτην: εἶχε ξαναβάλη τὸ κεφάλι του 'ς τὸν τόπο τόυ κ' ἐχαιρετοῦσε μ' αὐτό . . .

Ἀπὸ τότε ποῦ εἶδα τὰ παράδοξα αὐτὰ πράγματα, ὅλο αὐτὰ συλλογίζομαι. Καθὼς εἶδεν ἡ μητέρα ὅτι ὅλο δι' αὐτὰ ὡμιλοῦσα, μοῦ εἶπεν ὅτι αἱ ταχυδακτυλουργίαι ἔχουν τὴν ἐξήγησίν των καὶ ὅτι δὲν ἔχουν νὰ κάμουν μὲ τὴν μαγείαν. Τὴν παρεκάλεσα νά μοῦ τας ἐξηγήσῃ, ἀλλὰ ἐκείνη μὲ ἔστειλεν εἰς τὸν θεῖόν μου· ὁ θεῖος μὲ εἶπε νὰ ἐρωτήσω τὸν διδάσκαλόν μου· ἀλλὰ ποτέ μου δὲν θὰ τολμήσω νά τον ἐρωτήσω πῶς κάμνουν μίαν ὁμελέττα μέσα εἰς ἕνα καπέλλον.

Νὰ ἰδῆτε λοιπὸν τί θὰ κάμω κ' ἐγώ· θὰ δοκιμάσω. — Θὰ προμηθευθῶ ἓν αὐγό, καὶ ἅμα εὕρω καὶ ὀλίγο βούτυρο θὰ πάρω τὸ καπέλλον τοῦ θείου μου . . . Ἴσως ἐπὶ τέλους εἶνε εὐκολώτερον τὸ πρᾶγμα ἀφ' ὅ,τι νομίζω. — Θὰ ἔλθω νά σας εἴπω ἂν ἐπέτυχα.

Ω.

ΕΣΠΕΡΑ

Αὔρα πνέ' εἰς τὴν ὄχθην
Καὶ ψιλεῖ τὰ νερά·
Ἡ ἑσπέρα προβαίνει
Προσφιλής, δροσερά.

Κατ' ὀλίγον ἐκλείπει
Ἡ φωνὴ τῶν πτηνῶν.
Μετ' ὀλίγον τὸ δάσος
Θὰ σιγᾷ σκοτεινόν.

Ὦ! ἰδὲ τὴν σελήνην!
Ἀνυψοῦται λευκή,
Καὶ αὐγάζει τὸ φῶς της
Ἱλαρὸν καὶ γλυκύ.

Τοῦ ναΐσκου ὁ κώδων
Ἀσθενῶς ἀντηχεῖ.
Ἡ φωνή του σημαίνει:
«Προσευχή! Προσευχή!»

Ἡ ἑσπέρα προβαίνει
Προσφιλής, δροσερά.
Τῆς ἡμέρας τοὺς κόπους
Ἀνταμείβει χαρά.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

ΧΕΛΩΝΗ

Ὅλοι βεβαίως γνωρίζετε τὸν μῦθον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ χελώνη ἀγωνίζεται μὲ τὸν λαγὼν καὶ τὸν νικᾷ εἰς τὸ τρέξιμον· δὲν ἐλησμονήσατε δὲ οὔτε τὴν ἄλλην χελώνην, τὴν φιλόδοξον, ἡ ὁποία ἤθελε νὰ μάθῃ νὰ πετᾷ καὶ ἡ ὁποία κρημνισθεῖσα ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ ἀέρος εὗρεν οἰκτρὸν θάνατον.

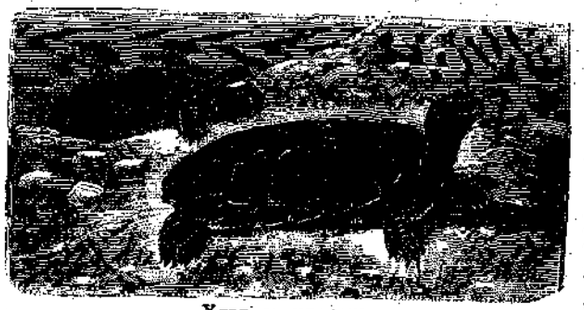

ΧΕΡΣΑΙΑ ΧΕΛΩΝΗ

Ἡ χελώνη ἐκείνη ἦτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα *χερσαία ἢ ἑλληνική χελώνη*, ἐκ τοῦ εἴδους τῶν χελωνῶν, τὰς ὁποίας βλέπομεν συχνὰ εἰς τοὺς κήπους· διατηροῦσι δὲ αὐτὰς ἐπίτηδες οἱ κηπουροὶ ὅπως ἐξολοθρεύωσι τοὺς κοχλίας καὶ τὰ ἔντομα.

Ἡ χελώνη εἶνε λίαν παράδοξον ζῷον· φέρει, ὅπως ὁ κοχλίας, τὴν οἰκίαν της μεθ' ἑαυτῆς, ἀλλ' ἡ οἰκία αὕτη εἶνε ἀσυγκρίτως βαρυτέρα, καὶ διὰ τοῦτο ἡ χελώνη δὲν διακρίνεται διὰ τὴν εὐκινησίαν της.

Ἀλλ' ἂν εἶνε βαρεῖα ἡ οἰκία ἐκείνη εἶνε ὅμως καὶ στερεὰ καὶ ἡ κατοικοῦσα ἐντὸς αὐτῆς δὲν φοβεῖται οὔτε ἡ στέγη νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της, οὔτε ἡ βροχὴ νὰ ἔμβῃ ἀπὸ τὰ κεραμίδια, οὔτε ὁ ἐχθρὸς νὰ ἔμβῃ διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὴν εἴσοδον.

Ἐμφανίζεται κατὰ τύχην ἐχθρός τις;

Τότε ἡ χελώνη σύρει ἐντὸς τοῦ κελύφους της τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς πόδας της, τὰ μόνα μέλη τοῦ σώματός της τὰ ὁποῖα ἐξάγει, καὶ ἀφίνει τὸν κύριον ἐχθρὸν νὰ περιφέρεται τριγύρω τῆς κατοικίας καὶ προσπαθοῦντα νὰ χώσῃ τὸ ράμφος ἢ τοὺς ὄνυχάς του εἰς τὰς ὀπάς. Ἀλλὰ τοῦ κάκου· τὸ φρούριον εἶνε ὀχυρόν.

Τὸν χειμῶνα ἡ χελώνη δὲν ἀρκεῖται ὅτι συμμαζεύεται εἰς τὸ ὄστρακόν της, ἀλλὰ σκάπτει ὀπὴν εἰς τὸ χῶμα, καὶ μένει ἐντὸς αὐτῆς μέχρι τῆς ἀνοίξεως, βυθισμένη εἰς νάρκην.

Ἄλλη χελώνη, ἡ χελώνη τοῦ γλυκέος ὕδατος, εἶνε ἀμφίβιον, δηλαδὴ εἶνε οὕτω πλασμένη ὥστε δύναται νὰ ζῇ ἐπίσης ἐντὸς τοῦ νεροῦ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ.

Ἡ χελώνη αὕτη ἔχει σχεδὸν τὸ μέγεθος

τῆς χερσαίας. Ὑπάρχουσιν ὅμως χελῶναι πολὺ μεγαλείτεραι· ἓν εἶδος ἔχει βάρος ὅσον μεγάλον πρόβατον· ἡ δὲ θαλασσία ζυγίζει τετρακόσια χιλιόγραμμα καὶ ἔχει μῆκος δύο μέτρων καὶ τριάντα ὑφεκατομέτρων. (Παρακαλέσατε τὸν πατέρα σας νὰ μετρήσῃ δύο μέτρα καὶ τριάντα ὑφεκατόμετρα ἐντὸς τοῦ δωματίου διὰ νὰ ἐννοήσετε καλὰ τί σημαίνει τὸ μῆκος τοῦτο).

Τὸ χελώνιον δὲν εἶνε εἰς ὅλας τὰς χελώνας μονοκόμματον· εἰς εἶδός τι ἀποτελεῖται ἐκ δεκατριῶν τεμαχίων (οὔτε περισσοτέρων οὔτε ὀλιγωτέρων) τὰ ὁποῖα εἶνε ἐπιτεθειμένα ὅπως αἱ κεραμίδες τῶν στεγῶν.

Αἱ χελῶναι αὗται ζῶσιν εἰς τὰς θαλάσσας τῶν θερμῶν τόπων, εἶνε δὲ ὄντως ἀπορίας ἄξιον, πῶς μὲ τὰ βαρύτατα αὐτῶν σώματα κατωρθόνουν νὰ κρατῶνται ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ νὰ πλέωσι. Βόσκουσι κατὰ πολυαρίθμους ἀγέλας, τρέφονται δὲ μὲ φύκη καὶ ἄλλα θαλάσσια φυτά, τὰ ὁποῖα φύονται εἰς τοὺς βράχους τῶν ἀκτῶν ἢ τοῦ πυθμένος τῆς θαλάσσης. Ἄφθονοι εὑρίσκονται πλησίον τῶν νήσων Γκαλαπάγος, κειμένων εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, ὄχι μακρὰν τῶν παραλίων τῆς Περουβίας, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα σημαίνει ἀκριβῶς *νῆσος τῶν χελωνῶν*.

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΧΕΛΩΝΗ

Ὅτε ἔρχεται ἡ ἐποχὴ τῆς ὠοτοκίας, αἱ θήλειαι γεννῶσι τὰ ὠά των ἐπὶ τῆς ἄμμου τῆς παραλίας, ὁ δὲ ἥλιος ἀναλαμβάνει νὰ τα ἐκκολάψῃ. Τὰ ὠὰ ταῦτα εἶνε καταστρόγγυλα, πολυάριθμα καὶ ἐξαίρετα τὴν γεῦσιν. Ἐνθυμεῖσθε πόσον εὐτυχὴς ἦτο ὁ Ῥοβινσὼν ἐπὶ τῆς νήσου του ὅτε εὕρισκε τοιαῦτα ὠά. Καὶ τὸ κρέας ἀκόμη τῆς χελώνης ταύτης εἶνε εὐάρεστον εἰς τὴν γεῦσιν, οἱ δὲ εἰς τὰς χώρας ἐκείνας ταξειδεύοντες τὸ τρώγουσι μὲ παρὰ πολλὴν ὄρεξιν.

Πολλὰ ζῷα ἐπίσης συμφωνοῦν μὲ τοὺς ἀνθρώπους κατὰ τοῦτο, ὅτε δὲ αἱ μικραὶ χελῶναι ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ ὠόν των καὶ τρέχουσι νὰ ἐμβῶσιν εἰς τὴν θάλασσαν, προσβάλλονται ὑπὸ πολυαρίθμων ἐχθρῶν, τῶν ὁποίων ὁ φοβερώτερος εἶνε τὰ ἁρπακτικὰ πτηνά. Ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν εἶνε τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς ἄμμου τῆς παραλίας μέχρι τῆς θαλάσσης εὑρίσκουσι ταῦτα καιρὸν νὰ καταβροχθίσωσι πολλὰς μικρὰς χελώνας.

Γνωρίζετε ἴσως, ὅτι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ὁ ζωμὸς τῆς χελώνης θεωρεῖται λίαν εὔγευστος· ἐν Λονδίνῳ πρὸ πάντων ἡ turtle soup (χελωνόσουπα) εἶνε ὀνομαστή, καὶ πολὺ ἀκριβή.

Ἐκ τοῦ ὀστράκου τῆς χελώνης κατασκευάζονται κτένια, χρηματοφυλάκια καὶ ἄλλα κομψοτεχνήματα, τὸ ὄστρακόν της εἶνε λοιπὸν περιζήτητον καὶ διὰ τοῦτο οἱ θηρευταὶ αὐτοῦ ἀμείλικτον πόλεμον ἔχουν κηρύξῃ κατ' αὐτῶν μέχρι τοῦ βάθους τοῦ ὠκεανοῦ καταδιώκοντες αὐτάς. Τὸν μεγαλείτερον κίνδυνον διατρέχουσιν αἱ χελῶναι αὗται ὅτε ἐξέρχονται τῆς θαλάσσης ὅπως ἀποθέσωσιν ἐπὶ τῆς ἄμμου τὰ ὠά των.

Ὑπάρχει μέσον τι καθιστῶν εἰς τὰς χελώνας ἀδύνατον τὴν φυγήν: εἶνε δὲ τοῦτο νὰ τας ἀναποδογυρίσῃ τις· χελώνη ἐν τοιαύτῃ καταστάσει δὲν δύναται νὰ κινηθῇ, δύναται δὲ τις νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ την εὕρῃ ὅπου την ἀφῆκε. Ἀλλὰ θὰ εἰπῆτε ὅτι ν' ἀναποδογυρίσωμεν χελώνην ἔχουσαν βάρος τριακοσίων καὶ τετρακοσίων ὀκάδων δὲν εἶνε τόσον εὔκολον πρᾶγμα, καὶ ὅτι πολλοὶ δὲν θὰ εἶχαν τὴν διάθεσιν ν' ἀναλάβουν τοιαύτην ἐργασίαν.

ΦΙΛΟΖΩΙΟΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΜΗΛΩΝ

[Συνέχεια · ἴδε σελίδα 90]

Ἐστάθη πρὸς στιγμὴν ὅπως βεβαιωθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν καλλίτερα ὅτι ὅλοι ἐκοιμῶντο. Πλησίον της διέκρινε ἐπὶ μικρᾶς τραπέζης ὀλίγα φωσφόρα παρὰ τὴν σβεσθεῖσαν λυχνίαν· οἱ ὀφθαλμοί της ἐξήστραψαν ἀπὸ ἀγρίαν χαράν· ἥπλωσε τὴν χεῖρά της, ἔλαβεν αὐτὰ καὶ τα ἔκρυψεν εἰς τὸ στῆθός της. Τότε μὲ τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον δίδει ἡ ἀπελπισία ἀνέβη εἰς τὸ παράθυρον, ἔκυψε πρὸς τὰ ἐκτός, καὶ κρατήσασα σφικτὰ τὸν σωλῆνα τῆς ὑδρορρόης ἀφῆκεν ἑαυτήν. Δὲν εἴξευρε ποῦ την ὡδήγει ἡ ἐπικίνδυνος ἐκείνη κατάβασις, διότι σκότος βαθὺ ἐπεκράτει κάτωθεν αὐτῆς. Ἀλλ' ἐπροτίμα νὰ καταπέσῃ ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πνιγῇ παρὰ νὰ ζῇ ἐντὸς τῆς φυλακῆς . . .

Τὸ παράθυρον ἔκειτο εἴκοσι πόδας ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους, ἀλλ' ὑποκάτω ὑπῆρχε χλόη, ὁ δὲ σωλὴν τῆς ὑδρορρόης ἦτο οὕτω διατεθειμένος ὥστε ἡ Τζέμμα ἠδύνατο νὰ τον σφίγξῃ μὲ τοὺς δύο βραχίονάς της καὶ τὰ δύο γόνατά της. Ἐν τούτοις ἡ παλάμη τῆς χειρός της, τὰ γόνατά της καὶ τὸ στῆθός της ἐγδάρθησαν ὀλίγον.

Οὐδείς την εἶχεν ἀκούσῃ· οὐδεμία κίνησις, οὐδεὶς κρότος εἰς τὸ σωφρονιστήριον· ἡ Τζέμμα ἤγγισε τὸ ἔδαφος καθ' ἣν στιγμὴν ὁ κώδων χωρίου τινος ἐσήμαινε τὴν δεκάτην ὥραν.

Ἐκυλίσθη ἐπὶ τοῦ χόρτου καὶ ἔμεινε στιγμάς τινας ἐξηπλωμένη, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον συνῆλθε· τότε ἀνηγέρθη καὶ περιέφερε πέριξ τὸ βλέμμα της. Ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς χώρας.

Ἡ σελήνη κρυφθεῖσα πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τῶν συννέφων διέχεεν ἐκ νέου τὸ φῶς της. Ἡ Τζέμμα ἀνεγνώρισεν ὅτι εὑρίσκετο πλησίον τοῦ ποταμοῦ Δάρτ. Ἓν κωδωνοστάσιον, μία τριγωνικὴ στέγη, εἷς ἀτμόμυλος τῇ ἐβοήθησαν νὰ γνωρίσῃ ποῦ εὑρίσκετο. Εἰς τὸ σωφρονιστήριον εἶχε μετενεχθῇ διὰ κλειστῆς ἁμάξης· τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον εἴξευρεν ἦτο ὅτι τὸ κτίριον ἐκεῖνο ἔκειτο εἰς τὰ πέριξ τῆς Βαρτμούθης.

Ἡ χλόη ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχε πέσῃ ἡ Τζέμμα εὑρίσκετο πλησίον χαμηλοῦ τοίχου· πέραν τοῦ τοίχου ἔκειτο ὁ δρόμος καὶ περαιτέρω ὁ ποταμός. Ἡ Τζέμμα ἐγνώριζε καλῶς τὸ μέρος ἐκεῖνο· πολλάκις ὁ Βίνδος καὶ αὐτὴ εἶχον διατρέξῃ τὸν δρόμον ἐκεῖνον ἐπὶ τῆς ράχεως τῶν ρυμουλκούντων τὰ πλοῖα ἵππων, ἢ τῶν ρυμουλκουμένων ἀκατίων, καὶ εἶχον πληρώσῃ ὡς ναῦλον τραγούδια.

Ἡ Τζέμμα ἔρριψεν ἓν βλέμμα πρὸς τὸ μέρος τοῦ σωφρονιστηρίου· ἦτο ἐκτεταμμένον λευκὸν οἰκοδόμημα, τετράγωνον, ὑσάρεστον εἰς τὸ βλέμμα· ὑπὸ τὴν στέγην ἐκείνην ἐκοιμᾶτο ὁ Βίνδος. Ἡ σκέψις αὕτη ἐνίσχυσεν ἔτι μᾶλλον τὴν ἀπόφασίν της· διεσκέλισε τὸν τοῖχον καὶ κατέβη εἰς τὸν παραποτάμιον δρόμον. Δὲν ἐδίσταση οὐδὲ στιγμήν, διότι εἶχε συλλάβῃ τὸ σχέδιόν της· ἤξευρεν ὅτι ὁ σκοπός της ἦτο τέσσαρα μίλια μακράν· εἰς μύλος μεταξὺ τῶν ἰτεῶν, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε πρὸ πολλοῦ, τῇ ἔδειξε ποῖον δρόμον ἔπρεπε νὰ λάβῃ.

Ἡ οἰκία ἐκ τῆς ὁποίας εἶχε φύγῃ ἦτο σκοτεινὴ καὶ σιωπηλή· ψυχὴ δὲν εἶχεν ἐξυπνήσῃ. ἄλλως θὰ εἶχε σημάνῃ ὁ ἐγερτήριος κώδων καὶ θὰ ἐφαίνοντο φῶτα εἰς ὅλα τὰ παράθυρα. Ἡ Τζέμμα ἤρχισε νὰ τρέχῃ ὅσον ταχύτερον ἠδύνατο ἐπαναλαμβάνουσα ἀκαταπαύστως : ὁ κακός ! ὁ κακός !

Δὲν ἔστρεφε νὰ ἴδῃ τὰς πυγολαμπίδας, αἱ ὁποῖαι ἔλαμπον μεταξὺ τῶν χόρτων, οὐδὲ ν' ἀκούσῃ τὸ ᾄσμα τῶν ἀηδόνων· διότι ὅταν μία κακὴ σκέψις κατοικῇ εἰς ψυχήν τινα, τὰ ὦτα τοῦ σχεδιάζοντος τὸ κακὸν εἶνε κωφὰ καὶ οἱ ὀφθαλμοί του τυφλοί. Ἡ Τζέμμα ἔτρεχεν ἀκαταπαύστως, προσκόπτουσα κἄποτε, παρατηροῦσα ἑκάστην στιγμὴν ὅπως βεβαιωθῇ ἂν εἶχε τὰ φωσφόρα μαζί της.

Ἤξευρεν ὅτι ἤρκει νὰ διατρέξῃ τὸν παραποτάμιον ἐκεῖνον δρόμον ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ μέρος τὸ ὀνομαζόμενον *περιοχὴ τοῦ Κάρεϋ*.

Ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὸ κτῆμα. Ποσάκις εἶχε παρατηρήσῃ διὰ μέσου τῶν λευκῶν θυρῶν ζηλεύουσα τὰ ζῷα τὰ ὁποῖα ἔβοσκον εἰς τὸ λιβάδιον, συλλογιζομένη πῶς νὰ ἦσαν ἄρά γε τὰ δωμάτια ἐκεῖνα τῶν ὁποίων τὰ παράθυρα ἦσαν τριγυρισμένα μὲ ρόδα· ποσάκις ἐστέναξε βλέπουσα τὰ ὡραῖα ροδάκινα καὶ τὰ κεράσια, τὰ ὁποῖα ἐκρέμαντο ἐκ τῶν δένδρων εἰς τὰς δενδροστοιχίας τοῦ παλαιοῦ κήπου ! . . .

Δὲν εἴξευρεν ἀκριβῶς πόση ἦτο ἡ ἀπόστασις ἡ χωρίζουσα αὐτὴν ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ Κάρεϋ, ἦτο ὅμως βεβαία ὅτι ἤρκει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον ἐκεῖνον ὅπως φθάσῃ ἀσφαλῶς εἰς αὐτήν.

Τὸ ὅτι ἔτρεχε μόνη τὴν νύκτα, δὲν την ἐτρόμαζε διόλου. Μετὰ τὴν ἐξαψιν καὶ τὴν ἀπελπισίαν, αἱ ὁποῖαι ἀλληλοδιαδόχως εἶχον συνταράξῃ τὴν ψυχήν της τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μία μόνη τῇ ἔμεινεν ἐπιθυμία, ἀλλὰ φλογερὰ καὶ τρομερὰ ἐπιθυμία, νὰ ἐκδικηθῇ.

Ἐβάδιζεν ἀπὸ μεσᾶς καὶ ἡμισείας ἤδη ὥρας, ὅτε εἰς καμπήν τινα τοῦ ποταμοῦ εὑρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ μεγάρου. Τότε ἡ Τζέμμα, τῆς ὁποίας ἡ νεαρὰ ψυχὴ ἦτο πρὸς στιγμὴν τόσον πλήρης κακίας, ὥστε οὐδὲ ἀκτὶς λογικοῦ τῇ ἐναπέμεινεν, διεσκέλισε τὴν λευκὴν ξυλίνην θύραν καὶ διῆλθεν ἐν λιβάδιον μὲ ταχὺ βῆμα· Ὁ ἀὴρ διέχεε γλυκὺ ἄρωμα ἀγριορροδῆς καὶ αἰγοκλήματος, αἱ δὲ ἀκτῖνες τῆς σελήνης περιεφώτιζον τὸ παλαιὸν μέγαρον.

Διὰ μικρᾶς θύρας κλεισμένης μόνον μὲ μάνδαλον εἰσῆλθεν εἰς τὸν μεγάλον κῆπον, ὅστις ἐσκόρπιζε γλυκεῖαν εὐωδίαν μενεξέδων, ρόδων καὶ γαρυφάλλων. Ἀλλ' ἡ Τζέμμα περὶ παντὸς ἄλλου ἐσκέπτετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἢ περὶ ἀνθέων καὶ τῆς εὐωδίας αὐτῶν. Φθάσασα πλησίον τᾶς οἰκίας παρετήρησεν ὅτι ἡ καλαμοσκεπὴς στέγη ἑνὸς τῶν οἰκοδομημάτων κατέβαινε πολὺ χαμηλά, καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ τον φθάσῃ ἂν ἀνέβαινεν ἐπὶ λιθίνου τινος καθίσματος.

Ἡ Τζέμμα ἐπήδησεν εἰς τὸ κάθισμα, ἐξέβαλε τὰ φωσφόρα ἐκ τοῦ περιστηθίου της, τὰ ἤναψε καὶ ἡτοιμάζετο νὰ τα ρίψῃ ἐπὶ τῆς καλαμοσκεποῦς στέγης, ἀλλ' αἴφνης πελώριος κύων κεκρυμμένος ἕως τότε εἰς τὸ σκότος, ἐφώρμησε κατ' αὐτῆς καὶ την ἔρριψεν ὁρμητικῶς ἀπὸ τοῦ καθίσματος ἐπὶ τοῦ χόρτου. Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε νὰ την κατασπαράξῃ, ἀλλ' ἦτο καλὸν ζῷον· καὶ ἅμα εἶδεν ὅτι ὁ ἐμπρηστὴς ἦτο κοράσιον, τὸ ἐλυπήθη: τὰ πράγματι ἰσχυρὰ ὄντα λυποῦνται πάντοτε τὰ ἀδύνατα πλάσματα.

— Μονάρχα, τί τρέχει ; εἶπεν ὁ Φίλιππος Κάρεϋ, ὅστις τρομάξας ἐκ τοῦ αἰφνιδίου κρότου τῆς πτώσεως τῆς Τζέμμας ἐξῆλθεν εἰς τὸ παράθυρον τοῦ μεγάρου.

Ὁ κύων τῆς Νέας Γῆς ἀφήσας τὴν Τζέμμαν διηυθύνθη εἰς τὸν κύριόν του. Ὁ Κάρεϋ εἶδε τὸ δυστυχὲς κοράσιον ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ χόρτου καὶ κρατοῦν ἀκόμη εἰς τοὺς συνεσφιγμένους δακτύλους του τὴν θήκην τῶν ἀναμμένων φωσφόρων.

— Θεέ μου ! ἤρχετο νὰ καύσῃ τὸ σπίτι μου ! ἀνέκραξε, κύψας ἐπὶ τῆς Τζέμμας ὅπως την ἀνεγείρῃ. Ἀποσπάσας δὲ βιαίως τὰ φωσφόρα ἐκ τῶν χειρῶν της ἔσβυσεν αὐτὰ διὰ τοῦ ὑποδήματός του. Τότε ἔλαβε τὴν νεαρὰν ἰταλίδα εἰς τὴν ἀγκάλην του καὶ μετέφερεν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν.

— Ἐδραπέτευσεν ἀπὸ τὸ σωφρονιστήριον, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἰδὼν ὅτι ἐφόρει τὴν στολὴν τοῦ καταστήματος τούτου.

Ἀπέθηκεν αὐτὴν ἐπὶ ἀνακλίντρου καὶ ἐκάλεσε τὴν οἰκονόμον του, ἀγαθὴν λευκότριχα γραῖαν, τῆς ὁποίας αἱ παρειαὶ ἦσαν κατακόκκιναι ὡς μῆλα.

— Ὁ Μονάρχης ἐχύθη ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν κόρην καὶ αὐτὴ ἐλιποθύμησεν, εἶπεν εἰς τὴν γηραιὰν οἰκονόμον. Κάμετε, σᾶς παρακαλῶ, ὅ τι εἰμπορεῖτε διὰ νὰ συνέλθῃ. Εἶνε κόρη τοῦ Σωφρονιστηρίου.

Δὲν προσέθηκεν ὅμως ὁ Κάρεϋ τί ἡτοιμάζετο νὰ πράξῃ ἡ κόρη ἐκείνη ὅτε την ἀνεκάλυψε.

Διὰ τῶν περιποιήσεων τῆς οἰκονόμου ἡ Τζέμμα ἤνοιξε μετ' ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς της, ὀφθαλμοὺς πλήρης τρόμου καὶ δακρύων·

— Ἰ τζολφίνι, ἰ τζολφίνι (τὰ φωσφόρα, τὰ φωσφόρα), ἐψιθύρισε. Εἶχε τὸν νοῦν της εἰς τὰ φωσφόρα. Ἐντὸς δὲ τοῦ δωματίου ἐκείνου τοῦ φωτιζομένου ὑπὸ τῶν λαμπτήρων ἐνόμιζεν ὅτι εὑρίσκετο ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν. Ἐκ τῆς μεγάλης συγκινήσεώς της δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ ἀγγλιστί.

— Ἀ ! ἀνεφώνησε μετ' ὀλίγον ἡ οἰκονόμος, περιεργασθεῖσα τὴν φυσιογνωμίαν τῆς κόρης· εἶνε ἐκείνη ἡ μικρὰ ξένη ποῦ ὀλογυρνᾷ σὲ κάμπους καὶ χωριά· μίαν φορὰν ἔπιασα τὸν ἀδελφόν της εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ τοῦ τες ἔβρεξα ὅπως του ἐχρειάζετο. Τά δύο παιδία καὶ ὁ πάππος των κατεδικάσθησαν σήμερον τὸ πρωΐ.

— Ναί, εἶπεν ὁ Κάρεϋ, ἐδραπέτευσεν· εἶνε ὀφθαλμοφανές. Ἠμπορεῖτε νὰ της ἑτοιμάσετε καμμίαν γωνίαν διὰ ν' ἀναπαυθῇ, διότι δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σωφρονιστήριον αὐτὴν τὴν νύκτα.

— Καμμιὰ σοφίτα, αἴ κύριε ; Νά την βάλωμεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἄννας; Δὲν εἰξεύρω

ὅμως πῶς θά της φανῇ τῆς Ἄννας . . . Ἕνα κακοκόριτσο ἐκεῖ ποῦ ἔφυγεν ἀπὸ τὰς φυλακάς . .

— Ὄχι, ὄχι, ἑτοιμάσατέ της ἓν καλὸν δωμάτιον, ὅποιον θέλετε, ἀλλὰ προσέξετε νὰ ἔχῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέραν ἄνεσιν· πρέπει νὰ φανῶμεν καλοὶ πρὸς αὐτήν, Μαίρη.

— Μὰ ἔπιασα τὸν ἀδελφόν της εἰς τὸν ὀρνιθῶνα καὶ τού τες ἔβρεξα ὅπως του ἔπρεπε. . .

— Ὁ ἀδελφός της καὶ αὐτὴ δὲν εἶνε τὸ ἴδιον πρᾶγμα, ἀπήντησεν ὁ Κάρεῦ μετά τινος ἀνυπομονησίας. Ἀφῆτέ με ὀλίγον μόνον μὲ αὐτήν.

Ἡ οἰκονόμος ἐγνώριζεν ὅτι ὁ κύριός της, μολονότι ἦτο ἡ γλυκύτης προσωποποιημένη, ἀπῄτει ἀπόλυτον ὑποταγήν· ἐξῆλθε λοιπὸν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ καὶ ἀνέβη τὴν μεγάλην κλίμακα.

Ὁ Φίλιππος Κάρεῦ ἔμεινε πλησίον τῆς Τζέμμας· ὁ μεγαλόσωμος μαῦρος κύων την παρετήρει κλίνων πρὸς τὸ ἓν μέρος τὴν κεφαλήν. Δὲν εἶχε σχηματίσῃ ἀκόμη ὡρισμένην γνώμην περὶ αὐτῆς.

— Ἦλθες μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ καύσῃς τὴν κατοικίαν μου ; εἶπεν ὁ Κάρεῦ σοβαρῶς παρατηρῶν αὐτὴν ἀτενῶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐννόησε τὴν ἐρώτησιν ἡ Τζέμμα, ἀλλὰ δὲν ἀπήντησε, διότι αἱ ἰδέαι αὐτῆς ἦσαν ἀκόμη συγκεχυμέναι· ἐνθυμήθη τί ἦλθε νὰ πράξῃ καὶ ἤρχισε νὰ ἐννοῇ ὅτι ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ της καὶ ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ μισητοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου.

— Σὲ συνέλαβον ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐξηκολούθησε μετὰ τόνου αὐστηροῦ· ἂν δὲν σ' ἐμπόδιζεν ὁ σκύλος μου, χωρὶς ἄλλο θὰ ἐπετύγχανες τὸν σκοπόν σου· τώρα εἰμπορεῖς νὰ μου εἰπῇς διατί ἠθέλησες νὰ μου κάμῃς αὐτὸ τὸ μεγάλο κακό ;

Ἡ Τζέμμα ἐξηκολούθει σιωπῶσα· ὑπὸ τὰς συνεσπασμένας ὀφρῦς της οἱ μαῦροι ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐξέβαλλον ἀστραπάς· ἐστήριξε τὸν ἀγκῶνά της ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τοῦ ἀνακλίντρου καὶ παρετήρησεν αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτεί.

— Ἴσως δὲν γνωρίζεις, τῇ εἶπεν, ὅτι ὁ νόμος τιμωρεῖ τοὺς ἐμπρηστὰς σχεδὸν τόσον σοβαρὰ ὅσον καὶ τοὺς δολοφόνους. Μάλιστα, πολλάκις ὁ ἐμπρησμὸς συνοδεύεται ἀπὸ φόνον, ὅταν οἱ κάτοικοι ἑνὸς σπιτιοῦ κοιμῶν μαζὶ μὲ τὸ σπίτι, ὅπως συμβαίνει συνήθως. Δι' αὐτὴν τὴν ἀπόπειραν ποῦ ἔκαμες ἀπόψε ἠμποροῦσα νὰ σε βάλω εἰς τὴν φυλακὴν δι' ἀρκετὰ ἔτη. Τώρα, εἰπέ μου, σέ το διατάττω, διατί ἠθέλησες νὰ κάμῃς τόσον βδελυρὰν πρᾶξιν ;

[Ἕπεται τὸ τέλος] Α. Κ.

[Ἐκ τῶν τῆς Ouida]

ΤΟ ΑΣΤΡΟ

Τὴν νύχτ' ἀπ' τουρανοῦ τὴν ἄκρη
κοντὰ 'ς τὸ μαῦρο τὸ βουνὸ
ἓν ἄστρο—διαμαντένιο δάκρυ—
κυλάει ἀπ' τὸν οὐρανό.

Μοιάζει πῶς εἶνε λυπημένο
καθένα ἀστέρι ποῦ κυλᾷ.....
Καὶ τὸ παιδὶ συλλογισμένο
μὲ τὴ γιαγιὰ σιγὰ μιλᾷ.

—Τὸ ἄστρο, γιαγιά, ποῦ λάμψι χύνει
μέσα 'ς τῆς νύχτας τὴ σιγὴ
τὸν οὐρανὸ γιατὶ ν' ἀφίνῃ
καὶ νὰ κυλάῃ ἐδῶ 'ς τὴ γῆ ;

—Ὅταν κοιμοῦνται τὰ παιδάκια,
μὲ ὕπνο ἥσυχο γλυκὸ
μὲ σταυρωμένα τὰ χεράκια
καὶ χαμογέλιο ἀγγελικό,

Τότε μ' ἀγάπη τὸ κυττάζουν
τ' ἀδέλφια του τὰ φωτερὰ
καὶ λάμπουνε καὶ τρεμουλιάζουν
μὲ 'περηφάνεια καὶ χαρά.

Μὰ ὅταν χλωμὸ 'ς τὸ προσκεφάλι
μικρὸ παιδὶ ψυχομαχεῖ
καὶ δέρνει μαύρη ἀνεμοζάλη
τῆς ἔρημης μάνας τὴν ψυχή,

Ἀπ' τουρανοῦ τότε τὴν ἄκρη
κοντὰ 'ς τὸ μαῦρο τὸ βουνὸ
ἓν ἄστρο--διαμαντένιο δάκρυ—
κυλάει ἀπ' τὸν οὐρανό.

ΝΙΚΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Η ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Καθάριζε, καθάριζε, φιλόπονο κορίτσι, καλὴ νοικοκυρούλα· συγύριζε, φίλεργη Ἀγλαΐα, ἡ χαρὰ τοῦ σπιτιοῦ σας, τὸ καμάρι τῆς μητέρας σου, τὸ καύχημα τοῦ πατέρα σου.

Ὡς νὰ εἶνε εὐλογημένα τὰ χεράκια σου ὅ,τι πιάσῃς τὸ κάμνεις ὅπως πρέπει, εἰς τὴν ἐντέλειαν, διότι ὅ,τι κάμνεις, τὸ κάμνεις μὲ τὴν καρδιά σου, μὲ ἀγάπην.

Εἶσαι εἰς ὅλα καλή, πακτική, νοικοκυρούλα· εἰς τὸ σχολεῖον εἶσαι ἡ πρώτη τῆς τάξεώς σου· τὰ βιβλία σου εἶνε καθαρά, καὶ τὰ ἐνδύματά σου καθαρά.

Ὅταν ἐπιστρέψῃς εἰς τὸ σπίτι ἀμέσως θὰ τρέξῃς νὰ ἴδῃς τί ἐργασίαν νὰ κάμῃς· καὶ δέν σου φαίνεται καμμία ἐργασία πρόστυχη· σκουπίζεις τὰ πιάτα, τὰ φιλτζάνια, τὰ κουτάλια· εἶσαι τὸ δεξὶ χέρι τῆς μητέρας σου· προχθὲς ποῦ εἶχεν ἀναχωρήσῃ ἡ ὑπηρέτριά σας ἐσκούπισες τὴν σκάλαν καὶ τὴν αὐλήν, προσεκτικά, εὔμορφα, μὲ τὴν καρδιά σου ὅπως πάντοτε.

Τὸ πλέον ἀγαπημένο ποίημά σου εἶνε ἡ *Νοικοκυρούλα*.

Πρωΐ πρωΐ θὰ σηκωθῇ
Ἀφ' οὗ κτενίσῃ τὰ μαλλιά της
Ἀφ οὗ πλυθῇ, ἀφ' οὗ ντυθῇ
Εὐθὺς θὰ πιάσῃ τὴν δουλειά της.

Νοικοκυρούλα χαροπὴ
Τὴν ὀκνηρία δὲν γνωρίζει
Μὲ τὴν πολλὴ 'της προκοπὴ
Αὐτὴ τὸ σπίτι της στολίζει.

Καθάριζε, σιγύριζε, καλὴ κόρη. Μήτε ἡ παραμικρὰ κηλίς, μήτε ἡ παραμικρὰ σκόνη νὰ μὴ μείνῃ πουθενά. Κάμε τα ὅλα ν' ἀστράπτουν ὡς καθρέπτης. Σὰν νὰ ἠξεύρῃς ὅτι κανεὶς ἀκατάστατος, κανεὶς ρυπαρὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε καλός, εἶσαι πάντα τόσον τακτική, τόσον καθαρά. Ναί, νοικοκυρούλα μου, ἔχεις δίκαιον· ὅπου εἶνε τάξις μέσα εἰς τὸ σπίτι ἐκεῖ εἶνε καὶ τάξις μέσα 'ς τὴν καρδιά, ὅπου εἶνε καθαριότης μέσα 'ς τὸ σπίτι ἐκεῖ εἶνε καὶ καθαριότης μέσα 'ς τὴν καρδιά!

Ἔχεις δίκαιον, νοικοκυρούλα.

ΔΙΑΤΙ Η ΧΕΛΙΔΩΝ ΚΑΜΝΕΙ ΜΙΣΗΝ ΤΗΝ ΦΩΛΕΑΝ ΤΗΣ

Ὁμολογῶ ὅτι ὅτε ἤμην μικρά, εἶχον μίαν κακὴν ἕξιν, ἓν ἐλάττωμα προερχόμενον ἀπὸ ματαιοδοξίαν. Ὅτε ἤρχιζέ τις νά μοι δεικνύῃ κἄτι, ἔλεγα πάντοτε :

—Ὦ, ναί, αὐτό το ξεύρω !

Κάποτε μάλιστα οὔτε ἤξευρα περὶ τίνος ἐπρόκειτο.

Ἡμέραν τινα μία φίλη τῆς μητρός μου ἰδοῦσα εἰς τὴν ἐργοθήκην μου πολλὰ μικρὰ κουβαράκια μαλλίου, ἐπρότεινε νά με μάθῃ νὰ πλέκω. Κατευχαριστήθην ἀπὸ τὴν φιλόφρονα προσφοράν της καὶ ἐζήτησα ἀμέσως τὰς βελόνας μου. Ἐκάθησα πλησίον της, ἐκείνη δὲ ἀφήσασα τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον ἀνεγίνωσκε μοὶ ἔδωκε μὲ πολλὴν εὐγένειαν τὰς ὁδηγίας, τῶν ὁποίων εἶχα ἀνάγκην.

Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν ἤμην ἐπιδεξία. Κάθε ὀλίγο καὶ ὀλιγάκι ἐμπέρδευα τὲς κλωστές, ἐκείνη δὲ ἐξηκολούθει νά μοι δεικνύῃ τί ἔπρεπε νὰ κάμω.

Ἀλλ' εἰς κάθε συμβουλήν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔδιδε, ἀπεκρινόμην:

—Ἀ βέβαια, ἔτσι εἶνε, τὸ ἤξευρα κ' ἐγώ !

Ἐπὶ τέλους ἡ κυρία ἔπαυσε νά με ὁδηγῇ, ἀφῆκε τὸ πλέξιμον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ λαβοῦσα τὸ βιβλίον της, μοὶ εἶπε πολὺ ἡσύχως:

—Ἀφ' οὗ το ἠξεύρετε τόσον καλά, δὲν ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου ὁδηγίαν.

—Ὦ, σᾶς παρακαλῶ, ἐψιθύρισα, δὲν ἠξεύρω ἀκόμη ἐντελῶς. . . δείξετέ μου ἀκόμη ὀλίγον.

Ἀλλ' ἐκείνη δὲν με ἤκουε πλέον· ἀνεγίνωσκε τὸ βιβλίον της μὲ προσοχὴν ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν μικρὰν φαντασμένην καὶ ἀχάριστον, ἡ ὁποία δὲν ἤξευρε νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν καλωσύνην της.

Τὴν ἐπαύριον ἐν τούτοις μοὶ ἐμειδίασεν ὅπως συνήθως,ἐφαίνετο δὲ λησμονήσασα ὅτι ἦτο δυσηρεστημένη ἐναντίον μου. Τοὐναντίον μ' ἐπλησίασε καὶ μοι εἶπε :

—Θέλεις νά σου εἴπω μίαν ἱστορίαν, μικρούλα ; — Ὦ, ἱστορίαν! εἶπα μὲ χαράν. Αἱ ἱστορίαι ἦσαν ἡ ἀδυναμία μου.

Τότε ἡ κυρία ἤρχισε :

—Λέγουν ὅτι τὸν καιρὸν κατὰ τὸν ὁποῖον ἐπλάσθη ἡ χελιδών, ἦτο τόσον εὐχαριστημένη ἀπὸ τὰ μακρὰ πτερά της, ἀπὸ τὴν εὔμορφην οὐράν της καὶ ἀπὸ τὸ γρήγορον πέταγμά της, ὥστε οὔτε ἐσυλλογίσθη κατ' ἀρχὰς νὰ κάμῃ φωλεάν· ἐπερίμενε τόσον πολὺ ν' ἀρχίσῃ τὴν κατασκευὴν κατοικίας, ὥστε ὅτε ἠθέλησε ν' ἀρχίσῃ ἦτο πολὺ ἀργά· δὲν ἤξευρε πῶς ν' ἀρχίσῃ. Εἰς τὴν ἀμηχανίαν της ἔτρεξε καὶ ἐζήτησε συμβουλὴν ἀπὸ ἓν ἄλλο πτηνόν.

—Ὦ, εὐχαρίστως νά σοῦ το εἰπῶ· κύτταξε πάρε κατ' ἀρχὰς μερικὰ χόρτα.

—Φυσικά, ἀπήντησεν ἡ χελιδών.

—Ἔπειτα πάρε καὶ ὀλίγο χῶμα.

—Ἐννοεῖται.

—Πλέξε τὰ χορτάρια.

—Κοντὰ 'ς τὸ νοῦ κ' ἡ γνῶσι.

—Στούμπωσε τὰς τρύπας μὲ λάσπη.

—Αὐτὸ πλειὰ εἶνε φῶς ὁλοφάνερο !

—Ἔπειτα ὅλα μαζὶ θά . . .

—Ὦ, αὐτό το ξεύρω ! . . .

—Μὰ τότε . . .

—Βέβαια, βέβαια ! . . .

—Λοιπόν, ἀφ' οὗ τα ἠξεύρεις ὅλα εἶνε περιττὸν νὰ μ' ἐρωτᾷς· πήγαινε 'ς τὴ δουλειά σου κ' ἄφησέ με καὶ μένα νὰ πάγω 'ς τὴ δική μου. Ὑγίαινε !

Ἀλλὰ μὲ τὴν ὁδηγίαν ἐκείνην μόνον ἡ ἡμίσεια φωλεὰ εἶχε κατασκευασθῇ, οὐδέποτε δὲ ἡ χελιδὼν ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μέσον νὰ κατασκευάσῃ καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ.

Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ κολλήσῃ εἰς τὸν τοῖχον τὴν πλευράν, τὴν ὁποίαν δὲν ἤξευρε νὰ συμπληρώσῃ· αὐτὴ εἶνε εὐχαριστημένη· ἀλλὰ τὰ ἄλλα πτηνά την περιπαίζουν συχνὰ διὰ τὴν μισὴν της φωλεάν.

Ὑπατία Φιλανθρωπινου

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ὡς γνωστὸν ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ τὴν σύνταξιν τῶν *παιδικῶν πνευμάτων* ὡς καὶ τῶν *πνευματικῶν ἀσκήσεων* ἔχει ἀναθέσῃ ἀνέκαθεν εἰς τοὺς φίλους αὐτῆς ἀναγνώστας καὶ τὰς ἀγαπητὰς ἀναγνωστρίας. Ἐκτὸς τῆς τέρψεως τὴν ὁποίαν τοῖς παρέχει διὰ τῆς δημοσιεύσεως μικρῶν παιδικῶν συνδιαλέξεων ἢ εὑρυῶν ἢ ἀστείων, παρέχει εἰς αὐτοὺς καὶ τὴν μεγαλειτέραν ἀκόμη εὐχαρίστησιν νὰ συντάσσωσι τοιούτους μικροὺς παιδικοὺς διαλογίσκους καὶ νὰ τους δημοσιεύῃ μὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ψευδώνυμον τοῦ ἀποστέλλοντος αὐτούς.

Πόσον ὠφέλιμον εἶνε τοῦτο (διότι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἐπιδιώκει πρὸς τῇ τέρψει καὶ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀγαπητῶν ἀναγνωσῶν της) εὐκόλως ἐννοεῖται· διὰ τῶν *παιδικῶν πνευμάτων* ὁλῃῶς ὀξύνεται τὸ πνεῦμα τῶν ἀγαπητῶν της φίλων· ὁ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ μίαν εὐφυολογίαν, ὁ εὑρίσκων τέρψιν ἐν αὐτῇ εἶνε ἤδη εὐφυής· καὶ ἐν παρόδῳ, καὶ ἐν τῷ μέσῳ συνδιαλέξεως ἂν την ἀκούσῃ θὰ τῳ κάμῃ ἐντύπωσιν, ἐνῷ διὰ τὸν ἀσυνήθιστον περᾷ ἀπαρατήρητος ὡς ὡραῖον θέαμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μύωπος. Ἐννοεῖται λοιπὸν μεθ' ὁποίας εὐχαριστήσεως δημοσιεύει τὰ *παιδικὰ πνεύματα* τῶν συνδρομητῶν της καὶ πόσον ἐκτιμᾷ τοὺς ἀποστέλλοντας τοιαῦτα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, θέλουσα νὰ ὑπεκκαύσῃ ἔτι μᾶλλον τὸν ζῆλον καὶ νὰ κινήσῃ τὴν ἅμιλλαν τῶν ἐνασχολουμένων εἰς τὸ δύσκολον τοῦτο καὶ ἀρκετὰ προσόντα ἀπαιτοῦν εἶδος, προέτεινε καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη διαγωνισμοὺς πρὸς σύνθεσιν *παιδικοῦ πνεύματος*, ὧν τὰ ἀποτελέσματα ὑπερέβησαν πᾶσαν προσδοκίαν, διότι πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν αὐτῆς κατῆλθον μετ' ἐκτυχίας εἰς τὸν εὐγενῆ πνευματικὸν ἀγῶνα, ἐλπίζει δὲ ὅτι καὶ εἰς τὸν σήμερον προτεινόμενον διαγωνισμὸν οὐκ ὀλίγοι θὰ λάβωσι μέρος.

Ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ

Οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῶν σταλησομένων *παιδικῶν πνευμάτων* ὁρίζεται, οὔτε ὁ χρόνος τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν.

Πᾶς συνδρομητὴς καὶ πᾶσα συνδρομήτρια τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ δύναται νὰ στέλλῃ πρὸς αὐτὴν ἓν ἢ περισσότερα *παιδικὰ πνεύματα* καὶ νὰ τα στέλλῃ ὁπόταν θέλῃ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἀναλαμβάνει νὰ δημοσιεύῃ *πάντα τὰ στελλόμενα πρὸς αὐτὴν παιδικὰ πνεύματα*, οὔτε νὰ αἰτιολογῇ τὴν μὴ δημοσίευσιν αὐτῶν. Θὰ δημοσιεύῃ μόνον ὅσα κατὰ τὴν κρίσιν της νομίζει κατάλληλα διὰ τὸ φύλλον της, ἀδιαφοροῦσα ἂν εἶνε πρωτότυπα ἢ μεταφρασμένα ἐκ ξένων γλωσσῶν. Ἐκ τῶν στελλομένων θὰ ἐκλέγῃ πάντοτε τὰ καλλίτερα καὶ αὐτὰ θὰ δημοσιεύῃ ἄν, ἐννοεῖται, δὲν *ἔχωσι δημοσιευθῇ ἄλλοτε ἐν τῇ* ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ. Μίαν μόνην θερμὴν σύστασιν ἀπευθύνει πρὸς τοὺς φίλους της ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ· νὰ μὴ ἀντιγράφωσι παιδικὰ πνεύματα ἐξ ἄλλων ἑλληνικῶν δημοσιευμάτων, διὰ νὰ μὴ ἐκθέτωσιν αὐτὴν εἰς τὸν κίνδυνον νὰ ἐκληφθῇ ὡς κλέπτουσα τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν τῶν ἄλλων.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος τοῦ παιδικοῦ πνεύματος θὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ φύλλου τῆς 15ης Ἰουλίου (τεύχους 13ου) καὶ θὰ λήξῃ εἰς τὸ φύλλον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. (τεῦχος 24ον). Οἱ θέλοντες λοιπὸν νὰ συμμετάσχωσι τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ ἂς ἀρχίσωσι νὰ στέλλωσι *παιδικὰ πνεύματα* εὐθὺς ἅμα λάβωσι τὸ παρὸν τεῦχος.

Τὰ πρὸς δημοσίευσιν στελλόμενα παιδικὰ πνεύματα πρέπει νὰ εἶνε γεγραμμένα εἰς χωριστὸν φύλλον χάρτου καὶ νὰ *φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ στέλλοντος αὐτὰ* καὶ τὸ ψευδώνυμόν του,ἐὰν μὲ τὸ ψευδώνυμον ἐπιθυμῇ νὰ δημοσιεύωνται.

Τὰ βραβεῖα εἶνε τὰ αὐτὰ καὶ τοῦ 31ου διαγωνισμοῦ τῶν λύσεων τοῦ προταθέντος ἐν σελίδι 16 τοῦ φυλλαδίου τῆς 15 Ἰανουαρίου. Θὰ ἀπονεμηθῇ δὲ τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς ἐκεῖνον οὔτινος θὰ δημοσιευθῶσι πλειότερα παντὸς ἄλλου *παιδικὰ πνεύματα* εἰς τὰ τεύχη τῶν μηνῶν Ἰουλίου μέχρι Δεκεμβρίου ἐ.ἔ.Τὸ δεύτερον δὲ βραβεῖον θὰ ἀπονεμηθῇ εἰς τοὺς δύο τοὺς ἀμέσως ἑπομένους μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ πρῶτον βραβεῖον,καὶ τὸ τρίτον εἰς τοὺς τρεῖς τοὺς ἑπομένους μετὰ τοὺς λαβόντας τὸ δεύτερον βραβεῖον. Πάντες δὲ οἱ λοιποὶ θὰ ἐπαινεθῶσιν ἢ θὰ τύχωσιν εὐφήμου μνείας.

Ἅμα τῇ λήξει τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ θὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ.

Οἱ ἀριστεύοντες εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἀξιοῦνται καὶ τῆς τιμῆς τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰκόνος των ἐν αὐτῇ, ἂν ἀποστείλωσι τὴν φωτογραφίαν των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Αἱ διαθέσεις σου εἶνε πολὺ καλαί, *Αἰσχύλε Τραγῳδέ*, ἂς ἴδωμεν δὲ ἂν πραγματοποιηθοῦν αἱ ὑποσχέσεις σου· «promettre et tenir sont deux» λέγουν οἱ Γάλλοι· *ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι διὰ σὲ θὰ εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτό*. Τὸ ψευδώνυμόν σου γίνεται δεκτόν.

Ἀλαν εὐχαρίστως θὰ σε ἴδῳ νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς, *Λευκοκέφαλε Ἀετέ*.

Ἡ μικρὰ ἔλλειψις, *Προμηθεῦ Πυρφόρε*, προέρχεται ἀπὸ τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποίαν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ παρασκευάζωμεν τὰς εἰκόνας, ὅπως καταστῶμεν ἐνήμεροι. Θ' ἀποζημιωθῆς ὅμως μὲ τὸ παρακάνω ὅταν ἴδῃς ποίας καλλιτεχνικωτάτας εἰκόνας θὰ δημοσιεύῃ βραδύτερον ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ.

Πολὺ εὐχαριστήθην ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν σου,*Ἀστὴρ τῶν Μάγων*· πραγματικῶς εἶνε συγκινητικὸν νὰ το συλλογισθῇ κανείς· ἠσο συνδρομητής μου ἀπὸ μικρό, μικρὸ παιδάκι· τότε δὲν ἠμποροῦσες ἀκόμη νὰ γράψῃς ἐπιστολήν· σιγὰ σιγὰ ὅμως ἐμεγάλωσες· καὶ τώρα ἐν ἡλικίᾳ δέκα ἐτῶν μοὶ στέλλεις τὴν πρώτην σου ἐπιστολήν, γραμμένην ἄνευ βοηθείας, ἰδιοχείρως ἀπὸ σέ. Κύτταξε βραδύτερον νὰ προοδεύσῃς ἀκόμη περισσότερον, καὶ νὰ γίνῃς εἷς ἀπὸ τοὺς σκουδαιοτέρους φίλους μου.

Ἐμπρὸς λοιπὸν ἀποδύθητι εἰς τὸν ἀγῶνα, *Δουρυκλειτὲ Ἰδομενεῦ*.

Συγκέντρωσε ὅλην τὴν προσοχήν σου τώρα εἰς τὰς μελέτας σου, *Ἀετὲ τῆς Ἠπείρου*, καὶ μετὰ δύο τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὰς ἐξετάσεις σου ἔχεις καιρὸν νὰ με ἀναγνώσῃς ἐν ἀνέσει. Τὸ ψευδώνυμόν σου οὐδεὶς ἔχει

Καλῶς μας ὥρισε τὸ καλό μου, τὸ ζωηρό, τὸ πηδηκτὸ Κατσικάκι τῆς Μάνης. Τὸ ποίημα τοῦ Πατερούδη ἔλαβα μὲ πολλὴν χαρὰν καὶ εὐχαριστῶ.

Ἄνευ ἐργασίας, *Ἡρωϊκὴ Πάργα*, τίποτε δὲν γίνεται, τὸ ψητὸ δὲν πετᾷ ψημένο εἰς τὸ στόμα μας· «σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα δεῖ κινεῖν» ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας· δι' αὐτὸ μ' ἀρέσει ὅτι ἀπεφάσισες νὰ ἐργασθῇς μὲ ὅλα σου τὰ δυνατά «διὰ νὰ ἐπιτύχῃς καὶ σὺ ὁ κατμένος κανένα βρα-

θεῖον· ἂν ἐργασθῇς ὅπως πρέπει δὲν εἶνε δύσκολον ἀπίθανον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ τόσον θερμὸς πόθος σου.

Τὸ ζητηθὲν σοὶ ἐστάλη ἐγκαίρως, φίλε Β. Γ. Σαράντη. Διηγημάτια τῶν συνδρομητῶν μου δὲν δημοσιεύω κατ' ἀρχήν· τοῦτο εἶνε πασίγνωστον πλέον· διὰ νὰ το ἀναγνώσω ὅμως μόνον καὶ σοὶ εἴπω τὴν γνώμην μου, στεῖλε το ἂν θέλῃς.

Τὸ σταλὲν ποσὸν ἐλήφθη ἐγκαίρως, ἀγαπητόν μου *Μέλι τοῦ Τμηττοῦ* καὶ ὅταν μετ' ὀλίγον δημοσιεύσω κατάλογον τοῦ «Ταμείου ὑπὲρ τῶν Ἀπόρων Μαθητῶν» θὰ ἴδῃς καὶ τὸ ὄνομά σου. Τότε δὲν σου ἔγραψα διὰ νὰ σε συγχαρῶ διὰ τὰ καλὰ αἰσθήματά σου· ὡραιότερον πρᾶγμα ἀπὸ τὴν εὐεργεσίαν δὲν ὑπάρχει. Μᾶς μοιαρίζεις διὰ τὸν ὡραῖον καιρὸν ποῦ ἔχομεν ἐδῶ· ἂν ὡραῖον καιρὸν ἐννοεῖς τὴν ἔλλειψιν ψύχους, τότε ἔχομεν *ὑπὲρ τὸ δέον* ὡραῖον καιρόν, διότι ἡ ζέστη ἤρχισε νὰ μας ψήνῃ· δὲν τουρτουρίζομεν μέν, ὁ ἱδρὼς ὅμως τρέχει ἀπὸ τὰ μέτωπά μας· δὲν ἠξεύρω ἂν ἐξακολουθῇς νὰ μας ζηλεύῃς ἀκόμη.

Ἀφ' οὗ ἔχεις τόσον ζῆλον, καλέ μου *Κυψελίδη*, δύναμαι νὰ κάμω συγκατάβασιν ἂν ἐπιθυμῇς ν' ἀποκτήσῃς ὁλόκληρον τὴν σειράν. Τοῦτο ὅμως μόνον ἐξαιρετικῶς εἰς σέ.

Ἰδοὺ μὲ ποίας συγκινητικὰς λέξεις μὲ ἀποχαιρετᾷ ὁ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος φίλος μου Χαριλάμπης Γ. Σαράντης, ὅστις ἐμεγάλωσε πλέον καὶ δὲν θὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς, ἂν καὶ δὲν θὰ παύσῃ νὰ με ἀναγινώσκῃ :— «Χαῖρε, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, κ' ἐγὼ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω πόσον μοι ἐφάνης ὠφέλιμος διδάξασά με τὴν ἠθικήν...Ὅταν φθάσω εἰς ἀνωτέραν ἡλικίαν πάντοτε θὰ ἐνθυμοῦμαι ὅτι κατὰ τὴν ἡλικίαν τὴν μικρὰν ἔσχον δύο μητέρας, τὴν μητέρα μου καὶ ἐσέ. Χαῖρε, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, καὶ σοὶ λέγω ὅτι πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεσαι, διότι ἔκαμες νέους νὰ λέγουν παρρησίᾳ ὅτι εἰς σὲ ὀφείλουν κατὰ μέγα μέρος τὴν ἀνάπτυξίν των...»

Ἔχω πολλὰς ἐλπίδας ὅτι τὸ καλὸ παιδὶ ὁ *Βιβλιοφάγος*, ὅσον καὶ ἂν λέγῃ ἀπὸ μετριοφροσύνην ὅτι θὰ εἶνε ἀπὸ τοὺς τελευταίους εἰς τοὺς διαγωνισμούς, θὰ γίνῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἷς ἀπὸ τοὺς πρώτους· εἶνε φιλότιμο παιδὶ καὶ θὰ ἐργασθῇ πολύ.

Περὶ τοῦ Ταμείου τῶν Ἀπόρων γίνεται σκέψις, *Σεδηρὲ Πύργε*· εἶμαι δὲ βεβαία ὅτι θὰ ἐργασθῇς μὲ ζῆλον ἄξιον τῆς καλῆς καρδιᾶς σου.

Εἴθε αἱ προσπάθειαί σου πρὸς αὔξησιν τῶν φίλων μου νὰ στεφθοῦν ἀπὸ ἐπιτυχίαν, *Κῦμα τοῦ Πόντου*.

Θέλει κ' ἐρώτημα, *Ἀτρόμητε Πολεμιστά*, ὅτι δύνασαι νὰ λαμβάνῃς μέρος εἰς τοὺς διαγωνισμούς;

Πώ! πω! πώ! τί συγκίνησις ἦτο ἐκείνη, καλέ μου *Δέων τῆς Ἀφρικῆς*. Ἀπὸ τὴν χαρὰν ποῦ ἐκτύπησες τὸ μαχαῖρι εἰς τὴν τράπεζαν ἔτρεξεν ἡ ὑπηρέτρια νομίσασα ὅτι ἔπεσεν ἡ λάμπα! Θέλω βέβαια νὰ μ' ἀγαπᾷς, ἀλλ' ὄχι μὲ τόσον θόρυβον.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 28 Ἰουνίου.

97. Στοιχειόγριφος.

Εἶμαί τι πτηνὸν ὡραῖον· δύο γράμματ' ἂν μου κόψῃς
Ἥρως γίνομ' ἐν τῷ ἅμα καὶ ἀλάζ' ἢ πρώτη μ' ὄψις.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαραλλου.

98. Στοιχειόγριφος.

Μεταβάλλεις εὖ εἰς δύς,
Καὶ ἀμέσως θὰ ἴδῃς.
Ἡ χαρὰ πτερὰ ἀνοίγει,
Θὰ πετάξῃ καὶ θὰ φύγῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἁρμονίου.

99. Ἀναγραμματισμός.

Μή με πειράξετε, ὦ μή! κ' ἐμπρός σας πρᾶος κεῖμαι.
Ἂν μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ τραχήλου φέρετε
Τὴν μέσην μου τὴν λυγηράν, νῆσος Κυκλάδων εἶμαι.
Σκεφθῆτε μερικὰς στιγμὰς κ' ἡ δυσκολία αἴρεται.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κόλχαντος.

100. Αἴνιγμα.

Τὸ σχῆμά μου εἶνε τριγωνικὸν καὶ εἰς τὸ ἐμβαδόν μου περικλείω πόλεις καὶ δάση· ἂν δὲ μία τῶν πλευρῶν μου παρεκτραπῇ δύναμαι νὰ καταλύσω χώρας καὶ γαίας.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀτρομήτου Βόζινου.

101. Κρυπτογραφικόν.

1234 567234, 89χηθ' ξ9χ3823,
α8χ' 8ν8918 129 γη2929,
α86 2γ' ξ64 6η8ν 41ξ98ρδ23
α86 2γξ 898ρασ9 ξ2φ19.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐνθουσιοῦ Ἀστέρος.

102. Ἐρώτησις.

Ἦτον ἓν δωμάτιον καὶ εἶχεν ἓν παράθυρον, μίαν κλίνην καὶ μίαν θύραν. Ἐν ἐκ τῶν ἀντικειμένων τούτων εἶπεν «Ἐπιθυμῶ νὰ ἦτο πάντοτε νύξ.» Τὸ ἄλλο εἶπεν· «Ἐπιθυμῶ νὰ ἦτο πάντοτε ἡμέρα.» Τὸ τρίτον εἶπεν· «Ἀδιάφορόν μοι εἶνε ἂν εἶνε νὺξ ἢ ἡμέρα.»

Ποῖος εἶπε τὸ ἓν καὶ ποῖος τὸ ἄλλο καὶ ποῖος τὸ τρίτον;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

103-104. Μεταμορφώσεις.

α') Ἡ *Κύπρος* δι' ἓξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Τῆνος*.
β') Ἡ *πόλις* δι' ἑπτὰ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Ἄργος*.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰλίου Ἀριστείδου.

105. Κινεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίας περὶ τῆς λύσεως ἴδε ἐν σελίδι 141 τοῦ 19ου τόμου]

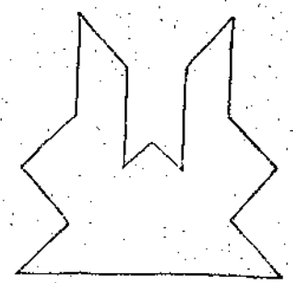

106. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης.

1, Ὄρος τῆς Ἑλλάδος. 2, Ἀρχηγὸς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. 3. Καρποφόρον δένδρον. 4, Εὐρωπαϊκὸν κράτος. 5, Εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. 6, Ἔνδοξος πόλις. 7, Κόλπος τῆς Ἑλλάδος. 8, Περίφημος ἀρχιτέκτων τῆς ἀρχαιότητος. 9, Κωμικὸς ποιητής. 10, Χώρα τῆς Ἀφρικῆς. 11, Ἑρπετόν. 12, Μέτρον μήκους.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σεμιράμιδος.

107. Συλλαβικὴ ἀκροστιχίς.

Αἱ ἀρχικαὶ συλλαβαὶ τῶν ἑπομένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαίου βασιλέως ἡρωϊκῶς πεσόντος.

1, Θηρίον. 2, Μέρος τοῦ χρόνου. 3, Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. 4, Τόπος σύνδενδρος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μάντεως Εὐφραντίδου.

ΚΑΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ J. GIRARDIN ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 97]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ

Εἶχε δὲν εἶχε τὸ κατώρθωσε τέλος πάντων ὁ φίλος μας Ντιντῆς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρον, τὸ ὁποῖον ἔτρεφεν ἀπὸ δύο ἐτῶν: Νὰ προσληφθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κ. Πίκου καὶ οὕτω νὰ μὴ ἀποχωρισθῇ τῆς Μαργαρίτας, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο ν' ἀποκατασταθῇ εἰς μίαν ἄλλην πόλιν, μακρὰν τῆς πατρίδος της. Ὁ ἀγαθὸς Ντιντῆς τὸ ἔκαμεν ἀπὸ πολλὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν οἰκογένειαν Εὐλαμπίδου. Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ Μαργαρίτα μακρὰν εἰς τὴν ξενητειάν, θὰ ἐλυπεῖτο καὶ θὰ ὑπέφερε πολύ, ἐὰν δὲν εἶχε μαζί της καὶ ἕνα ἄνθρωπον ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἦτο συνειθισμένη νὰ βλέπῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός της. Ἡ ἰδέα του ἦτο ἀρκετὰ καλή. Πόσας φορὰς ἐνεθύμισε τὴν πατρίδα εἰς τὴν κυρίαν Πίκου καὶ πόσας φορὰς τὴν παρηγόρησεν ὁ πιστὸς ὑπηρέτης, ἐμαρτύρουν αὐταὶ αἱ ἐπιστολαί της, εἰς τὰς ὁποίας συχνά, πολὺ συχνά, ἀνεφέρετο μετὰ συμπαθείας ὁ Ντιντῆς.

« ... ΓΚΙΝΗΣ, ΑΠΗΝΤΗΣΕΝ ΕΚΕΙΝΟΣ » [Σελ.114]

Ἐν τούτοις ὁ Γιαννάκης κατετάχθη ὡς ἐξωτερικὸς εἰς τὴν τρίτην τάξιν τοῦ Λυκείου, ὅτε εἶδεν ὅτι ἔπρεπε νὰ μυηθῇ καὶ νὰ λάβῃ τὰ καθήκοντα τοῦ μαθητοῦ, τὰ ὁποῖα ἀτελῶς μόνον εἶχε σπουδάσῃ εἰς τὸ Λύκειον Ἐλευθερίου. Τὰ καθήκοντα ταῦτα ἦσαν περίπου τά ἑξῆς: 1ον Εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ψιθυρίζῃ τὸ μάθημα εἰς κάθε ἀμελέτητον συμμαθητήν, ἐν ᾧ ἀπεναντίας ὤφειλε νὰ παρεμποδίζῃ κάθε μελετημένον, εἴτε μὲ παρατηρήσεις καὶ διακοπὰς ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἔστω καὶ μὲ τσιμπιὲς ἀκόμη, ὅταν ἔλεγε μάθημα. 2ον Εἶχε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κάμνῃ ἀστεῖα σχόλια διαρκούσης τῆς παραδόσεως καὶ νὰ προξενῇ τὸν γέλωτα εἰς τοὺς παρακαθημένους του, καὶ ἂν δὲν τον ἔφθανον οἱ λόγοι, ἠμποροῦσε νὰ καταφεύγῃ καὶ εἰς μορφασμοὺς καὶ χειρονομίας—καὶ ὅλ' αὐτὰ χωρὶς οὔτε νὰ τον βλέπῃ οὔτε νὰ τον ἀκούῃ ὁ καθηγητής. 3ον Νὰ ἐγείρῃ τὴν χεῖρα εἰς σημεῖον ὅτι ἠξεύρει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ καθηγητοῦ, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἤκουσε περὶ τίνος πρόκειται· νὰ μένῃ δὲ ἥσυχος εἰς τὴν θέσιν του, ἂν τυχὸν ἤκουε τὴν ἐρώτησιν καὶ ἐγνώριζε τί ἔπρεπε νὰ ἀπαντήσῃ. 4ον Ἐφευρέτης νέων ἀτακτημάτων δὲν εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ γίνῃ· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ μάθῃ τοὐλάχιστον καὶ νὰ ἐκτελῇ καταλλήλως ὅλα τὰ παλαιὰ καὶ γνωστά, π. χ. νὰ ἐμπηγνύῃ γραφίδας εἰς τὸ θρανίον καὶ νὰ τας κάμνῃ νὰ δονοῦνται· νὰ φαιρῇ κρυφίως τὸν πῖλον ἢ τὰ βιβλία τοῦ συμμαθητοῦ του (τοῦ πλέον καλοῦ καὶ ἐπιμελοῦς) καὶ νὰ τα κρύπτῃ· νὰ πομύττεται συχνὰ καὶ μὲ κρότον προσπεποιημένον· νὰ εἶνε ταχὺς εἰς τὰς συνεννοήσεις καὶ νὰ θεωρῇ ὡς τὸ μεγαλήτερον ἔγκλημα τῆς ζωῆς του νὰ προδώσῃ εἰς τὸν Διευθυντὴν κανένα συμμαθητήν του δι' ἀταξίαν, ἔστω καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ ὑποφέρῃ αὐτὸς μαρτύρια.

Τοιοῦτο ἦτο τὸ μαθητικὸν πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας ὁ Γιαννάκης ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόσῃ. Ἂν δι' ἄλλους ἦτο πολὺ εὔκολον, δι' αὐτὸν ὅμως εἶχε πολλὰς δυσκολίας καὶ ἴσως ἴσως ὡς τὸ τέλος, νὰ μὴ τα ἐκατάφερε. Τοῦτο προησθάνθησαν φαίνεται καὶ οἱ συμμαθηταί του καὶ δὲν ἔσπευσαν νὰ τον συμπαθήσουν. Ἀπὸ τοῦ πρώτου μάλιστα μαθήματος ὁ Γιαννάκης ἔγινεν ἀντιδημοτικός. Ὁ καθηγητὴς ἠρώτα καὶ κατέγραφε τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν. Εἶχον ἤδη ταράξῃ τὴν αἴθουσαν τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐκρήξεις γέλωτος, ἕνεκα ὀνομάτων τινῶν, τὰ ὁποῖα οἱ μικροὶ κύριοι εὖ-

ρισκον γελοῖα ἢ ὁ καθηγητὴς ἐπρόφερε κακῶς.

«Καὶ σύ;» ἠρώτησεν ὁ καθηγητής, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γιαννάκην. Ὁ Γιαννάκης ἐσηκώθη χωρὶς νὰ ἀνατρέψῃ τίποτε, οὔτε τοὐλάχιστον νὰ κάμῃ ὅτι σκοντάπτει (πρῶτον λάθος), ἐχαιρέτησεν εὐγενῶς τὸν καθηγητὴν (δεύτερον λάθος, τὸ ὁποῖον ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς μερικὰ κινήματα ἀποδοκιμασίας), ἐπρόφερε καθαρὰ τὸνομά του, ἀντὶ νὰ το ὑποτραυλίσῃ καὶ νὰ το μισοφάγῃ κατὰ τὴν γενικὴν συνήθειαν (τρίτον λάθος, προκαλέσαν βροχὴν ἐπιθέτων ὑβριστικῶν κατὰ τοῦ Γιαννάκη καὶ μερικὰ λογοπαίγνια ἐπὶ τοῦ ἐπωνύμου Εὐλαμπίδης) καὶ κατόπιν ἐπανεκάθισεν ἡσύχως, ἀντὶ νὰ πέσῃ, κατὰ λάθος τάχα, ἐπάνω εἰς τὸν γείτονά του (τέταρτον λάθος τιμωρηθὲν μὲ χάλαζαν ἀπὸ σφαίρας χαρτίου μασημένου).

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν προσβολὴν ταύτην ὁ Γιαννάκης ἠρκέσθη νὰ συσπάσῃ τὰς ὀφρεῖς χωρὶς νὰ ἀποδώσῃ τὰ ἴσα, οἱ συμμαθηταί του τὸν ἐξέλαβον ἀμέσως ὡς δειλὸν καὶ κουτόν. Καὶ ἕνας ἐξωτερικὸς μάλιστα, ὁ υἱὸς τοῦ κ. Λεπελιγᾶ, τοῦ δικηγόρου, ὁ ὁποῖος ἔπαιζε μεταξὺ τῶν μαθητῶν οἷον πρόσωπον καὶ ὁ Θερσίτης μεταξὺ των Ἑλλήνων ἐν Τροίᾳ, ἐνόμισεν ὅτι ἦλθε περίστασις νὰ ἐπαναρθώσῃ, χωρὶς κανένα κίνδυνον, τὴν ὡς δειλοῦ φήμην του. Ἔστειλε λοιπὸν διαρκοῦντος τοῦ μαθήματος τὸ ἐξῆς ἀνώνυμον γραμματάκι πρὸς τὸν Γιαννάκην, δι' ἰδιαιτέρου ταχυδρομείου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἱδρυθῆ καὶ ἐλειτούργει πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν τάξιν:

«Κύριε Εὐλαμπίδη,

»Ἕνας κάποιος νομίζει, ὅτι ἡ μύτη σας εἶνε πάρα πολὺ μεγάλη καὶ ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον νὰ σας τὴν μικρύνῃ ὀλίγον μὲ καμμίαν γροθιάν. Ἂν ἀγαπᾶτε, περιμένετέ τον εἰς τὴν μικρὰν πλατεῖαν.»

Τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ τοῦ γράμματος, τὸ ὁποῖον πρὶν φθάσῃ μέχρι τοῦ Γιαννάκη ἐκυκλοφόρησεν ἀρκετά, ἐπροκάλεσε γενικὸν ψίθυρον ἐπιδοκιμασίας καὶ ἐκίνησε τὴν ζηλοτυπίαν τῶν ἐσωτερικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐστεροῦντο τοῦ ὡραίου θεάματος τῆς πάλης. Ὅταν τὸ ἔλαβε καὶ τὸ ἀνέγνωσεν ὁ Γιαννάκης, κατ' ἀρχὰς ἐκοκκίνησε, κατόπι δὲ τὸ ἐδίπλωσε καὶ τὸ ἐφύλαξεν εἰς τὴν τσέπην του χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε.

Εἰς τὴν ἄλλην αἴθουσαν, ὅπου τὴν ἰδίαν ὥραν ἔκαμνε μάθημα ἡ τετάρτη, πόσον διαφορετικὰ ἐφέρετο εἷς ἄλλος νεόφερτος, Τογκίνης ὀνομαζόμενος, καὶ πόσον ἐκίνει τὸν θαυμασμὸν τῶν συμμαθητῶν του!

«Σήκω ἐπάνω» τῷ εἶπεν ὁ καθηγητής του.

Ὁ Τογκίνης ἐσηκώθη μὲ ὕφος τόσῳ νωχελές, τόσῳ ἀπρόθυμον καὶ βεβαρυμένον, ὥστε μόνον αὐτὸ ἤρκεσε νὰ τῷ ἐξασφαλίσῃ τὴν γενικὴν συμπάθειαν. Ἐν ᾧ ὁ καθηγητὴς ἔκυπτε νὰ πάρῃ μελάνην, ὁ Τογκίνης ἔκλινε πρὸς τ' ἀριστερᾷ καί, διατηρῶν πάντοτε τὸ νωχελές του ὕφος, κατέφερε τὴν παλάμην κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ γείτονός του, τοῦ ὁποίου ἡ μύτη ἐζουλήθη ἐπάνω εἰς τὸ τετράδιον ὁ δυστυχής! ἦτο ἕνας μώωψ ὁ ὁποῖος δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ λέξιν. Ὅταν ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ καθηγητής, ὁ Τογκίνης ἦτο ὄρθιος, μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, μὲ τὴν κεφαλὴν ἀκίνητον. Οἱ ἄλλοι ἐγέλων, ἀλλὰ ποῦ νὰ ὑποπτευθῇ ὁ καθηγητὴς τὸν Τογκίνην μὲ τὸ τόσῳ ἥσυχον καὶ συνεσταλμένον ἐξωτερικόν.!

«Τ' ὄνομά σου;

—...γκίνης!» ἀπήντησεν ἐκεῖνος μὲ γλυκύτητα ὑποκριτικήν. Ἀπὸ τῶν θρανίων νέα ἔκρηξις γέλωτος.

«Σιωπή!» ἐφώναξεν αὐστηρῶς ὁ καθηγητής. «Δέν το καταλαμβάνετε λοιπὸν ὅτι μὲ τὰ γέλια σας τὸν κάνετε καὶ τα χάνει;»

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς οἱ γέλωτες ἐδιπλασιάσθησαν, ἐγένετο δὲ χρεία πολλῶν ἐπιπλήξεων ἐκ μέρους τοῦ καθηγητοῦ διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ τάξις. Τότε ὁ καθηγητὴς ἐστράφη πάλιν πρὸς τὸν Τογκίνην καὶ τῷ εἶπε μὲ ἀγαθότητα: «Παιδί μου, λάβε τὴν καλωσύνην νὰ μου συλλαβίσῃς τὸ ὄνομα Γκίνης!»

Τὸ παιδὶ προσεβλήθη τότε τάχα καὶ μὲ ὕφος κλαυθμηρὸν ἤρχισε νὰ λέγῃ ὅτι δὲν ὀνομάζεται Γκίνης καὶ ὅτι χωρὶς ἄλλο ἤθελαν νὰ του βγάλουν παρατσούκλι...καὶ ὅτι τ' ὄνομά του ἦταν Τογκίνης. Ὁ καθηγητὴς τῷ εἶπεν ὅτι παρήκουσε καί τον ἐνέγραψεν ὡς Τογκίνην, τότε δὲ μόλις καθησύχασε τὸ παιδὶ καὶ μὲ τὰ ψεύτικα δάκρυα ἀκόμη εἰς τὰ μάτια ἐπανεκάθησεν... ἐπάνω εἰς τὸ καπέλο τοῦ γείτονός του, τὸ ὁποῖον ὁ πονηρὸς εἶχε παρατηρήσῃ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ θρανίου. Τὸ πρᾶγμα ἔγινε τόσῳ φυσικόν, ὥστε καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συμμαθητάς του ἠπατήθησαν... Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Τογκίνης ἔγινε τόσῳ δημοτικός, ὅσῳ ἀντιδημοτικὸς ὁ Γιαννάκης.

Εἰς τὰς δέκα τὸ μάθημα ἐτελείωσε καὶ οἱ μαθηταὶ ἐξεχύθησαν ἀπὸ τὰς τάξεις μὲ θόρυβον καὶ ἀλαλαγμόν. Ὁ Γιαννάκης ἐξῆλθε πολὺ φρόνιμα, ἐκεῖ δ' ἔξω τὸν ἐπλησίασεν ὁ Τογκίνης, ὁ ὁποῖος τὸν ἐγνώριζεν ἀπὸ τὸ Λύκειον Ἐλευθερίου, καὶ τὸν ἠρώτησε ἂν ἦτο ἀληθινὸν ὅτι ὁ Λεπελιγᾶς θὰ του μπάσῃ τὴ μύτη.

«Ναί, ἀλήθεια» ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ συμμαθητοῦ του, διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος τῆς συνεντεύξεως. Ἡ μικρὰ πλατεῖα ἦτο ἔρημος ἀκόμη.

«Θέλω νὰ του δώσω ἕνα μάθημα» ἔλεγεν ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Γιαννάκης πρὸς τὸν Τογκίνην. Καλλίτερα ἦταν βέβαια νὰ πάγω 'ς τὸ σπίτι σὰν φρόνιμος, παρὰ νὰ πιαστῶ μὲ τὸν Λεπελιγᾶ γιὰ τὸ τίποτε... Ἀλλὰ δὲν εἶνε σωστὸ νὰ ὑποχωρήσω.

—Καὶ εἶσαι βέβαιος ὅτι εἶσαι δυνατώτερός του;

—Ὄχι. Μόνον ἐξ ὄψεως τὸν γνωρίζω. Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ 'πῇ τίποτε. Θὰ ἰδοῦμε καὶ θὰ δοκιμάσουμε.»

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνη εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ ὁ Λεπελιγᾶς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν φίλων του χειρονομῶν καὶ φωνάζων. Τὰ ἔχασεν ὀλίγον τι ἅμα εἶδε τὸν Γιαννάκην προχωροῦντα πρὸς αὐτὸν μὲ βῆμα ἥρεμον καὶ σταθερόν. Ἡ συνάντησις ἐγένετο πλησίον ἑνὸς νεαροῦ δενδρυλλίου, φυτευμένου ἐκεῖ, μεταξὺ ὀλίγων ἄλλων, εἰς τὴν πλατεῖαν.

Ὁ Γιαννάκης ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν τσέπην του τὸ γραμματάκι, τὸ ἤνοιξε καὶ το ἐπαρουσίασε πρὸς τὸν Λεπελιγᾶν.

«Ἐσὺ ἔγραψες αὐτὸ τὸ γράμμα;» τὸν ἠρώτησε.

«Ναὶ ἐγώ! καί...» ἀπεκρίθη ἀναιδῶς ὁ Λεπελιγᾶς. Ἀλλὰ πρὶν προφθάσῃ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του, ὁ Γιαννάκης, ὡς ἄξιος μαθητὴς τοῦ μπάρμπα Γιάννη, τῷ καταφέρει ἕνα γρόνθον εἰς τὴν μύτην, ὁ ὁποῖος τὸν ἔκαμε νὰ φωνάξῃ:

«Ἄ, ἡ μύτη μου! θά μοῦ το πληρώσῃς αὐτό, σκύλε!»

Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ κάμῃ τίποτε, ὅταν μία κλωτσιὰ σοῦ τον ἐξαπλόνει φαρδὺν πλατὺν ἐπάνω εἰς τὸ δενδρύλλιον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τότε δὲν ἐπῆρε ἐπάνω του πλέον!

Ἀντὶ νὰ σηκωθῇ ὁ Λεπελιγᾶς, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ φωνάζῃ. Εἷς τῶν συμμαθητῶν τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸν ἐσήκωσε. τοῦ ἔφερεσε τὸ κασκέτο του καί τον ἔκτῆρε. Ὁ Λεπελιγᾶς οὔτε νὰ τον εὐχαριστήσῃ δὲν ἠμπόρεσε. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν τὸν εἶχε φέρῃ ὁ γρόνθος καὶ ἡ κλωτσιά.

Ὁ δὲ Γιαννάκης μὲ τὸν Τογκίνην ἀπῆλθεν ἥσυχος, ὅπως ἦλθε. Τὸ κατόρθωμά του ἔκαμε πολλὴν ἐντύπωσιν ἀνὰ τὸν μαθητικὸν κόσμον. Ἤρχισαν νὰ τον προσέχωσι, νὰ τον σέβωνται, νὰ τον ἀγαπῶσιν, ἐξωτερικοὶ καὶ ἐσωτερικοί. Κατήντησε νὰ του συγχωροῦν οἱ συμμαθηταί του καί την ἄνευ λάθους ἀκόμη ἀποστήθισιν τοῦ μαθήματος—πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συνέβη ποτὲ εἰς κανένα τῶν μικρῶν πυγμάχων τοῦ Λυκείου. Ὅλας δὲ τὰς περιπετείας τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ, ηὐξημένας καὶ ἐπιδιωρθωμένας διηγήθησαν εἰς τοὺς οἰκείους των προσθέσαντες μάλιστα ὅτι ὁ Λεπελιγᾶς ἦτο πολὺ μεγαλήτερος τοῦ Εὐλαμπίδου, καὶ ὅτι ὁ Γιαννάκης μολοντοῦτο τὸν ἐνίκησε μὲ τὸ ἕνα χέρι μόνον. Οὕτως ἡ φήμη τοῦ ἥρωός μας ηὔξανε καὶ ἐνεδυναμοῦτο, ἐν ᾧ ὁ Λεπελιγᾶς ἦτο καὶ ἔμεινε Θερσίτης δειλός, ἀναγκασθεὶς μάλιστα νὰπουσιάσῃ καὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τὸ Σχολεῖον, «ἐξ αἰτίας μιᾶς πτώσεως» ὅπως ἔγραψεν ὁ πατήρ του πρὸς τὸν κ. Διευθυντήν.

Εἰς τὸ σπίτι τοῦ κῦρ Θωμᾶ τὰ ἔμαθαν ὅλα ἀπὸ τὸν μικρόν, ὁ ὁποῖος κατώρθωσεν ἀθορύβως νὰ καταταχθῇ εἰς τὸ Λύκειον, διὰ νὰ γίνῃ μίαν ἡμέραν ἐπιστήμων κατὰ τὸν προαιώνιον πόθον τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος. Ὁ κῦρ Θωμᾶς ἐθύμωσε πολὺ μὲ τὸν Λεπελιγᾶν αὐτὸν τὸν κακοαναθρεμμένον.

«Ἀκοῦς ἐκεῖ!» εἶπε καὶ τί εἶπαν τἄλλα παιδιά;

«Ὅλα μὲ τὸ μέρος τοῦ Γιαννάκη εἶνε» ἀπεκρίθη ὁ μικρός.

—Ἄ μπράβο! φαίνεται πῶς εἶνε πολὺ καλὰ παιδιά. Ἀκοῦς ἐκεῖ! νὰ μικρύνῃ τὴ μύτη τοῦ κυρίου Γιαννάκη! Καὶ τοῦ τὴν ἐμίκρυνε ἐκεῖνος αἴ; Ἄ, τὸ καλό μου τὸ παιδὶ τὸν κύριο Γιαννάκη!

Καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ ἐκένωσεν εἰς ὑγείαν του ἥρωος τὸ ποτήριόν του.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤνοιξεν ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ μπάρμπα Γιάννης. Ὁ κῦρ Θωμᾶς ἔκαμεν εἰς ὅλους νεῦμα νὰ σιωπήσουν, ἤρχισε δὲ νὰ τον ἐρωτᾷ περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του.

Ὁ μπάρμπα Γιάννης ἀπήντησεν ὅτι ἦτο φρόνιμος, ὅτι εἰργάζετο λαμπρά, ὅτι ἐπροόδευεν. Ἐξ ὅλων αὐτῶν ἐφαίνετο ὅτι ἠγνόει καθ' ὁλοκληρίαν τὰ κατὰ τὸ ἠρωϊκὸν ἐπεισόδιον. Πράγματι δὲ ὑπῆρξεν ἀπερίγραπτος ἡ χαρὰ τοῦ παλαιοῦ στρατιωτικοῦ, ὅταν ἔμαθε διὰ πρώτην φορὰν τὰ κατὰ τὴν πυγμαχίαν ἀπὸ τὸν κῦρ Θωμᾶν, ὁ ὁποῖος τού τα ἐδιηγήθη ἐξωγκωμένα, ἐπικαλεσθεὶς καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ μικροῦ του υἱοῦ.

Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν ἐπεδοκίμαζεν αὐτὸς τὸ κτύπημα καὶ τὴν ψυχραιμίαν τοῦ Γιαννάκη, δὲν ἦτο ὅμως διόλου βέβαιος ὅτι θὰ ἐνεθουσιάζετο ἐμοίως, ἂν τα ἐμάνθανεν ἡ κυρία Εὐλαμπίδου.

«Ἄ μπᾶ! εἶπεν ἐπιτέλους, θέλων νὰ καθησυχάσῃ ἑαυτόν. «Ἡ ἀνεψιά μου δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ἀλλέως παρὰ νὰ συμφωνήσῃ. Τὰ ἀγόρια δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε σὰν κορίτσια. Θὰ κτυπιοῦνται καὶ νὰμμιὰ φορά. Βέβαια!»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ.—Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΝΤΙΝΤΗ.—Η ΚΑΙΣΙΣ ΤΗΣ ΜΑΡΘΑΣ ΚΑΙ Η ΚΑΙΣΙΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Εἴπομεν ὅτι ἦτο ἀπερίγραπτος ὁ θαυμασμός, τὸν ὁποῖον ὁ Μάρκος, ὁ μικρὸς υἱὸς τοῦ κῦρ Θωμᾶ, ὁ μαθητὴς τοῦ Λυκείου, ἠσθάνετο πρὸς τὸν Γιαννάκην. Τὸν ἠκολούθει καθ' ὁδὸν μετ' ἐπιμονῆς, τῷ προσεμειδία, τῷ ἔκαμνε νεύματα φιλικά. Ἡ ἀπλότης τοῦ παραδόξου αὐτοῦ παιδίου, μὲ τὸ χνουδωτόν φόρεμα—κατὰ τὸ σύστημα ὅλων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας—ἐκίνησαν ἐπὶ τέλους τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Γιαννάκη, ὁ ὁποῖος μίαν ἡμέραν το ἐπλησίασε

καὶ ἤρχισε νὰ τῷ ὁμιλῇ. Τὸ ἐνδιαφέρον του ηὐξήθη ἅμα ἔμαθε τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Μάρκος, πολὺ δέ τον συνεπάθησεν ὅταν τον ἤκουσε νὰ τῷ διηγῆται μὲ τόσην ἀφέλειαν διὰ τὴν οἰκογένειάν του, διὰ τὰ γουρουνάκια, διὰ τὸ κουνέλι, διὰ τοὺς συμμαθητάς του, οἱ ὁποῖοι ἐπερίπαιζαν τὸ χνουδωτόν του φόρεμα, καὶ διὰ τὴν δυσκολίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐμάνθανε τὸ μάθημά του. Ἡ φιλία αὕτη ηὔξανεν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἕως οὗ ὁ Γιαννάκης ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του καὶ νὰ γίνῃ προγυμναστής του. Ἀνεκοίνωσε τὸ σχέδιον αὐτὸ πρῶτα εἰς τὴν μητέρα του. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἔφερε μερικὰς ἀντιρρήσεις, μολονότι πολὺ τὴν ἐχαροποίησεν ἡ εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων τοῦ υἱοῦ της. Ἐφοβεῖτο μήπως ὁ Γιαννάκης δὲν εἶχεν ἀκόμη τὴν ἀπαιτουμένην ἡλικίαν διὰ ἀναλάβῃ φροντίδα περὶ ἄλλων, οὔτε τὴν ἱκανότητα νὰ ὁπλισθῇ μὲ τὴν ὑπομονήν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ διδάσκαλος. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνέδωκεν, ἐνθαρρυνθεῖσα καὶ ἀπὸ τὸν μπάρμπα Γιάννην, ὁ ὁποῖος δὲν εὗρισκε κακὸν τὸ σχέδιον τοῦ βαπτιστικοῦ του. Ἡ χαρὰ τοῦ Γιαννάκη ὑπῆρξε μεγάλη, ἀλλ' ὄχι ὀλιγώτερον μεγάλη ἡ τοῦ κὺρ Θωμᾶ καὶ ὅλης του τῆς οἰκογενείας· ὁ μικρὸς Μάρκος προσεκλήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν Εὐλαμπίδου, ὅπου ἐπὶ μίαν ἢ δύο ὥρας καθεκάστην ὁ Γιαννάκης τὸν ἐπρογύμναζεν εἰς τὰ μαθήματά του. Ἡ σχέσις δὲ αὐτὴ ἀπέβη εἰς καλὸν καὶ τῶν δύο. Ἂν ὁ Μάρκος ἐπροόδευεν εἰς τὸ Σχολεῖον του καὶ ἐδιόρθωνεν ἐν γένει τὴν συμπεριφοράν του, ἀλλὰ καὶ ὁ Γιαννάκης ἐμάνθανε νὰ εἶνε γλυκύς, ὑπομονητικός, ἀγαθὸς πρὸς τοὺς κατωτέρους του — δίδαγμα τὸ ὁποῖον μόνον ἡ πεῖρα ἑνὸς εἰλικρινοῦς καὶ ἀφιλοκερδοῦς διδασκάλου παρέχει.

« Ο ΛΕΠΕΛΙΓΑΣ ΗΡΧΙΣΕ ΝΑ ΚΛΑΙΗ » (Σελ. 115)

Ἐννοεῖται ὅτι τὴν κομψὴν νεολαίαν τοῦ τόπου ἐσκανδάλισε φοβερὰ τὸ νέον ἀνδράθημα τοῦ σαχλοειδοῦς Γιαννάκη· ὁ Μιχάλης Κοδράτος, ὁ Πέτρος Σπανός, ὁ Γεωργιάδης καὶ ὅλοι οἱ θαμῶνες τῶν συναναστροφῶν τῆς Νομαρχίας ἐξήντλησαν τὰ χαριτολογήματά των καὶ τὰ λογοπαίγνια εἰς βάρος τοῦ νέου Εὐλαμπίδου. Ὁ Μιχάλης Κοδράτος μάλιστα, τὰ εἶπε καὶ μὲ τὸν παιδαγωγόν του — αὐτὸς βλέπετε, δὲν κατεδέχετο νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ δημόσιον Σχολεῖον καὶ εἶχε παιδαγωγὸν εἰς τὸ σπίτι, ἕνα κύριον πολὺ καθὼς πρέπει μὲ μονόκλ καὶ μὲ γοῦνες, ὁ ὁποῖος ἔζησε πολὺ εἰς τὴν Ῥωσσίαν, μὲ τὴν ὑψηλοτέραν, καθὼς ἔλεγε, ἀριστοκρατίαν τῆς Μόσχας καὶ τῆς Πετρουπόλεως, ἐμάνθανε δὲ τὸν Μιχάλην καὶ ρωσσικά, ἢ μᾶλλον ρωσσικὰ μόνον, διότι ὁ κύριος αὐτὸς παιδαγωγὸς ἠγάπα πολὺ περισσότερον τὸ σφαιριστήριον ἀπὸ τὸ σπουδαστήριον. Μὲ τὸν μαθητήν του ἐσυμφωνοῦσε εἰς ὅλα, ἀκόμη καὶ εἰς τὸ χρῶμα τῆς γραβάτας, τὸ ὁποῖον ἐπήγαινε μὲ αὐτὰ ἢ μ' ἐκεῖνα τὰ φορέματα. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι δὲν ἐδυσκολεύθη διόλου νὰ συμφωνήσῃ μαζί του ὅτι ἡ πρὸς τὸν Μάρκον εὐεργετικὴ συμπεριφορὰ τοῦ Γιαννάκη ἦτο πρόστυχη καὶ γελοία. Προγυμναστὴς πούφ! Ποῦ το βρίσκουν τὸ σὲκ μερικοί μερικοί... Ὤ! βέβαια, ἡ ὑψηλὴ ἀριστοκρατία τῆς Μόσχας καὶ τῆς Πετρουπόλεως θὰ ἔκλειε διὰ παντὸς τὰς θύρας της εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐτολμοῦσε νὰ κάμῃ ἓν τοιοῦτον κίνημα.

Ἐν τούτοις ὁ φίλος μας Ντιντῆς, ὁ συνοδεύσας τὴν Μαργαρίταν εἰς τὴν νέαν της διαμονήν, ἤρχισε νὰ αἰσθάνεται νοσταλγίαν καὶ νὰ ἐπιθυμῇ πολὺ τὴν πατρίδα του. Μὲ τόσην ἀγάπην καὶ προθυμίαν ἐμάνθανεν ἐξ αὐτῆς τὰ νέα καὶ πῶς κατεβρόχθιζε τὰς τοπικὰς ἐφημερίδας, τὰς ὁποίας ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἐστέλλεν εἰς τὴν θυγατέρα του! Ἀλλὰ τὰ νέα τῶν τοπικῶν ἐφημερίδων δὲν τον ἔφθαναν, ἐπὶ πολὺν δὲ καιρὸν σκεπτόμενος, συνέλαβε τὴν μεγαλοφυᾶ ἰδέαν νὰ νοίξῃ ἀλληλογραφίαν μὲ μερικοὺς φίλους του ἐκεῖ κάτω, διὰ νὰ μανθάνῃ ὅσα ἤθελεν. Ἔγραψε λοιπὸν ἕνα πλῆθος ἐπιστολῶν, μὲ ἁπλοῦν τρόπον συνταγμένας, κατὰ τὴν συμβουλὴν της Μαργαρίτας, ἡ ὁποία ὅταν ὁ Ντιντῆς τὴν ἠρώτησε ἀπέξω-ἀπέξω, τῷ εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ γράφωμεν ὅπως ὁμιλοῦμεν. Πρῶτος ὁ ὁποῖος ἀπήντησεν ἦτο εἷς κουρεύς, εἷς τὸ κουρεῖον τοῦ ὁποίου ἦτο ἐπὶ χρόνον ἡ ἐποχὴ ἡ ὁποία ἐσύχναζε πολὺ ὁ Ντιντῆς, συλλαβὼν τὴν ἰδέαν νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς κουρεύς. Κατόπιν ἀπήντησαν καὶ οἱ ἄλλοι: εἷς θαλαμηπόλος, εἷς ἀμαξηλάτης, εἷς διανομεύς. Τὰ νέα ἤρχοντο εἰς τὸν Ντιντῆν βροχηδὸν καὶ μετ' αὐτῶν ἡ χαρὰ τοῦ ξενιτευμένου. Ἀλήθεια! τί εὐτυχὴς ἐμπνευσις ποῦ ἦταν δι' αὐτὸν ἡ ἀλληλογραφία. Εἶχε ναὶ μὲν ἕνα ἔξοδον καὶ μίαν μανίαν — ἀλλ' ἦτο τὸ μόνον του ἔξοδον, ἡ μόνη του μα-

νία. Ἔπειτα πόση ἀνταμοιβὴ καὶ πόση εὐτυχία!

Ἓν μόνον τώρα τον ἐτάρασσε καὶ τον ἔκαμνε νὰ σκέπτεται συχνά. Ἡ μυστικὴ θλίψις τῆς ἀγαπητῆς του οἰκογένειας. Ἡ κυρία Πίκου, π. χ. ἔκλαιγε καμμίαν φοράν, ἐμάνθανε δὲ αὐτὸς ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας του ὅτι ὁ κύριος Εὐλαμπίδης ἦτο μελαγχολικὸς καὶ ὅτι πολὺ μετεβλήθη ἡ κυρία Εὐλαμπίδου. Ἀλλ' οὔτε ὁ Γιαννάκης εὑρίσκετο εἰς τὴν συνήθη κατάστασιν. Μόνον ἡ Δεσποινὶς Μάρθα διετήρει τὸ θάρρος της.

Ὁ Γιαννάκης εἶνε τώρα λαμπρὸς μαθητής, ἔχων καὶ μαθητὴν ὁ ὁποῖος διεκρίνετο εἰς τὴν τάξιν του· Ἡ φιλοδοξία του καὶ ἡ φιλοτιμία του εἶνε ἱκανοποιημένα, ἔχει δὲ καὶ τὴν εὐγνώμονα ἀγάπην τοῦ Μάρκου, ἡ ὁποία πολὺ τον εὐχαριστεῖ. Ἐν τούτοις τὸ ὕφος του εἶνε συχνάκις μελαγχολικὸν μολονότι γλυκὺ καὶ σοβαρὸν τὸ πρόσωπόν του. Αἰσθάνεται μίαν κόπωσιν διαρκῆ, ἡ ὁποία τον κάμνει νὰ ἐξαπλώνεται εἰς τὸν καναπὲν ἢ εἰς τὴν πολυθρόναν καὶ νὰ μένῃ οὕτω ἐπὶ μίαν ὥραν πολλάκις χωρὶς λέξιν, σκεπτόμενος τίς εἶδε τί καὶ παρατηρῶν τὰ νέφη... Ὁ ἰατρὸς ἐρωτηθεὶς ἀπήντησεν ὅτι ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς ἡλικίας. Ἦτο πράγματι ἡ ἡλικία ἡ κρίσιμος τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τῆς παιδικῆς εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, ἡλικία βαρεῖα διὰ τὸ σῶμα, κινδυνώδης διὰ τὴν ψυχήν· ἡλικία κατὰ τὴν ὁποίαν, οἱ μὴ ἔχοντες ὑγιεῖς ἀρχὰς καὶ καλοὺς ὁδηγούς, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς λατρείας καὶ τῆς θήρας τοῦ ἰδανικοῦ, διαπράττουσι τὰς πεζοτέρας ἀνοησίας.

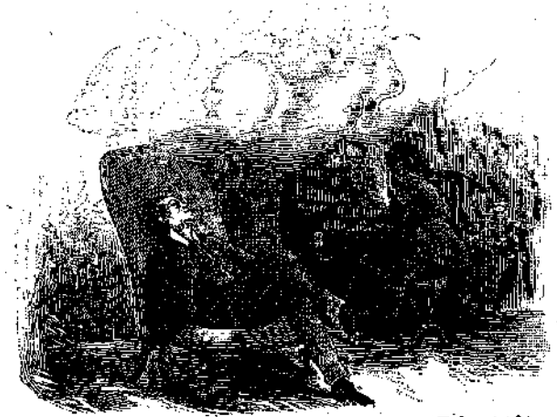

« ΑΚΟΥΣΕ ΤΩΡΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΑΝΤΑΝΤΕ » (Σελ. 118)

Εὐτυχῶς ὁ Γιαννάκης ἀντάξιος τῆς μητρός του υἱός, ἐγνώριζε νὰ συνέρχεται ἐκ τῶν ἰδανικῶν ρεμβασμῶν του καὶ νὰ κατέρχεται ταχέως ἐκ τῶν νεφῶν πρὸς τὴν γῆν, δηλαδὴ πρὸς τὸ πεζὸν καθῆκον τὸ ὁποῖον τον περιέμενε. Διότι ναί, — λέγουσιν οἱ αἰσθηματίαι — διὰ ψυχὴν διανοιγομένην πρὸς τὴν ποίησιν, τὸ καθῆκον εἶνε πεζόν.

Πεζόν; Ἀλλὰ τί λοιπὸν ὑπάρχει ἐπὶ γῆς ποιητικώτερον καὶ ὑψηλότερον τοῦ ἀγῶνος, τοῦ πόνου, τῆς ἐργασίας, καὶ τῆς ἐνδομύχου ἐκείνης ἀπολαυσῆς τοῦ θριάμβου, τὸν ὁποῖον συνεκάγεται ἡ νίκη; Ἴσα-ἴσα διότι εἶνε αὐστηρὸν καὶ δυσχερὲς τὸ καθῆκον εἶνε τὸ ἰδανικὸν τῆς ζωῆς. Οἱ αἰσιόδοξοι ἠθικολόγοι, οἱ ὁποῖοι δοξάζουν ὅτι εἶνε εὔκολον τὸ καθῆκον καὶ ὅτι πάντοτε ἀνταμείβεται ἡ ἀρετή, πλανῶνται ὄχι ὀλιγώτερον τῶν ποιητῶν καὶ τῶν μυθιστοριογράφων, οἱ ὁποῖοι ζητοῦν νὰ μας παραστήσουν τὴν ζωὴν ὡς περίπατον ἐπὶ λέμβου ἐν λίμνῃ κυανῇ, ὑπὸ τὸ φέγγος τῶν ἀστέρων. Ἡ ζωὴ εἶνε μάχη· ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια· ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἐν τῷ κόσμῳ εὐτυχία, αὕτη εἶνε ὁ κλῆρος τῶν ἐναρέτων καὶ τῶν γενναίων.

Ὅταν ἡ Μάρθα συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ὅλη ἡ πόλις ἔμαθε τὸ αἴτιον τῆς μελαγχολίας τῶν Εὐλαμπιδῶν. Ἡ Μάρθα, ἀπὸ πολλὰ ἔτη εἶχεν ἀναγγείλῃ εἰς τὴν μητέρα της τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γίνῃ καλογραῖα. Ἡ κυρία Εὐλαμπίδου τῇ ἐζήτησεν ἀναβολήν· ἡ δὲ Μάρθα μεθ' ὑπακοῆς περιέμεινε τὸν ὑπὸ τῆς μητρός της προσδιορισθέντα χρόνον, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποίου ἐκήρυξεν ὅτι ἡ ἀπόφασίς της ἦ το σταθερὰ καὶ ἀμετάκλητος.

Ἡ εἴδησις ἐσχολιάσθη ποικιλοτρόπως εἰς τὴν πόλιν· ὅλοι ἐπήνουν τὴν πίστιν καὶ τὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα τῆς Μάρθας, ἡ ὁποία ἂν καὶ νέα ὡραία καὶ πλουσία, ἀπεφάσισε ν' ἀφιερωθῇ εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν φιλανθρωπίαν. Καὶ ἡ δεσποινὶς Κοδράτου θὰ το ἔκαμνεν αὐτὸ εὐχαρίστως, εἶπε, ἂν αἱ καλογραῖαι, δὲν ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ σηκόνωνται πρωΐ-πρωΐ· συνεφώνησε δὲ μαζί της καὶ ἡ δεσποινὶς Γεωργιάδου, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι αὐτὴ δὲν θὰ ἄφινε ποτὲ νὰ τῆς κόψουν τὰ μαλλιά. Ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἁγίου Παύλου ἐλυπεῖτο πολὺ περισσότερον τὴν κυρίαν Εὐλαμπίδου — τὴν ἁγίαν ἐκείνην γυναῖκα, καθὼς ἔλεγε, — ἡ ὁποία ἐστερεῖτο οὕτω καὶ τῶν δύο της θυγατέρων· ἀλλὰ μία φίλη του γραῖα, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ ἔλεγαν αὐτά, τὸν καθησύχασε μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ κυρία Εὐλαμπίδου ἀνῆκε εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Σολωμονιδῶν, παρὰ τοῖς ὁποίοις ἡ αὐταπάρνησις ἦτο ἡ κυριωτέρα ἀρετή. Τέλος ἡ κυρία Πολυκαλᾶ, εἰς τὴν ὁποίαν μετὰ δακρύων ἀνήγγειλε τὴν ἀπόφασιν τῆς Μάρθας ὁ μπάρμπα Γιάννης, εἶπεν ὅτι αὐτὸ ἦτο πολὺ καλὸν διὰ τὴν οἰκογένειαν· ὅσῳ δὲ διὰ τὴν Μάρθαν, ἐφαντάζετο πειὰ τί καλογραῖα θὰ

ἐγίνετο καὶ ἐμακάριζε τοὺς ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔπιπτον εἰς τὰ χέρια της...

Μία θλίψις μεγάλη καὶ ἀληθὴς ἐξαφανίζει ἀμέσως ὡς ὀμίχλην ὅλας τὰς μικρὰς θλίψεις τὰς ἐπιπλάστους, αἱ ὁποῖαι ἐκτρέφουσι τὸν ἐγωϊστικὸν ρεμβασμὸν καὶ τὴν ἄκραν φιλαυτίαν. Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Γιαννάκης ἐβαιβαιώθη ὅτι χάνει μετ' ὀλίγον τὴν ἀδελφήν του, ἔπαυσεν ἐντελῶς νὰ ρεμβάζῃ καὶ νὰ πλάττῃ χιμαίρας. Ἔκαμε δὲ τότε μὲ τὴν ἀδελφήν του Μάρθαν ἕνα πλῆθος συνομιλιῶν, ἐξ ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἅπτοντκι μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον ὅλων τῶν πλέον ἀδιαφόρων ἀντικειμένων, πλὴν πραγματικῶς ἀναδεικνύουσι τὰ εὐγενέστερα καὶ ὑψηλότερα αἰσθήματα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπίσης ὁ Γιαννάκης κατελήφθη ὑπὸ στοργῆς ἰδιαιτάτης πρὸς τὴν μουσικήν, — τὴν μουσικὴν τῶν μεγάλων συνθετῶν, ἡ ὁποία εὑρίσκετο, ὡς φαίνεται, ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὴν ψυχικήν του κατάστασιν.

Ἀφίνω εἰς τοὺς φιλοσόφους τὴν φροντίδα καὶ τὴν τιμὴν νὰ βεβαιώσουν καὶ νὰ ὁρίσουν τὴν ἐπίδρασιν τῆς μουσικῆς ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐγὼ γνωρίζω τοῦτο: ὅτι ὑπάρχουν μερικαὶ μελῳδίαι, ἐξυψοῦσαι μερικὰς ψυχὰς ὑπεράνω ἑαυτῶν:

«Εἶνε παράξενο πρᾶγμα» ἔλεγεν ὁ Γιαννάκης πρὸς τὴν ἀδελφήν του, ἡ ὁποία τῷ ἔπαιζε μίαν μελῳδίαν τοῦ Σιοῦμπερτ· «Ὅταν ἀκούω κάποια κομμάτια, εἶνε σὰν νὰ κούω καμμίαν διήγησιν συγκινητικήν, ἡρωϊκήν· ἀνατριχιάζω ὅλος καὶ βγαίνω ἀπὸ ἐδῶ-μέσα δὲν εἰξεύρω κ' ἐγὼ πῶς διατεθειμένος νὰ κάμω πράγματα ποῦ νὰ μὴν εἶνε κοινά. Ξαναπαίξε μου τὸ τελευταῖον αὐτὸ μέρος, σὲ παρακαλῶ.»

Καὶ διεσκέλιζε μὲ μεγάλα βήματα τὴν αἴθουσαν.

«Τί σκέπτεσαι, Γιαννάκη μου;» τὸν ἠρώτα τότε ἡ ἀδελφή του.

«Πολλὰ πράγματα» ἀπεκρίνετο ἐκεῖνος. Ἄ, στάσου. Σκέπτομαι, παραδείγματος χάριν ὅτι πολὺ ἤθελα νὰ ἐγινόμουν στρατιωτικός.

— Πάλι τὰ ἴδια!» εἶπεν ἡ Μάρθα μὲ τόνον ἐπιπλήξεως. «Δὲν ἐσυμφωνήσαμεν νὰ μὴ ξαναμιλήσουμε πειὰ γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Μήπως τὸ καθῆκον δὲν μποροῦμε νὰ το βροῦμε πεντοῦ; καὶ μήπως εἰς κάθε ἐπάγγελμα δὲν εὑρίσκει κανεὶς τὴν περίστασιν ν' ἀναδειχθῇ καὶ νὰ διαπρέψῃ; Ξεύρεις, ὁ πατέρας δὲν θὰ ἤθελε ποτὲ ν' ἀφήσῃ εἰς ἄλλας χεῖρας τὸ ἐργοστάσιον. Ἔπειτα, ἡ Μαργαρίτα μας ἔφυγε· ἐγὼ θὰ φύγω ὕστερ' ἀπὸ 'λίγο. Ποιὸς λοιπὸν θὰ μείνῃ 'ς τὸ σπίτι μὲ τοὺς καϊμένους τοὺς γονεῖς ἂν καὶ σὺ θελήσῃς νὰ γίνῃς στρατιωτικός; Σὲ βεβαιῶ ὅτι ἂν τους ἤμην ἐγὼ ὠφέλιμη σὰν κ' ἐσένα, θὰ ἐπαραιτούμην ἀπὸ τὰ σχέδιά μου ὅλα, σὲ βεβαιῶ!

— Τὸ ξεύρω» ἀπήντησεν ὁ Γιαννάκης στενάζων. «Θὰ εἶμαι λοιπὸν ὑποχρεωμένος κάθε πρωὶ ν' ἀγοράζω μαλλί, νὰ ἐπιβλέπω τοὺς ἐργάτας καὶ νὰ ἐπισκέπτωμαι τὰς μηχανάς; Νὰ τί θὰ 'πῇ νὰ εἶνε κανεὶς ἀπόγονος βιομηχανικῆς δυναστείας!

— Ἀποφάσισε λοιπὸν γι' αὐτὸ νὰ πεθάνῃς μιὰ μέρα 'ς τὸ κρεββατάκι σου. Βλέπεις ὅτι ὅλος ὁ κόσμος δὲν μπορεῖ νὰ φονεύεται ἀπὸ σφαῖραν ἢ ἀπὸ λόγχην εἰς τὴν μάχην!

— Ἐὰν τοὐλάχιστον ἐγινόμουν γιατρός. Οἱ γιατροί...

— Σούτ, σιωπή! ἄκουσε τώρα αὐτὸ τὸ ἀντάντε... Σ' ἀρέσει;

— Ναί, ἀλλὰ ξεύρεις τί λέγει τὸ ἀντάντε σου, χωρὶς νὰ θέλῃς; Εἶνε μὲν ὡραῖον νὰ ὑφαίνῃ κανεὶς διὰ τὴν πατρίδα, ἀλλὰ πολὺ ὡραιότερον ἀκόμη ν' ἀποθνήσκῃ δι' αὐτήν!

[Ἕπεται συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ J. GIRARDIN

ΟΛ' ΑΛΛΑΖΟΥΝΕ

'Σ τὸ μικρὸ παιδάκι της ἡ μητέρα λέει:
—"Ελ' ἀγαπημένο μου, νά σε κάνω νάνι
'Στ'ἄστρα, τοὺς συντρόφους του, τὸ φεγγάρι λέει:
—Ἄστρα μου, ξυπνήσετε, τόσος ὕπνος φτάνει,

Τ' ἄψυχο ψθινόπωρο 'ς τὰ λουλούδια λέει:
—'Απ' τοὺς κάμπους φύγετε, τάνθη σας μαθῆστε.
Κι' ὁ χειμὼν ὁ ἄπονος 'ς τοὺς ἀνέμους λέει:
—Τάσπρα χιόνια γύρω μας πάλι νὰ σκορπῆστε.

Ἡ ἡμέρα σβύνεται νύχτα σὰν προβάλῃ·
Καὶ ἡ νύχτα κρύβεται 'μπρὸς εἰς τὴν ἡμέρα·
Καὶ τὸ ἕνα ἔρχεται, τἄλλο γιὰ νὰ βγάλῃ.
Κ' ἔτσι πάντ' ἀλλάζουνε ὅλα ἐδῶ πέρα!

[Μίμησις] ΦΑΚ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

Τὸ ψῦχος καθίστατο ἐπαισθητὸν εἰς τὴν χώραν μας. Ἦτο ὀκτώβριος μὴν καὶ ἤδη πολλὰ φύλλα ἀποσπασθέντα ἐκ τῶν δένδρων ὑπὸ σφοδροῦ φθινοπωρινοῦ ἀνέμου, ἔστρωνον τὸ ἔδαφος τοῦ κήπου. Ὁ ἄνεμος ἐσύριζεν ἐπίσης εἰς τὸ δάσος, μεταξὺ τῶν κλάδων τῶν καστανεῶν, καὶ προανήγγελλε τὸν χειμῶνα, τὸν χειμῶνα ὅτε σφιγγόμεθα ὅλοι πέριξ τῆς ἑστίας, ἐν ᾧ χιονίζει ἢ βρέχει ἔξω.

Ἀλλ' ἐκεῖ κάτω, μακράν, πολύ, μακράν, ἐπὶ τῆς παραλίας νήσου τινος τοῦ Ὠκεανοῦ, κειμένης πλησίον τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς, ὁ ἥλιος ἐλάμπε θερμὸς καὶ ἀκτινοβόλος, πολὺ θερμότερος καὶ πολὺ περισσότερον ἀκτινοβόλος παρ' ὅσον εἶνε εἰς τὸν τόπον μας. Λεπτὴ καὶ ἀργυρόχρους ἄμμος ἐξετείνετο ἐπὶ τῆς ἐρημικῆς παραλίας· ὑψηλοὶ φοίνικες ἔσειον τὸ φύλλωμά των ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐκρέμαντο χρυσίζοντες, εὐωδιάζοντες, εὔχυμοι καρποί· μικρὸν ποτάμιον ἔτρεχεν ἐκ καταπρασίνης κοιλάδος, ἥτις ἀπετέλει δροσερὰν ὅασιν ὑπὸ τὴν διακεκαυμένην ἐκείνην ζώνην.

Πολλὰ μεγάλα πτηνὰ διαφόρου εἴδους καὶ διαφόρου μεγέθους, ἀλλὰ πάντα ὁμοιάζοντα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον εἶχον συνέλθῃ εἰς τὴν παραλίαν· τὰ μὲν ἦσαν κατάλευκα· ἄλλα εἶχον μαῦρον ἢ φαιὸν πτέρωμα, ἦσαν λάροι, Ὅλα εἶχον κυρτὸν εἰς τὸ ἄκρον τὸ ῥάμφος, ἦσαν δὲ στεγανόποδα, δηλαδὴ τοὺς δακτύλους των συνήνου μεμβράνα, ἀποτελοῦσα οὕτω εἶδος κώπης ἐπιτρεπούσης εἰς αὐτὰ νὰ κολυμβοῦν. Βεβαίως οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν ὅσοι κατοικοῦν εἰς παραθαλάσσια μέρη, ἔχουσι παρατηρήσῃ τοιαῦτα πτηνά. Ἀγαπῶσι τὰ κοιλώματα τῶν βράχων ἢ τὰς ἀποκρήμνους ἀκτάς· θὰ τα ἔχετε ἴδῃ νὰ ἐγγίζωσι τὸ κῦμα μὲ τὰ πτερά των ὅτε μὲν πετῶντα ὁτὲ δὲ κολυμβῶντα, ἐν ᾧ αἱ λευκαὶ καὶ στίλβουσαι πτέρυγές των ἀστράπτουσιν εἰς τὸν ἥλιον ὡς ἄργυρος εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου.

Τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα ἐσκάλιζον τὴν ἄμμον ὅπως ζητήσωσι σκώληκας, καραβίδας, καρκίνους ἢ καὶ κογχύλια τῶν ὁποίων τὸ ἐμπεριεχόμενον ἐξέβαλλον διὰ τοῦ κυρτοῦ ὡς ἄγγιστρον ῥάμφους των. Δυστυχία εἰς τὸ ἀσυλλόγιστον ὀστρεῖδιον τὸ ὁποῖον δὲν ἔκλειε γρήγορα γρήγορα τὴν θύραν του, ἢ τὸ περίεργον μυῦδι, τὸ ὁποῖον ἡμιάνοιγε τὴν ἐδικήν του διὰ νὰ ἴδῃ τί γίνεται ἔξω· ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ κατεβροχθίζοντο.

Τὰ πτηνὰ ταῦτα εἶνε τόσον λαίμαργα ὥστε διὰ νὰ τα συλλάβῃ τις ἀρκεῖ νὰ θέσῃ πλησίον των δολώματα ἐκ κρέατος ἢ ψαριῶν προσηλωμένα εἰς ἀγγίστρια. Μὲ τοιαύτην ἀπληστίαν καταβροχθίζουν τὸ δόλωμα, ὥστε μετ' ὀλίγον τὸ ἀγγίστριον εὑρίσκεται ἐμπεπηγμένον εἰς τὸν φάρυγγά των.

Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ τα συλλάβῃ τις; τί νὰ τα κάμῃ. Τὸ κρέας των εἶνε τόσον τραχὺ ὥστε εἶνε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ φαγωθῇ. Τὰ ὠά των ὅμως, τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ μεγάλα, εἶνε εὔγευστα καὶ θρεπτικά, καὶ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὁ Ῥοβινσὼν ἐπροτίμα περισσότερον τῶν ἄλλων ἐπὶ τῆς νήσου του.

Δὲν πρέπει νὰ κατηγορῶμεν τοὺς γλάρους καὶ τὰ ἄλλα πτηνὰ διὰ τὴν λαιμαργίαν των· αὐτὰ καθαρίζουν τὰς παραλίας μας ἀπὸ τοὺς θνησιμαίους ἰχθῦς, μαλάκια, κογχύλια καὶ μαλακόστρακα τὰ ὁποῖα ῥίπτει ἐκεῖ ἡ καταιγίς, καὶ τὰ ὁποῖα ἄνευ αὐτῶν θὰ ἐσήπτοντο καὶ θὰ ἐμόλυνον τὴν ἀτμοσφαῖραν. Οὕτω ὁ Θεὸς ὠργάνωσε τὸ σύμπαν· ἕκαστον πλάσμα ἔχει προορισμόν τινα ἐπὶ τοῦ κόσμου· τὰ θαλάσσια πτηνὰ ἐκπληροῦσι πολὺ καλὰ τὸν ἰδικόν των.

Ἐκεῖνα, περὶ τῶν ὁποίων ὡμιλήσαμεν, ἀφοῦ ἐπεράτωσαν τὸ γεῦμά των, συνηθροίσθησαν εἰς γωνίαν τινὰ τῆς ἀκτῆς ὅπως συνδιαλεχθῶσι μὲ τὴν τραχεῖαν καὶ δυσάρεστον φωνήν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ἡ φύσις.

Δὲν ἐβράδυναν νὰ συνάψωσι γνωριμίαν, διότι ὅλα ἀνῆκον εἰς τὴν ἰδίαν οἰκογένειαν ἢ περίπου, μολονότι τὰ μὲν κατῴκουν συνήθως τὰς ἀκτὰς τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης, ἄλλα δὲ εἶχον ἔλθῃ ἀπὸ χώρας πολὺ ἀπομεμακρυσμένας, ὅπως αἱ νῆσοι Σχετλανδία καὶ Ἰσλανδία. Ὅλα εἶχον ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα των διωχθέντα ἀπὸ τὸ πολὺ ψῦχος, ἤρχοντο διὰ νὰ διέλθωσι τὸν χειμῶνα των εἰς τὰς θερμὰς ἐκείνας χώρας.

Εὐτυχῆ πτηνά! ὅταν τὰ καταλαμβάνει ἡ ἐπιθυμία νὰ ταξειδεύσωσι ἀρκεῖ ν' ἀνοίξουν τὰς πτέρυγάς των, καὶ χωρὶς πλοῖον, χωρὶς

σιδηρόδρομον, χωρὶς ἀποσκευάς, κατευθύνονται εἰς φιλόξενον τόπον ὅπου εὑρίσκουσι τράπεζαν καὶ κατοικίαν. Εὐθὺς δὲ ὡς πνεύσωσιν αἱ πρῶται πνοαὶ τοῦ ἔαρος ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν συνήθη κατοικίαν των.

Οἱ γλάροι διηγοῦντο λοιπὸν τὰ κατὰ τὸ ταξείδιόν των, τὸ ὁποῖον τοὺς εἶχε φέρῃ ἕως ἐκεῖ.

—Οἱ ἀδελφοί μου καὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν ἤλθομεν τόσον μακράν, ἔλεγεν εἰς ἐξ αὐτῶν· ἡμεῖς κατοικοῦμεν εἰς βορεινὰς χώρας· εἰς ἐκείνας τὰς μακρινὰς χώρας ὅπου ἐκ πάγου κατασκευάζονται ἀπαστράπτοντα ἀνάκτορα, τῶν ὁποίων οἱ ὑπερήφανοι πύργοι ὑψώνονται ἕως εἰς τὸν οὐρανόν. Ἐκεῖ τὸ θέρος αἱ ἡμέραι εἶνε ἀτελείωτοι· ὁ ἥλιος, εἶνε ἀληθές, βίπτει ἀκτῖνας ὠχρὰς καὶ χλιαράς, ἀλλ' εἶνε ἀδιακόπως εἰς τὸν ὁρίζοντα. Τότε εἶνε μία χαρὰ νὰ κυνηγᾷ κανεὶς τὴν τροφήν του· δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς διαφύγῃ. Τὸν χειμῶνα ὅμως τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει, αἱ νύκτες εἶνε τότε τόσον μακραὶ ὅπως αἱ ἡμέραι τὸ θέρος. Πῶς νὰ εὕρωμεν τότε τὴν τροφήν μας;

Τὰ ψάρια μᾶς διαφεύγουν. Ἀναγκαζόμεθα λοιπὸν ν' ἀφήσωμεν τὴν πατρίδα μας. Ἐν τούτοις, ἐπαναλαμβάνω, οὐδέποτε κατέβημεν τόσον πρὸς νότον ὅσον αὐτὴν τὴν φοράν· ἀλλὰ δὲν εἶμαι καθόλου δυσηρεστημένος· μ' ἀρέσει νὰ βλέπω νέους τόπους. Ἤλθαμεν ἕως ἐδῶ διότι μία πολὺ καλὴ φάλαινα μᾶς ἐβοήθησε νὰ κάμωμεν χωρὶς κόπον ἓν μέρος τοῦ ταξειδιοῦ μας . . Πραγματικῶς ἤμεθα πολὺ καλὰ ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν της.

— Μὴ λησμονῆς ὅτι εὑρίσκαμεν καὶ τόσον εὔμορφα πράγματα ἐκεῖ ἐπάνω· μύδια, παγούρια, καραβίδες.

Καὶ πράγματι ἀρκετὰ τοιαῦτα θαλάσσια ζῷα, προσκολλῶνται εἰς τὸ τραχὺ δέρμα τῆς φαλαίνης, ὅπως προσκολλῶνται εἰς τὰς πλευρὰς τῶν πλοίων, ὅπως εἰς τὰς πέτρας τῶν προκυμαιῶν. Ἐκεῖ ἐπάνω ζῶσιν ἥσυχως.

— Ἐγώ, εἶπεν εἷς γλάρος ἄλλου εἴδους, ἐταξείδευσα ἐπάνω εἰς ἓν θαλάσσιον ζῷον τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε μὲν τόσον μεγάλον ὅσον ἡ φάλαινα, ἔχει ὅμως διαφορετικὰ ὅπλα ἀπ' αὐτήν. Ἔχει εἰς τὴν ῥάχιν του μεγάλα, ὀρθωμένα ἀγκάθια, καὶ δυστυχία εἰς ἐκεῖνον ποῦ θὰ ἐτόλμα νὰ τὸ πειράξῃ. Καὶ ὅμως ἐγώ, ἐξηκολούθησε μὲ τόνον εἰρωνικὸν καὶ ἄγριον, ἐγὼ ὁ ὁποῖος εἶμαι ἑκατὸν φορὰς μικρότερος ἀπ' αὐτὸ ἔμεινα ὅσο ἤθελα ἐπάνω του. Ἔπρεπε νὰ ἰδῆτε πῶς ἐδοκίμαζε νὰ κάμῃ βουτιές, διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπ' ἐμέ. Ἀλλὰ τοῦ κάκου ἐκοπίαζε! Διότι ὅσον καὶ ἂν ζῇ εἰς τὴν θάλασσαν τὸ ὂν αὐτὸ δὲν εἶνε ψάρι, εἶνε μισὸ ψάρι, ὅπως καὶ ἡ φάλαινα, καὶ ὅπως ἐκείνη ἀναγκάζεται νὰ ἐμφανίζεται κάπου κάπου εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης διὰ ν' ἀναπνεύσῃ. Ἐκαθήμην ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι του καὶ μὲ τὸ ῥάμφος μου ἐσκάλιζα ἀνάμεσα εἰς τὰ λέπια μὲ τὰ ὁποῖα εἶνε σκεπασμένον τὸ κρανίον του. Καὶ αὐτοῦ ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εὕρῃ ἕνα σωρὸν πράγματα· εὗρηκα, ὅπως σεῖς ἐπάνω εἰς τὴν φάλαιναν σας, παγούρια, καραβίδας, ὡς καὶ μικρὰ ψάρια ἀκόμη.

— Δὲν εἶδα αὐτὸ τὸ ζῷον, τὸ ὁμολογῶ, εἶπε μία γραῖα γλαρίνα, ἀλλ' εἰξεύρω ὅτι ἡ θάλασσα εἶνε γεμάτη ἀπὸ πλῆθος γιγαντιαίων ὄντων, καὶ ἐξάπαντος ἓν ἀπ' αὐτὰ σοῦ ἐχρησίμευσεν ὡς πλοῖον διὰ νὰ ἔλθῃς ἕως ἐδῶ. Ἀπὸ τὴν περιγραφήν, τὴν ὁποίαν ἔκαμες, μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ἡ μεγίστη θαλασσία σαῦρα, τὴν ὁποίαν ὁ πάππος μου εἶχε ἰδῇ εἰς τὰ ταξείδια καὶ διὰ τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμε λόγον. Ζῇ ἐντὸς τῆς θαλάσσης, κατὰ διαλείμματα δὲ ἀναβαίνει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὅπως ἀναπνεύσῃ τὴν προμήθειαν τοῦ ἀέρος, τὸν ὁποῖον ἀπαιτοῦν οἱ πνεύμονές του. Ἡ προμήθεια αὕτη εἶνε πολὺ μεγαλειτέρα ἢ ἡ τῆς φαλαίνης, διότι τὸ θαλάσσιον τοῦτο ζῶον μένει περισσότερον αὐτῆς ὑπὸ τὸ ὕδωρ.

Ὁ σαῦρος αὐτὸς φαίνεται πολὺ ἄγριος, ἀλλὰ δὲν εἶνε· τρέφεται μὲ τὰ χόρτα τῶν ὑποθαλασσίων λιβαδίων, τὰ δὲ ἀμυντικὰ ὅπλα μὲ τὰ ὁποῖα εἶνε ὡπλισμένος, τῷ εἶνε λίαν χρήσιμα, διότι, ὅπως τὰ πλεῖστα τῶν μὴ σαρκοφάγων ζῴων, δὲν δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτό.

— Τὸ κατ' ἐμέ, εἶπεν εἷς ἄλλος γλάρος, ἐταξείδευσα ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἑνὸς ψαριοῦ, ἀλλ' ἐπάνω του ὑπῆρχε θέσις μόνον δι' ἐμέ, καὶ πάλιν ἐτράβηξα τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον! . . . Ἤμην κουρασμένος, ἐπειδὴ εἶχα πετάξῃ πολλὰς ὥρας, ὅτε παρετήρησα ἕνα στρογγυλὸν καὶ στίλβοντα ὄγκον, τὸν ὁποῖον κατ' ἀρχὰς ἐξέλαβα ὡς ἀντανάκλασιν τῆς σελήνης εἰς τὸ νερόν. Ὑπεράνω ἐφαίνετο κάτι, τὸ ὁποῖον ἐξήρχετο τοῦ ὕδατος. Ἐπλησίασα.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶχα νομίσῃ ὡς εἰκόνα τῆς σελήνης ἦτο ἓν μεγαλο ψάρι, πολὺ παραδόξου σχήματος, καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα ὑψοῦτο ἓν πτερύγιόν του. Ἐκάθησα ἐπάνω· ἀλλ' ὅταν λέγω ὅτι ἐταξείδευσα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, δὲν λέγω ἐντελῶς τὴν ἀλήθειαν, διότι τὸ ψάρι αὐτὸ κολυμβᾷ μὲ τρόπον πολὺ παράδοξον, ὅστις δὲν εἶνε διόλου εὐχάριστος εἰς ὅσους ταξειδεύουν καθήμενοι ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν του. Φαντασθῆτε ὅτι περιστρέφεται ὡς σβοῦρα, ὥστε πότε τὸ ἓν πτερύγιον, πότε τὸ ἄλλο βυθίζεται εἰς τὸ νερόν. Καταλαμβάνετε ὅτι δὲν μὲ ὠφέλησε παρὰ πολὺ ἀδιάφορον ὅμως, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπρόφθανα νὰ καθήσω ἐπάνω του καὶ νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον.

Ὁ γλάρος δὲν ἔλεγεν ὑπερβολὴν εὑρίσκων παράδοξον τὸν ἰχθῦν ἐκεῖνον. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἀπέκοψεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ σώματός του. Τοιοῦτοι ἰχθῦς εὑρίσκονται εἰς τὴν Μεσόγειον Θάλασσαν. Ὁ λαὸς τοὺς ὀνομάζει φεγγαρόψαρα καὶ διὰ τὸ σχῆμα των, καὶ διὰ τὴν φωσφορικὴν ἀκτινοβολίαν, τὴν ὁποίαν διαχέουν τὴν νύκτα. Ἐνίοτε τὸ μῆκος του φθάνει μέχρι ἑνὸς μέτρου καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν, τὸ ὅλον δὲ βαρύνει μέχρι πενῆντα χιλιογράμμων.

Τί θὰ εἴπωμεν τώρα ὡς ἐπίλογον τῶν λεχθέντων περὶ τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας παρέχουν ἡ φάλαινα, ἡ θαλασσία σαῦρα, καὶ ἄλλα θαλάσσια ὄντα εἰς τὰ ταξειδεύοντα πτηνά.

Νομίζω ὅτι ὡς συμπέρασμα δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ γνωστὸν λόγιον : «Ἂς βοηθώμεθα ἀμοιβαίως»

Ἂς βοηθώμεθα ἀμοιβαίως, ὁσάκις δυνάμεθα, ὁσάκις τοῦτο εἶνε ἐπάναγκες, ἡ ὑπεροχὴ δὲ τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἔχομεν ἐπὶ τῶν ζῴων συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἐκεῖνα μὲν πράττουσι μηχανικῶς ὅ,τι πράττουσι διὰ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὸ ὁρμέμφυτον, τὸ ὁποῖον ἡ θεία Πρόνοια ἔθεσεν ἐντὸς αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ ἐν ἐπιγνώσει τοῦ σκοποῦ, ἐκ φιλανθρωπίας πρὸς τοὺς ὁμοίους μας, πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας.

ΦΙΛΟΖΩΙΟΣ

«Τὸν ἐξέλαβα ὡς ἀντανάκλασιν τῆς σελήνης» (Σελ. 121)

«Ἐκαθήμην ἐπάνω εἰς τὸ κεφάλι του» (Σελ. 120)

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΚΥΩΝ

— Καλημέρα, ἐξάδελφε, πῶς ἔχεις, ἐξάδελφε; εἶπεν ὁ λύκος.

— Ἐγὼ ἐξάδελφός σου; Ποτέ! ἀπήντησεν ὁ κύων· εἰς τὴν οἰκογένειάν μας δὲν ἔχομεν λύκους.

— Μολαταῦτα δὲν εἰμπορεῖς ν' ἀρνηθῆς ὅτι εἴμεθα συγγενεῖς, διότι ὁμοιάζομεν ὡς ἀδέλφια, ἔχομεν σχεδὸν τὸ ἴδιον τρίχωμα, τὰ ἴδια πόδια, τ' αὐτιὰ σηκωμένα καὶ οἱ δύο· ἔχομεν τὸ ἴδιον ρύγχος, τὴν ἰδίαν κεφαλὴν κτλ. . . . Παρατήρησε τὸ σῶμά σου εἰς τὸ πρῶτον ποτάμι ποῦ θὰ περάσωμεν. Μόνον ἡ οὐρά μου εἶνε κάπως χονδροτέρα . . .

— Ἡ οὐρά, τὸ ρύγχος, τ' αὐτιά, καὶ τὸ χρῶμα τοῦ τριχώματος, ἀπήντησεν ὁ κύων μετ' ὀργῆς, ὅλα αὐτὰ δὲν σημαίνουν τίποτε. Σὺ καταβροχθίζεις τὰ πρόβατα κ' ἐγὼ τὰ ὑπερασπίζω· σὺ εἶσαι κλέπτης κ' ἐγὼ εἶμαι τίμιον ζῶον· δὲν ὁμοιάζομεν καθόλου, καθὼς βλέπεις. Τράβα τὸν δρόμον σου, κακοῦργε, καὶ κύτταξε ἄλλην φορὰν νὰ μὴν περάσῃς ἀπὸ σιμά μου διότι την ἔχεις ἄσχημα.

Σπαρκ

Η ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΟΥ ΔΟΓΗ

Ἡ Βενετία ἐώρταζε· τὰ παλάτια ἦσαν σημαιοστόλιστα μὲ τὰ χρώματα τῆς δημοκρατίας, οἱ κώδωνες ἐσήμαινον χαρμοσύνως, ὁ δὲ λαὸς εὑρίσκετο ἐν ζωηροτάτῃ εὐθυμίᾳ.

Ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἁγίου Μάρκου πλῆθος περιέργων περιέμενε μὲ ἀνυπομονησίαν· μετ' ὀλίγον ἠκούσθη ἡ μουσική, ἡ ὁποία παρηκολούθει τὸν δόγην κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας.

Ἐν τούτοις εἰς τὸ παλάτιον δὲν διευθύνθη ἐκεῖνος ἀλλὰ ὁλόκληρος παρέλασις λευκοφόρων νεανίδων. Ἑκάστη ἐξ αὐτῶν ἐκράτει ἀνθοδέσμας καὶ στεφάνους, ἐκ τῶν ὡραιοτέρων ἀνθέων τῆς Ἰταλίας.

Ὅλη ἐκείνη ἡ παραφορά, ὅλος ἐκεῖνος ὁ ἀσυνήθης θόρυβος ἐξηγεῖται διὰ τῶν ὀλίγων τούτων λέξεων. Ὁ δόγης τῆς Βενετίας ἠρραβώνιζεν ἐπισήμως τὴν θυγατέρα του μὲ τὸν κόμητα Μαρῖνον, τὸν μονογενῆ διάδοχον τῆς ἐνδόξου οἰκογενείας τῶν Γριμάνη, αἱ δὲ εὐγενεῖς ἐκεῖναι Ἐνετίδες ἦλθον νὰ προσφέρωσι εἰς τὴν ὡραίαν Λουκίαν τὰ ἄνθη ἐκεῖνα καὶ ἐκφράσωσι τὰ εὐχαριστήριά των καὶ τὰς εὐχάς των.

Ἡ νεαρὰ μνηστὴ ἐδέχετο μὲ εὐγνωμοσύνην τὰς ἐκδηλώσας ἐκείνας τῆς συμπαθείας, καὶ ἀπήντα μὲ χάριν καὶ ἀγαθότητα εἰς ἑκάστην διὰ μιᾶς λέξεως καὶ ἑνὸς μειδιάματος. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ παρέλασις ἔφθασεν εἰς τὸ τέλος της, μεσῆλιξ τις γυνή, φοροῦσα πένθιμον στολὴν καὶ κεκαλυμμένη διὰ πυκνῆς καλύπτρας ἐκ μαύρης δαντέλλας, ἥτις συνεκρατεῖτο ἐπὶ τῆς κόμης της διὰ καρφίδος, ἐστολισμένη μὲ ἀδάμαντας, τῇ ἔδωκεν ἀνθοδέσμην λευκῶν ῥόδων καὶ ἔθεσε κρυφίως εἰς τὴν χεῖρά της διπλωμένον χαρτίον, εἰποῦσα μὲ χαμηλὴν καὶ ἱκετευτικὴν φωνήν.

— Ὦ Λουκία, λυπήσου με!.. ἐν ὀνόματι τῆς εὐτυχίας σου!.. Χάριν τῆς μνήμης τῆς μητρός σου... μὴ ἀπορρίψῃς τὴν παράκλησίν μου!..

Ὑψηλοφώνως δὲ προσέθηκε:

— Ὁ Θεὸς νὰ σας δώσῃ εὐτυχίαν καὶ μακροζωίαν *σινιόρα* Λουκία.

Ἂν καὶ πολὺ νέα, καὶ μολονότι οὐδέποτε εἶχεν ἀναμιχθῆ εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ κράτους ἡ θυγάτηρ τοῦ δόγη ἤξευρεν ἐν τούτοις ὡς γνησία Ἐνετίς, ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἡ ζητοῦσα παρ' αὐτῆς χάριν ἐξέθετεν εἰς κίνδυνον τοὐλάχιστον τὴν ἐλευθερίαν της, τόσον ὕποπτα ἦσαν ὅλα ἐν Βενετίᾳ τότε.

Κατώρθωσε λοιπὸν νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτὴν καθ' ὅσον μάλιστά τῃ ἐφάνη ὅτι ἀνεγνώρισε γενουηνσίαν προφορὰν εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀγνώστου, ἡ δὲ Βενετία καὶ ἡ Γένουα ἦσαν τότε ἀδιάλλακτοι ἐχθροί:

—Αἴ, εἶπε τότε καθ' ἑαυτὴν ἡ νεᾶνις, καμμίαν δυστυχίαν θὰ μου ζητοῦν χωρὶς ἄλλο ν' ἀνακουφίσω. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶμαι ἀρκετὰ πλουσία ὥστε νὰ ἠμπορῶ νὰ κάμω ὅσας ἐλεημοσύνας θέλω. Μετὰ μεγάλης δὲ ἐπιδεξιότητος ἔκρυψε τὴν μικρὰν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ἐπιστήθιόν της.

Ἡ στιγμὴ τῆς μεταβάσεως εἰς τὴν ναυτικὴν ἑορτὴν εἶχε φθάσῃ· ἦτο δὲ ἀληθὴς ἑορτὴ

τῶν ἀνθέων αὕτη, διότι εἰς τὴν Βενετίαν, ὅπου κανὲν ἄνθος δὲν φύεται, γίνεται ἡ μεγαλειτέρα χρῆσις αὐτῶν.

Αἱ γόνδολαι ἐστολισμέναι μὲ ῥοδοδάφνας, μὲ μύρτα καὶ τὰ σπανιώτατα τῶν ἀνθέων διέσχιζον τὸν κόλπον· αἱ εἰς τὰς θύρας τοῦ μεγάρου σταθμεύουσαι ἦσαν ἐστολισμέναι μὲ ἔξοχον καλαισθησίαν· μία ἐξ αὐτῶν περιεστεμμένη μὲ λευκὰ λείρια ἦτο προωρισμένη διὰ τὴν θυγατέρα τοῦ δόγη.

Ὅτε συνοδευομένη ὑπὸ τῶν εὐγενῶν ἀκολούθων της ἡ περικαλλὴς μνηστὴ ἐφάνη εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ μεγάρου καὶ κατέβη τὰς πλατείας βαθμίδας, αἱ ὁποῖαι ἔφερον μέχρι τῆς ἐπιφανείας, θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔβλεπεν ὑπερφυσικὸν φαινόμενον, τόσον ἐλαφρὸν ἦτο τὸ βάδισμά της, καὶ μαγευτικὴ ἡ καλλονή της. Τὸ μεταξωτόν της φόρεμα ἀπήστραπτεν εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἡ δὲ τριπλῆ γραμμὴ τῶν μαργαριτῶν, οἱ ὁποῖοι περιέβαλλον τὸν ἀβρὸν λαιμόν της ἀντηύγαζον τὰ χρώματα τοῦ οὐρανίου τόξου.

Οὐδέποτε ὁ Μαρῖνος Γριμάνης τὴν εἶχεν ἴδῃ τόσον ὡραίαν.

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἐξώστου ὁ δόγης ἐθαύμαζε τὴν πάγκαλον ἐκείνην κόρην, τὴν χαρὰν τῶν ὀφθαλμῶν του, τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς του, ἡ δὲ ἄκαμπτος καρδία του ἐγέμιζεν ἀπὸ γλυκυτάτην συγκίνησιν, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι τὸ ἀγγελικὸν ἐκεῖνο πλάσμα ἦτο ἰδικόν του.

Τὴν ἐσπέραν, ὅτε ἡ νεαρὰ μνηστὴ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν κατοικίαν της ἐνεθυμήθη τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν εἶχε λάβῃ, ὅπως δὲ τὴν ἀναγνώσῃ χωρὶς νὰ ἐνοχληθῇ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τὸ χρησιμεῦον ὡς προσευχητήριον.

Ἀλλὰ μόλις ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ χαρτίου ἓν βλέμμα ἐφρικίασε· τὸ πρόσωπόν της ὠχρίασε· καταπεσοῦσα δ' ἐπί τινος καθίσματος ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Φεῦ! Ὑπάρχουν καὶ συμφοραὶ τὰς ὁποίας ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ κόσμου δὲν ἠμποροῦν ν' ἀνακουφίσουν.

Ἐν τῇ ἀγωνίᾳ της ἡ Λουκία ἐψιθύριζε μὲ λυγμούς: «Θεέ μου! ἔλα εἰς βοήθειάν μου!...

. . . . . .

Οἱ προσκεκλημένοι εἶχον συνέλθῃ ἤδη εἰς τὰς εὐρείας αἰθούσας τοῦ μεγάρου ὅτε ἐνεφανίσθη καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ δόγη. Ὁ Μαρῖνος Γριμάνης τὴν ἐπερίμενε μὲ ἀνυπομονησίαν. Διέκρινεν ἀμέσως τὴν θλῖψιν εἰς τὸ πρόσωπόν της, λαβὼν δὲ αὐτὴν μαζί του μακρὰν τοῦ πλήθους, τὴν ἠρώτησε μὲ ἀγάπην συγχρόνως καὶ ἀνησυχίαν.

— Τί ἔχετε; . . . Οἱ ὀφθαλμοί σας δεικνύουν ὅτι ἐκλαύσατε. Μὴν εἶσθε ἀσθενής; . . .

—Ὄχι, ἀπεκρίθη, ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοί της ἐγέμισαν διὰ μιᾶς ἀπὸ δάκρυα.

—Τί ἔχετε λοιπόν! ὦ, δι' ὄνομα Θεοῦ εἰπέτε μοι διατὶ αὐτὰ τὰ δάκρυα σήμερον, τοιαύτην ἡμέραν;

Ἐπειδὴ δὲ ἐκείνη δὲν ἀπεκρίνετο, ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης ἀνεφώνησεν:

— Ἀποκριθῆτε μου, ἀγάπη μου· ἂν διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ γαλήνη εἰς τὴν ψυχήν σας εἶνε ἀνάγκη νὰ χύσω τὸ αἷμά μου εἶμαι ἕτοιμος νὰ το χύσω.

Ἡ δυστυχὴς νεᾶνις ἠσθάνετο ὅτι ἐλιποθύμει. ἀλλὰ συγκεντρώσασα ὅλον τὸ θάρρος της εἶπε:

— Ὦ, ἔχω μίαν χάριν νὰ σας ζητήσω!

— Ὁμιλήσατε, ὁμιλήσατε ἀφόβως, εἶπεν ὁ Μαρῖνος. Ὅ,τι καὶ ἂν ζητήσετε σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι θὰ ἐκτελέσω τὴν ἐπιθυμίαν σας· θέλετε χρυσόν . . . μαργαρίτας . . . ἀδάμαντας;

Ἐκείνη τὸν ἐσταμάτησε δι' ἑνὸς νεύματος.

— Ὄχι, αὐθέντα· ἀλλ' ὁρκισθῆτε ἐπὶ τοῦ ξίφους σας ὅτι δὲν θὰ ἀποκρούσετε τὴν παράκλησίν μου.

— Τὴν παράκλησίν σας: εἰπέτε καλλίτερα τὴν διαταγήν σας!

Ὁ δὲ μνηστήρ της ὠρκίσθη εἰς τὴν τιμήν του ὡς ἱππότου ὅτι θὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσίν του.

— Μαρῖνε Γριμάνη, εἶπε τότε ἡ νεᾶνις, τῆς ὁποίας ἡ καρδία ἐκτύπα σφοδρῶς, καὶ τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἔγινε κατακόκκινον, μὴ νομίζετε ὅτι δὲν εἰξεύρω ὅτι εἰς τὸ δουκικόν μας μέγαρον ὑπάρχουν ὑπόγειοι εἱρκταί, τὰς ὁποίας ὀνομάζουν φρέατα καὶ ὅτι ὅσοι καταβαίνουν εἰς αὐτὰς δὲν ἀναβαίνουν ποτὲ πλέον. Ὅτι ὑπὸ τὸν μόλυβδον ὁ ὁποῖος τα καλύπτει εἶνε ἀνοιγμένα κελλία, εἰς τὰ ὁποῖα ὅσοι κλείονται χάνουν τὸ λογικόν των. — Συχνά, τὴν νύκτα μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω φρικώδεις ἀναστεναγμούς, οἱ ὁποῖοι μὲ παγόνουν ἀπὸ φρίκην, καὶ κραυγάς που ὁμοιάζουν μὲ οὐρλιάσματα. Ἠξεύρω ἀκόμη ὅτι κάτω ἀπὸ τὴν γέφυραν τῶν Ἀναστεναγμῶν, οἱ ψαράδες εὑρίσκουν τὰ πτώματα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ῥίπτει εἰς τὴν θά-

λασσαν ἡ ἀμείλικτος δικαιοσύνη τοῦ Συμβουλίου τῶν Δέκα.

Λοιπόν, κόμη, διὰ μίαν προσωπικὴν προσβολὴν ἐκλείσατε εἰς αὐτὴν τὴν κόλασιν, ἐρρίψατε εἰς αὐτὸν τὸν κίνδυνον τὸν σύγγενῆ σας, τὸν παιδικόν σας φίλον, τὸν Ἀνδρέαν Ὀρσβόνην.

— Ποῖος ἐτόλμησε νὰ προφέρῃ ἐμπρός σας τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ προδότου; ἠρώτησεν ὁ Μαρῖνος, μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατηθῇ.

— Ἡ μητέρα του, ἀπεκρίθη ἡ Λουκία ὑψώσασα πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα της ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔλαμπεν ὑπερήφανον θάρρος· ἡ μητέρα του, ἡ ὁποία κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὸ βλέμμα τῶν κατασκόπων καὶ φθάσῃ μέχρις ἐμοῦ.

Ἄ, κόμη Γριμάνη, ἂν εἶνε πεπρωμένον ποτε ἡ ἰδική σας μήτηρ νὰ σκύψῃ παρακαλοῦσα, ἂν τρέμουσα, τεταπεινωμένη, ζητήσῃ χάριν διὰ σᾶς, εἴθε ὁ Θεὸς νὰ την ὁδηγήσῃ εἰς γενναιόκαρδον ἄνθρωπον!

Ὁ Μαρῖνος δὲν ἀπεκρίθη· ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ καὶ συνεσπασμένου προσώπου του ἐφαίνετο ἡ πάλη ἥτις συνέβαινεν ἐντός του. Ἀλλ' ἡ Λουκία δὲν ἀπεθαρρύνετο·

— Καὶ ἔπειτα, προσέθηκε μὲ γλυκεῖαν φωνήν, εἶμαι δεισιδαίμων· μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ εὐτυχία μας θὰ εἶνε διαρκεστέρα, ἂν τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῶν ἀρραβώνων μας, ἐκάναμεν μαζὶ μίαν καλὴν πρᾶξιν. Ὦ, Μαρῖνε, μή μου ἀρνηθῆτε.

Εἶχε συμπλέξῃ ἱκετευτικῶς τὰς χεῖράς της. Τὸ βλέμμα της ἦτο πλῆρες δακρύων.

Αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ Ἀνδρέας Ὀρσβόνης ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν εἰρκτὴν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐξορίαν. Εἰς τὸν 14ον αἰῶνα, αὕτη ἦτο ὁ μέγιστος βαθμὸς τῆς ἐπιεικείας ἐν Ἐνετίᾳ.

Μετὰ ἕνα μῆνα ἡ Λουκία ἀκτινοβόλοῦσα ὑπὸ τὸν νυμφικόν της πέπλον διήρχετο τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἐστηριγμένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου της.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπλησίαζον εἰς τὴν θύραν, γυνὴ ἄγνωστος, κρυμμένη εἰς τὸ ἄνωθεν βῆμα ἔρριψεν ἐπ' αὐτῶν βροχὴν λευκῶν ῥόδων.

Ἡ Λουκία δὲν ἀνύψωσε τὴν κεφαλήν της ὅπως ἀνακαλύψῃ τὴν μυστηριώδη χεῖρα, ἡ ὁποία τῇ ἔστελλε τὰ ἄνθη ἐκεῖνα· ἀλλὰ κύψασα εἰς τὸν Μαρῖνον, εἶπεν εἰς αὐτὸν μὲ φωνὴν πλήρη χαρᾶς, δεικνύουσα συγχρόνως τὴν εὐωδιῶσαν ἐκείνην λευκὴν βροχήν.

— Ἡ καλὴ πρᾶξις, τὴν ὁποίαν ἐπράξαμεν μαζὶ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀρραβῶνός μας, εὐλογεῖ σήμερον τὸν γάμον μας! ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΖΙΖΙΚΑΣ

Ὦ! καλῶς τὸν ζίζικα.
Ἦλθες πάλιν 'ς τὸν καιρό.
Τὸ τραγοῦδι ἄρχισες
Ἀπ' τὸ δένδρο τ' ἀνθηρό.
Σ τὸ γλυκό σου ζι, ζι, ζι
Ὅλοι κράζομεν μαζί:
« Ζίζικας ἐλάλησε·
Μαύρη ρώγα γυάλισε. »

Σ τὴν φωνὴ τοῦ ζίζικα,
Πλησιάζουν τὰ παιδιά,
Καὶ γυρνοῦν τὰ βλέμματα
Πρὸς τὰ πράσινα κλαδιά.
Προσπαθοῦν νὰ τὸν ἰδοῦν
Καὶ μαζί του τραγουδοῦν:
« Ζίζικας ἐλάλησε·
Μαύρη ρώγα γυάλισε. »

Σ τὴ φωνή, ποῦ ἔρχεται,
Ἀπ' τὰ δένδρα τ' ἀνθηρά,
Ὁ παπποῦς σηκόνεται
Καὶ προσέχει μὲ χαρά,
Καὶ φωνάζει γελαστός·
« Ὁ Θεὸς εὐλογητός,
» Ζίζικας ἐλάλησε·
» Μαύρη ρώγα γυάλισε. ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

Η ΜΕΛΕΤΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ἡ μικρὰ Φρόσω εἶνε ἀπηλπισμένη!

Ἔχει νὰ μάθῃ ἕνα ποίημα ἀπ' ἔξω καὶ δὲν ἠμπορεῖ ἡ δυστυχισμένη! . . .

Παρατηρεῖ εἰς τὸ βιβλίον της, γυρνᾷ τὸ φύλλον, δοκιμάζει μιά, δοκιμάζει δυό, τοῦ κάκου, αἱ λέξεις δὲν ἐννοοῦν νὰ ἔμβουν εἰς τὸ κεφάλι της.

Ἡ καιμένη ἡ Φρόσω!

Προσπαθεῖ ἄλλη μιά· εἰς τὰ χαμένα· τὰ γράμματα χορεύουν ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια της· ἀκουμβᾷ τότε καὶ αὐτὴ τὸ κεφάλι της καὶ ἀρχίζει νὰ κλαίῃ· τὰ δάκρυά της βρέχουν τὰ κόκκινα μάγουλά της καὶ στάζουν εἰς τὸ τραπέζι.

Τότε περνᾷ ἡ καλὴ μητέρα τῆς Φρόσως καὶ βλέπει τὴν κόρην της εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

— Φρόσω μου, τί ἔχεις κόρη μου;

Βλέπει κοντά της τὸ βιβλίον τῶν ποιημάτων καὶ ἐννοεῖ τί τρέχει.

— Γ' αὐτὸ λυπῆσαι, Φρόσω; ἔλα 'δῶ νὰ το μάθωμε μαζί, κόρη μου.

Καὶ την παίρνει 'ς τὴν ἀγκαλιά της

Ἀ αγινώσκει πρῶτα ἐκείνη, καὶ ἔπειτα τὸ λέγει καὶ ἡ Φρόσω· μπά, τί εὔκολα ποῦ πάγει τώρα! . . . ἡ Φρόσω ἔμαθε τοὺς πρώτους δέκα στίχους· τοὺς λέγει ἀπ' ἔξω μιὰ χαρά!

— Τώρα ἂς ἀρχίσωμε τὴν δευτέρα στροφή, λέγει ἡ μητέρα.

Ἀρχίζει καὶ τοὺς ἄλλους δέκα στίχους· διαβάζει πάλιν πρῶτα ἡ μητέρα καὶ ἀκούει ἡ Φρόσω· καλέ, τί εὔκολα ποῦ το μανθάνω τώρα! . . .

Σιγὰ σιγὰ ὅλον τὸ ποίημα ἀπὸ τὸ βιβλίον ἐμβαίνει εἰς τὸ μυαλὸ τῆς Φρόσως

Ἀκοῦστε, τὸ ξεύρει σάν νεράκι.

Ἡ μητέρα κλείει τὸ βιβλίον, δίδει δύο δυνατὰ φιλήματα εἰς τὰ μάγουλα τῆς Φρόσως καί της λέγει:

— Τώρα, Φρόσω μου, πήγαινε νὰ παίξῃς λίγο.

Ἡ Φρόσω τότε ἀγκαλιάζει τὴν μητέρα, τὴν φιλεῖ πολὺ καί της λέγει:

— Μητέρα, σ' ἀγαπῶ πολύ, πολύ!

ΕΙΣ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΜΗΛΩΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελίδα 106]

Τώρα ἡ Τζέμμα τὸν ἐνόησεν ἐντελῶς· ἠσθάνθη δ' ἑαυτὴν ἠναγκασμένην ν' ἀπαντήσῃ. Ἐν τούτοις τὸ μῖσος της καὶ ὁ πόνος της ἦσαν τόσον ἰσχυρὰ ὥστε μετὰ δυσκολίας ἠδύνατο νὰ ἐκφρασθῇ εἰς τὴν ἀγγλικήν.

—Ἤλθα. . . ἦλθα, ἐψιθύρισε, νὰ κάψω τὸ σπίτι σας· ναί· καὶ διατί ὄχι ; Σᾶς το εἶχα εἰπῆ σήμερα τὸ πρωὶ πῶς θὰ σας κάμω κάτι χειρότερο ἀκόμη. Σᾶς ἐκτύπησα· μὰ δὲν ἔπταια ἐγώ· μὲ εἴπατε ἀβιάντραπη· καὶ τότε εἰς τὸ θυμό σας εἴπατε εἰς τὴν ἀστυνομία καὶ μας ἔπιασε· ἐβάλατε τὸν καϊμένο τὸν Νόννο μου εἰς τὴν φυλακὴν σὰν νὰ ἦτο κλέπτης· αὐτὸν ποῦ εἶνε τόσο τίμιος καὶ μαλόνει τὸν Βίνδο ἂν πάρῃ ἕνα μῆλο μονάχα. Μ' ἐχωρίσατε ἀπὸ τὸν Βίνδο· μᾶς ἐκλείσατε εἰς τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο μέρος ὅπου λούουν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως τὰ νύχια καὶ ὅπου ἔκοψαν τὰ μαλλιά μας. Καθὼς εἶδα ὅτι εἰμποροῦσα νὰ φύγω, ἔφυγα ἀπόψε καὶ ἀπεφάσισα νὰ κάψω τὸ παλάτι σας· εἶχα ἀκούσῃ νὰ λέγουν πῶς το ἀγαπᾶτε πολὺ τὸ παλάτι σας. Λέτε πῶς εἶνε κακὸ αὐτό που ἔκαμα· μὰ τὴν ἀρχὴ τὴν ἐκάματε σεῖς. Εἶσθε κακὸς ἄνθρωπος, τιποτένιος καὶ σκληρόκαρδος, εἰδεμὴ δὲν θὰ βάζατε φυλακὴ τὸν καϊμένο τὸν Νόννο, ἕνα γέρο ὀγδόντα χρόνων, τόσον καλόν, τόσον χαρούμενον ! . . . Καὶ δὲν θὰ ἰδοῦμε ποτὲ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον· γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἀντὶ νὰ γυρίσω εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο πού μας ἐκλείσατε, ἔχω χίλιες φορὲς καλλίτερα νὰ πέσω 'ς τὸ ποτάμι, ἢ νὰ με κάμῃ ὁ σκύλος σας κομμάτια . . .

Ἡ Τζέμμα ἐξερράγη τότε εἰς δάκρυα, ἔκλαυσε καὶ ἀνεκουφίσθη κάπως.

Ὁ Φίλιππος Κάρεϋ ἀφῆκε τὴν μικρὰν ἐκείνην καταιγίδα νὰ κατευνασθῇ δι' αὐτῆς τῆς ἰδίας σφοδρότητός της. Ὅτε ἡ Τζέμμα ἔγινε κάπως ἡσυχωτέρα, τῇ εἶπε μὲ τόνον σοβαρὸν καὶ γλυκύν, ἀλλὰ μὲ χροιὰν τινα αὐστηρότητος.

— Δυστυχισμένο κορίτσι, παρ' ὀλίγον νὰ μολύνῃς τὴν ἀθῶαν ψυχήν σου αὐτὴν τὴν νύκτα μὲ ἓν μεγάλον ἔγκλημα, τοῦ ὁποίου τὰς συνεπείας δὲν εἰμπορεῖς νὰ ὑπολογίσῃς. Δὲν εἶνε ἀστεϊσμὸς νὰ καύσῃς ἕνα σπίτι. Τώρα ἄκουσέ με τί ἔχω νὰ σου εἰπῶ. Εἶμαι δικαστής, καὶ ἔλαβα μέρος εἰς τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν. Ἀλλὰ δὲν ἐπεδοκίμασα τὴν ἀπόφασιν τὴν ὁποίαν ἐξέδωκαν ἄνθρωποι γεροντότεροι ἀπὸ ἐμέ, καὶ ἔχοντες μεγαλειτέραν ἐπιρροὴν εἰς τὸν τόπον παρὰ ἐγώ. Ἔκαμα ὅ,τι εἰμπόρεσα διὰ νὰ ἐλαφρύνουν τὴν ποινήν, ἀλλὰ εἰς μάτην. Ἐγὼ δὲν ἐνήργησα διόλου νὰ συλληφθῇ ὁ πάππος σου· ὅ,τι ἔκαμνε, ἂν καὶ ὄχι πολὺ σπουδαῖον, ἐν τούτοις ἐτιμωρεῖτο ἀπὸ τὸν νόμον καὶ ὁ δήμαρχος τῆς πόλεως ἐζήτησε νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος. Σοῦ λέγω ἀκόμη, ὅτι ἂν ἤμην μόνος, ἀντὶ νὰ τιμωρήσω τόσον αὐστηρὰ τὸν πάππον σου, θὰ σας ἐπρομήθευα τὰ μέσα νὰ ἐπιστρέψετε ὅλοι εἰς τὴν πατρίδα σας. Ὁπωσδήποτε εἶχα τὴν ἀπόφασιν νὰ μεταχειρισθῶ ὅλην τὴν ἐπιρροήν μου νὰ ἐλαφρύνω τὴν ποινὴν τοῦ πάππου σου εἶχα σκοπὸν μάλιστα νὰ ὑπάγω νὰ ἴδω εἰς Πλυμούθην τὸν πρόξενον τῆς Ἰταλίας, θὰ συνεννοούμην μαζί του περὶ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται νὰ ἐπιστρέψετε εἰς τὴν πατρίδα σας, ἀφοῦ κατώρθωνα νὰ σας ἀπολυτρώσω καὶ τοὺς τρεῖς σας, ὅπως ἤλπιζα. . .

Ὁ Κάρεϋ ἔπαυσεν ἐπ' ὀλίγον. Ἡ Τζέμμα τὸν παρετήρει μὲ ὀφθαλμοὺς πλήρεις ἐκπλήξεως, πυρετώδης ἐρυθρότης διεχύθη εἰς τὰς παρειάς της· ἐσιώπα αἰσχυνομένη διὰ τὴν πρᾶξίν της.

—Τώρα, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Κάρεϋ, κατέστρεψες τὰ πάντα· πῶς εἰμπορῶ νὰ ζητήσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους δικαστὰς ν' ἀφήσουν ἐλευθέραν μίαν κόρην ἡ ὁποία καίει σπίτια ; Ὁ κηπουρός μου θὰ ἴδῃ αὔριον τὸ πρωὶ τὰ φωσφόρα· καὶ ὅλοι θὰ μάθουν ἢ θὰ ἐννοήσουν τί ἤλθες νὰ πράξῃς ἐδῶ καὶ διατὶ ὁ σκύλος μου ὥρμησεν ἐπάνω σου.

Ἡ Τζέμμα ἔγινε κάτωχρος καὶ τα χείλη της ἤρχισαν νὰ τρέμουν.

— Μόνον ἐγὼ πταίω, εἶπε μὲ παραπονετικὴν φωνήν. Ὁ Νόννος ποτὲ δὲν θὰ ἐσκέπτετο νὰ καύσῃ τὸ παλάτι σας, οὔτε ὁ Βίνδος. Δὲν εἰμπορεῖτε νὰ τιμωρήσετε μόνον ἐμὲ καὶ νὰ τους ἀφήσετε ἐκείνους ; Ἂν τους στείλετε ἐκείνους εἰς τὴν πατρίδα μας, ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν θὰ φύγω πλέον· θὰ μείνω εἰς τὴν φυλακὴν ὅλην μου τὴν ζωήν,

φθάνει νὰ βγάλετε ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν Νόννον καὶ τον Βίνδον.

— Κόρη μου, εἶπεν ὁ Κάρεϋ, αὐτὸ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ. Δὲν ἔχω ἐπάνω σου δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου, ὅπως νομίζεις. Εἶσαι μία μικρὰ τίγρις ἀγρία καὶ πολὺ ἐπικίνδυνος· αὐτὸ εἶνε βέβαιον. Ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ σ' ὠφελήσῃ πολὺ τὸ σωφρονιστήριον. Ἂς κάμωμεν μίαν συμφωνίαν. Ἂν μου ὑποσχεθῆς ὅτι θὰ προσπαθήσῃς νὰ γίνῃς καλή, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ βάλω ὅλα τὰ δυνατά μου νὰ σας ἀφήσουν ἐλευθέρους καὶ τοὺς τρεῖς καὶ νὰ σας στείλουν μὲ ἓν καλὸν πλοῖον εἰς τὸν τόπον σας.

Ἡ Τζέμμα μὲ αἰφνιδίαν ὁρμὴν ἐπήδησε βιαίως ἀπὸ τὸ ἀνάκλιντρον καὶ πρὸς μεγίστην ἔκπληξιν τοῦ δικαστοῦ περιέβαλε τὸν λαιμόν του μὲ τοὺς δύο της βραχίονας καὶ τὸν ἐφίλησεν ἐπανειλημμένως.

—Ὦ, τί καλός που εἶσαι ἐψιθύρισε μὲ τόνον γλυκυτάτον. Σὲ ἀγαπῶ τώρα ὅσο σ' ἐμισοῦσα χθές.

Τοὺς λόγους δὲ τούτους εἶπε μὲ τόσην χάριν, ὥστε ὁ Κάρεϋ ἐλησμόνησε πᾶσαν κατ' αὐτῆς μνησικακίαν.

Τὴν νύκτα ἐκείνην ἐκοιμήθη ἡ Τζέμμα βαθέως ὑπὸ τὴν στέγην τὴν ὁποίαν εἶχε προσπαθήσῃ νὰ καύσῃ.

Τὴν ἐπαύριον ὑπηρέτριά τις τῇ ἔφερεν εἰς τὴν μικρὰν κλίνην της τὸ ὀρεκτικώτερον πρόγευμα τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ὀνειρευθῇ ποτε εἰς τὴν ζωήν της· ὁ Μονάρχης ἦλθε καὶ ἀκούμβησε τὸ μεγάλον ρύγχος του ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ἐφαπλώματος, καὶ συνωμολόγησεν εἰρήνην μαζί της, εἰς τοῦτο δὲ συνετέλεσε καὶ το μέλι καὶ το ἀνθόγαλα διὰ τῶν ὁποίων τον ἐφιλοδώρησεν ἡ Τζέμμα.

Ὁ Κάρεϋ ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσίν του. Μετὰ δέκα ἡμέρας δι' ἀτρύτων κόπων κατώρθωσε ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν Νόννον καὶ τον Βίνδον, προσέτι δὲ ἐπέτυχε καὶ τὴν δωρεὰν μεταφορὰν εἰς Ἰταλίαν τοῦ πάππου καὶ τῶν δύο ἐγγόνων δι ἱστιοφόρου μέλλοντος ν' ἀποπλεύσῃ ἐκ Δεβονπόρτ. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἔμελλε νὰ φέρῃ σίδηρον καὶ χάλυβα εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν.

Ἐν ᾧ ὁ Κάρεϋ ἠσχολεῖτο ν' ἀνταποδώσῃ οὕτω καλὸν ἀντὶ κακοῦ καὶ ἐφρόντιζε περὶ τῆς Τζέμμας, ἡ Τζέμμα ἦτο ἐμπεπιστευμένη εἰς τὰς φροντίδας τῆς γηραιᾶς οἰκονόμου, εἶχε λοιπὸν εὐκαιρίαν νὰ τον βλέπῃ συχνά.

Ὅτε ὁ Κάρεϋ ἡμέραν τινὰ τῇ ἀνήγγειλεν ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα πρὸς ἀναχώρησιν καὶ ὅτι τὸν ἀδελφόν της καὶ τον πάππον της θὰ εὕρῃ εἰς τὸν λιμένα, ἐξεπλάγη ἰδὼν τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Τζέμμας γενομένην διὰ μιᾶς κατηφῆ, καὶ δάκρυα ρέοντα ἀφθόνως ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της.

— Δὲν εἰμποροῦμεν νὰ μείνωμεν ; εἶπε μὲ ὀλολυγμοὺς ἡ ἰταλίς. Ὁ Νόννος φοβεῖται τόσον πολὺ τὴν θάλασσαν καὶ ὁ Βίνδος θὰ λυπηθῇ νὰ φύγῃ πρὶν ὡριμάσουν τὰ μῆλα· κ' ἐγώ. . . ἐγὼ θέλω νὰ εἶμαι ὅπου εἶσθε καὶ σεῖς . . .

—Δὲν με μισεῖς λοιπὸν πλέον; εἶπεν ὁ Κάρεϋ μειδιῶν, ἀλλὰ κατὰ βάθος συγκεκινημένος.

—Ὦ ! σᾶς ἀγαπῶ, πολύ, πολύ ! . . . εἶσθε τόσον καλὸς κ' ἐγὼ ἐφάνηκα τόσον κακή ! . . .

Ὁ Κάρεϋ μετὰ μικρὸν δισταγμόν, ἔλαβεν αἴφνης μίαν ἀπόφασιν.

—Ἄκουσε, τῇ εἶπε· τὸ πρᾶγμα εἰμπορεῖ νὰ διορθωθῇ· ὁ πάππος σου δὲν εἰμπορεῖ νὰ ταξειδεύσῃ ἀπὸ τὰ γηρατεῖα· ἂς μείνῃ λοιπὸν εἰς τὸ σπιτάκι ποῦ εἶνε ὀπίσω ἀπὸ τὸν λαχανόκηπον. Ἀλλά, Τζέμμα, ἂν θέλῃς νὰ μείνῃς εἰς τὸν τόπον μου πρέπει νὰ μου ὑποσχεθῆς ὅτι θὰ εἶσαι φρόνιμη καὶ εὐπειθής, ὅτι θὰ μάθῃς ὅ,τι σοῦ εἰποῦν νὰ μάθῃς, καὶ ν' ἀφήσῃς διὰ παντὸς τοὺς φοβεροὺς θυμούς καὶ τας παραφοράς σου...

—Ὦ ! θὰ εἶμαι τόσον καλή ! ἀνεφώνησεν ἐν ἀγαλλιάσει. Ναί, θὰ εἶμαι τόσον καλή ! Ἂν ζῶ κοντά σας θὰ λησμονήσω ὅτι εἶς τὴν Ἀγγλίαν δὲν φαίνεται ποτὲ ὁ ἥλιος· καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι ὁ Βίνδος θὰ εὕρῃ τὰ μῆλά σας καλλίτερα ἀπὸ τὰ σταφύλια μας, τὰ σῦκά μας καὶ τὰ πορτοκάλλια μας.

— Αὐτὴν τὴν γνώμην θὰ κάμῃς καλὰ νὰ συμμερίζεσαι καὶ σύ, ἂν πρόκειται νὰ περάσῃς ὅλην σου τὴν ζωὴν εἰς τὴν χώραν τῶν μήλων, ὅπως εἶνε ἡ χώρα μας, εἶπε μειδιῶν ὁ Κάρεϋ.

Ἔμειναν εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Μετὰ τινα ἔτη ἡ Τζέμμα ἔγινε ὡραιοτάτη νεᾶνις, τόσον φρόνιμη καὶ πραεῖα ὅσον καὶ ὡραία. Ὁ Φίλιππος Κάρεϋ ἔλαβεν αὐτὴν σύζυγον· εἶνε δὲ λίαν πρόθυμος ἡ ἀδελφὴ τοῦ Βίνδου νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὰ μῆλα εἶνε ὁ γλυκύτερος καρπὸς τῆς ὑφηλίου. Διότι χεὶρ ἀγαπητὴ τὰ κόπτει δι' αὐτήν.

Α. Κ.

[Ἐκ τῶν τῆς Ouida]

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἀπὸ Πολωνίας εἰς Ἰνδικήν

Περὶ τῆς μεταναστεύσεως τῶν πτηνῶν εἰς θερμότερα κλίματα τὸ φθινόπωρον ἔγινε πολλάκις λόγος ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ· περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἰδοὺ τί ἀναγινώσκομεν ἐν γερμανικῇ ἐφημερίδι :

Πολωνὸς εὐπατρίδης συλλαβὼν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ πελαργὸν τὸν ἀπέλυσε, ἀφοῦ προσήλωσεν εἰς τὸν λαιμόν του λεπτὸν σιδηροῦν περιδέραιον μὲ τὴν λατινικὴν ἐπιγραφὴν Haec ex Polonia (οὗτος ἔρχεται ἐκ Πολωνίας).

Τὸ ἔαρ τοῦ ἀκολούθου ἔτους ὁ πελαργὸς ὑπέςρεψεν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, φορῶν ἀντὶ σιδηροῦ χρυσοῦν περιδέραιον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς India cum donis remitit ciconiam Polonis ('Η Ἰνδικὴ ἀποστέλλει τὸν πελαργὸν τοῖς Πολωνοῖς μετὰ δώρων).

Καθ' ὅλον λοιπὸν τὸν χειμῶνα ὁ πελαργὸς ὡδοιπόρησε διὰ τοῦ ἀέρος ἀπὸ τῆς Πολωνίας εἰς τὴν Ἰνδικὴν καὶ τἀνάπαλιν.

Πόλεμος κατὰ τῶν κορέων

Τώρα μὲ τὲς ζέστες ἀρχίζει ἡ βασιλεία τῶν κορέων, ἐλπίζω λοιπὸν ὅτι μ' εὐχαριστήσιν θὰ ἀναγνώσουν οἱ φίλοι μας μέσον τι πρὸς ἐξολόθρευσιν τῶν φοβερῶν τούτων ἐχθρῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦν νὰ πίωσι τὸ αἷμα μας . . . καὶ τὸ πίνουν οἱ ἄθλιοι . . .

Ἓν καταστρεπτικὸν τῶν κορέων μέσον ἀνεκαλύφθη πρό τινος τυχαίως, εἶνε δὲ τὸ ἀγριοκάρδαμον.

Τὸ φυτὸν τοῦτον ἑλκύει ἰσχυρῶς πρὸς ἑαυτὸ τοὺς κορέους. Βοτανικός τις περιοδεύων ἀφῆκε δέσμας τινὰς τοῦ φυτοῦ τούτου εἰς τὸ δωμάτιόν του, εἰσελθὼν δ' εἰς αὐτὸ μετὰ τινας ἡμέρας εὗρε χιλιάδας κορέων ἐπὶ τῶν φύλλων τοῦ ἀγριοκαρδάμου, τὰ ὁποῖα ἕνεκα τούτου ἐφαίνοντο ὡς κλάδοι κοραλλίου. Ὅλα σχεδὸν τὰ ζωύφια ἦσαν νεκρά, καὶ ὅσα δ' ἔζων ἀκόμη ἦσαν τόσον ἀπονάρκωμένα, ὥστε ὅλα ἐρρίφθησαν εἰς τὸ πῦρ, χωρὶς κανὲν ἐξ αὐτῶν νὰ δυνηθῇ νὰ διαφύγῃ.

Ἡ Γλαὺξ ὠφέλιμος

Τὸ πτηνὸν τῆς Ἀθηνᾶς κατετάχθη πρό τινος μεταξὺ τῶν ὠφελίμων πτηνῶν, μετὰ μακρὰν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἄρδων.

Ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης ἡ Βουλὴ κατεπείσθη ὅτι ἡ γλαὺξ ἐπιτίθεται μὲν καὶ κατὰ τῶν μικροτέρων πτηνῶν καὶ βλάπτει οὕτω τὸ κυνήγιον, ἰδίως ὅμως καταδιώκει τὰ τρωκτικὰ ζῶα ὁποῖα εἶνε οἱ μῦς, οἱ ἀρουραῖοι μῦς, καὶ πλῆθος ἄλλο βλαπτικῶν ἐντόμων. Γλαῦκες τινὲς φωνεύουν ἐν μιᾷ νυκτὶ μέχρι 100 μυῶν.

Εἰς τινα μέρη τῆς Ἀγγλίας ὑπάρχει διὰ τὰς γλαῦκας θέσις ὡρισμένη εἰς τὰς στέγας τῶν ἐπαύλεων.

Λαμπρὸς νέος

Ἡ σκηνὴ ἐντὸς τοῦ σιδηροδρόμου· δύο συνοδοιπόροι συνδιαλέγονται·

—Ἔχετε παιδιά ;

— Ναί, ἔχω ἕνα υἱόν.

— Καπνίζει ;

— Εἰς τὴν ζωήν του δὲν ἤγγισεν ἀκόμη σιγάρον.

— Αὐτὸ εἶνε πολὺ καλό. Πηγαίνει εἰς τὰ καφενεῖα;

— Ἀκόμη δὲν ἐπάτησε τὸ πόδι του.

— Σᾶς συγχαίρω. Ἔρχεται ἐνωρὶς τὸ βράδυ εἰς τὸ σπίτι;

—Κοιμᾶται πάντοτε τακτικὰ μετὰ τὸ δεῖπνον.

—Μὰ αὐτὸς εἶνε λαμπρὸς νέος. Καὶ πόσων ἐτῶν εἶνε;

—Δύο μηνῶν !

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις τῶν κάτωθι πνευματικῶν ἀσκήσεων εἶνε δεκταὶ μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου.

108. Λογοπαίγνιον.

Ὦ οὐρανὲ καὶ ἥλιε καὶ γῆ, τί δὲν συμβαίνουν!
Τέσσαρ' ἂν ἑνωθῶσι Μ, ἥρωα θὰ ἐμφαίνουν.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀναστασίου Μ. Ζευγώλη.

109. Αἴνιγμα.

Ἔχω τριάκοντα ἐμπρός, τριάκοντα ὀπίσω
καὶ δέκα εἰς τὸν τρίχηλον... Ἀχ ! πῶς νὰ τα σηκώσω!
Ἂν ἠδυνάμην διὰ σοῦ νὰ τα ἀπλοποιήσω
Εἰς πέντε μόνον, τί καλά . . . καὶ θὰ τὸ κατορθώσω·
τὰ πέντε μου ἑνούμενα ἀποτελοῦσιν ἕνα
ἀνώνυμον λιμένα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

110. Κυβόλεξον.

1. Ἐ τὰς καλύβας μὲ εὑρίσκεις ὅπως καὶ εἰς τὰς οἰκίας.
2. Βρίσκομαι εἰς κάθε τόπον.
3. Καὶ μεγάλη καὶ ὡραία πόλις τις τῆς Ἰταλίας.
4. Εἶμαι γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου.

111. Συλλαβικὸν τρίγωνον.

Τὰ μέγιστα διέπρεψα εἰς μίαν ναυμαχίαν.
Μικρά τις χώρα εἶμ' ἐγὼ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.
Ἐγὼ δὲ εἶμ' ἁπλῆ στοά. Αὐτὰ λοιπὸν ἂν εὕρῃς
Τὸ τέταρτον ἀδύνατον θὰ εἶνε νὰ μὴ ξεύρῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

112-119. Μαγικὸν γράμμα.

Δι' ἀντικαταστάσεως ἑνὸς ἐκ τῶν γραμμάτων τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσι ἄλλαι τόσαι λέξεις :

Ἄκακος, Θάσος, θήκη, ἵππος, λαβή, μῆνις, τέκος, σκεῦος.

Ἐστάλη ὑπὸ Γ. Δ. Σιδηροκαπέλλη.

120. Πρόβλημα.

Διδάσκαλός τις εἶχεν 20 μαθητὰς καὶ μαθητρίας. Πᾶσαν πρωΐαν ἠγόραζεν 20 μικροὺς ἄρτους διὰ τὰ παιδία. Ἕκαστον τῶν ἀρρένων ἔτρωγε 2 ἄρτους τὴν ἡμέραν, ἕκαστον δὲ τῶν θηλέων ἥμισυν ἄρτον· τοῦ ἐπερίσσευε δὲ τοῦ διδασκάλου καὶ εἷς ἄρτος.

Ζητεῖται πόσα ἦσαν τὰ ἄρρενα καὶ πόσα τὰ θήλη.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄνθους τῆς Ἀνατολῆς.

121—125. Κεκρυμμένα ὀνόματα ἀρχαίων πόλεων.

α') Οὐδὲν ἀνθρώποις οἷον ἄργυρος κακὸν νόμισμα ἐβλάστησεν.

β') Οἰκτείρω σε ὅστις τὰ κακὰ βουλεύει.

γ') Πήλιον ὄρος ἐν Θετταλίᾳ ὑπάρχει.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπους Γ. Σαράντη.

124. Ἐλλιποσύμφωνον.

Α—ο—αα—η—ωη—ου—οηι—ο—οιαη,
Ει—ιεα—ευυεα—εει—αευοωη.

Ἐστάλη ὑπὸ Φωτεινῆς Μ. Ρεμπάκου.